

Ketenproces en gegevensuitwisseling

Veranderopgave Inburgering

Datum	27 oktober 2021
Status	Definitief
Versie	1.2

Colofon

Programma Veranderopgave Inburgering
Versienummer 1.2

Ambtelijk opdrachtgever SZW, DG SZI
Gedelegeerd ambtelijk
opdrachtgever SZW, Directeur SenI

Contactpersoon Business analist VOI

Werkgroep Medewerkers van de volgende organisaties:

SZW (vz.)
IND
DUO
COA
VNG Realisatie
Gemeente Utrecht
Gemeente Amsterdam
Gemeente Almere
Gemeente Tilburg
Gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden

Versiebeheer

Versie	Datum	Beschrijving
0.2	28-01-2021	Conceptversie Inleiding, Vaststellen inburgeringsplicht en Voorbereiden op Inburgering, Brede Intake en PIP, Overwegingen, na reviewcommentaar VOI IV en werkgroep Ketenproces
0.3	09-02-2021	Reviewcommentaar werkgroep en IV-team op v0.2 verwerkt, hoofdstukken Vaststellen voldaan inburgeringsplicht en Handhaving toegevoegd
0.4	16-02-2021	Reviewcommentaar werkgroep en IV-team op v0.3 verwerkt, hoofdstukken Vrijstellingen en Ontheffingen toegevoegd
0.5	23-02-2021	Reviewcommentaar werkgroep en IV-team op v0.4 verwerkt, hoofdstukken Leningen en Verhuizingen toegevoegd, impact beslissing gegevensstromen vanuit instellingen en gemeenten verwerkt
0.6	02-03-2021	Reviewcommentaar werkgroep op v0.04 en 0.5 verwerkt, hoofdstukken Openstaande punten, Afspraken en Stelseldiensten toegevoegd, in hoofdstukken Vrijstellingen en Ontheffingen opgenomen dat negatieve beslissing ook teruggekoppeld wordt aan gemeente, Legenda en Overzicht ketenproces toegevoegd.
0.7	09-03-2021	Hoofdstukken Afspraken, Overwegingen uitgebreid, stelseldiensten tussen DUO en IND toegevoegd, Reviewcommentaar werkgroep op 0.6 verwerkt, Overzicht ketenproces bijgewerkt, Stelseldiensten verplaatst naar bijlage. Versie voor architectuurboard en implementatie-overleg
1.0	24-03-2021	Hoogte voorgenomen boete toegevoegd, opmerkingen architectuurboard en implementatie-overleg verwerkt in procesmodellen, inleiding en verantwoording tav conformeren aan architectuur. Vastgesteld door stuurgroep.
1.1	22-07-2021	Wisselen van route gewijzigd nav detaillering beleid, Leerbaarheidstoets specifiek gemaakt.
1.2	27-10-2021	Annotatie over AOW-gerechtigde leeftijd opgenomen bij brede intake, Aantal uren taalles en KNM uit brede intake ook relevant voor B1 en onderwijsroute, Wisseling van asielstatushouder naar gezinsmigrant / overige migrant en vv. Gegevens Inschrijving inburgeraar bij instelling bijgewerkt. Gegevens Inspanning inburgeraar bij instelling bijgewerkt met ongeoorloofd verzuim. Afspraken omtrent situaties waarin de gemeenten en instellingen gegevens aan DUO moeten leveren aangescherpt. Gegevensuitwisseling per stelseldienst uit dit document verwijderd: het informatiemodel is hier de authentieke bron voor.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Programma VOI	6
1.2	Doel ketenproces en gegevensuitwisseling binnen VOI	6
1.3	Doelgroep en leeswijzer	6
1.4	Opbouw document	7
1.5	Legenda	7
2	Overzicht ketenproces inburgeringsketen	10
2.1	Inleiding	10
2.2	Samenhang onderdelen ketenproces	10
2.3	Totaal ketenproces	12
3	Vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiden op inburgering	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Gezinsmigranten en overige migranten: Vaststellen inburgeringsplicht	17
3.3	Asielstatushouders: vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiding op inburgering	19
4	Brede intake en PIP	28
4.1	Inleiding	28
4.2	Brede intake en PIP voor asielstatushouders	28
4.3	Brede intake en PIP voor gezinsmigranten en overige migranten	31
5	Leerroutes: B1-route	34
5.1	Inleiding	34
5.2	De basis van de B1-route	34
5.3	'Afschalen' en wisselen van leerroute	36
5.4	Samenhang met andere processen	38
6	Leerroutes: Onderwijsroute	40
6.1	Inleiding	40
6.2	De basis van de Onderwijsroute	40
6.3	Wisselen van leerroute	42
6.4	Samenhang met andere processen	44
7	Leerroutes: Zelfredzaamheidsroute (Z-route)	46
7.1	Inleiding	46
7.2	De basis van de Zelfredzaamheidsroute	46
7.3	Opschalen en wisselen van leerroute	49
7.4	Samenhang met andere processen	51
8	Vaststellen voldaan inburgeringsplicht	53
8.1	Inleiding	53
8.2	Vaststellen voldaan inburgeringsplicht	53
9	Handhaving	56
9.1	Inleiding	56
9.2	Handhaving op inspanning	56
9.3	Handhaving op resultaat	58
10	Vrijstellingen	64

10.1	Inleiding	64
10.2	Vrijstelling aanvragen en beoordelen	64
11	Ontheffingen	66
11.1	Gehele en gedeeltelijke ontheffingen	66
11.2	Medische ontheffingen	66
11.3	Ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden	68
12	Leningen	70
12.1	Inleiding	70
12.2	Het aanvragen van een lening, de beoordeling van de aanvraag en het betalen van facturen van de instelling(en) vanuit de lening	70
12.3	Terugbetalen van de lening	72
13	Verhuizingen en andere wijzigingen	74
13.1	Inleiding	74
13.2	Inburgeringsplichtige verhuist naar een andere Nederlandse gemeente	74
13.3	Verhuizing naar het buitenland	76
13.4	Wijzigingen in doelgroep: van asielstatushouder naar gezinsmigrant en vice versa	78
13.5	Wijzigingen in inburgeringsplicht als gevolg van wijzigingen in verblijfsrecht	78
14	Afspraken	80
14.1	Inleiding	80
14.2	Algemene afspraken tussen gemeenten en andere ketenpartners	80
14.3	Afspraken per stelseldienst	81
15	Overwegingen	83
15.1	Inleiding	83
15.2	Verhouding ketenproces en ketenarchitectuur	83
15.3	Vaststellen inburgeringsplicht: moment van notificeren gemeente in geval van asielstatushouder	84
15.4	Op welke momenten informeert DUO de gemeenten over aanvragen die de inburgeringsplichtige doet?	85
15.5	Hoe loopt de gegevensstroom vanuit de instellingen naar DUO, wel of niet via de gemeente?	85
15.6	Uitreiken van het inburgeringscertificaat door de gemeente	86
16	Openstaande punten	87
16.1	Inleiding	87
16.2	Ketenproces	87
17	Bijlage I: Stelseldiensten	88
17.1	Inleiding	88
17.2	Totaaloverzicht stelseldiensten	88
18	Bijlage II: Totaaloverzicht vanuit perspectief gemeenten	90

1 Inleiding

1.1 Programma VOI

Om te komen tot het nieuwe inburgeringsstelsel is het programma Veranderopgave Inburgering (VOI) ingericht. Dit programma is een gezamenlijke opgave met de ambitie om een inburgeringsstelsel te maken dat écht werkt en waarmee wordt beoogd dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk de taal leren en volwaardig aan de Nederlandse samenleving gaan deelnemen. De totale aanpak van het programma VOI staat beschreven in het document *Programmaplan VOI*, vastgesteld op 23 april 2020 in het Topberaad VOI.

1.2 Doel ketenproces en gegevensuitwisseling binnen VOI

Om de uitvoering van deze nieuwe Wet inburgering 2021 mogelijk te maken, is het van belang de werkprocessen tussen ketenpartners uit te werken en ervoor te zorgen dat deze goed op elkaar aansluiten. Tevens zal inzichtelijk moeten worden welke gegevens uitgewisseld moeten worden, zodat alle ketenpartners hun wettelijke taken kunnen uitvoeren. Dit document bevat de beschrijving van het procesmodel van het ketenproces voor de uitvoering van het primair proces van de Wet inburgering 2021 en van de gegevensuitwisseling binnen de inburgeringsketen. Het is tot stand gekomen in meerdere sessies van de werkgroep Ketenproces en gegevensuitwisseling, waarin medewerkers van IND, COA, DUO, gemeenten en SZW samenwerken, in de periode van september 2020 tot en met februari 2021.

Het ketenproces beschrijft de verantwoordelijkheidsverdeling, processtappen en afspraken die nodig zijn voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021 op het niveau van de keten. Het beschrijft niet alle stappen die in het werkproces van een ketenpartner zelf worden gezet, maar enkel die stappen die relevant zijn voor de keten of betekenisvol zijn vanuit het perspectief van de nieuwe wet. Het beschrijft ook met name het proces vanuit de invalshoek van de ketenpartners die in de keten samenwerken: voor welke diensten is iedere ketenpartner verantwoordelijk? Omdat het een beschrijving is van het primair proces, is de uitwisseling met het CBS niet opgenomen. De inburgeringsplichtige zelf wordt benoemd voor zover die relevant is voor de ketensamenwerking tussen ketenpartners; communicatie van en met de inburgeringsplichtige wordt in deze versie van het ketenproces nog niet beschreven. Het procesmodel is expliciet toegespitst op het eerste plateau van de ketenarchitectuur. Om aan alle architectuurprincipes te voldoen, met name aan het principe van gegevens ophalen bij de bron, moet het proces voor volgende plateaus op enkele punten aangepast worden.

Het ketenproces is een weerslag van de actuele versie van wet- en regelgeving en keuzes die tussen de ketenpartners genomen zijn. Naar verwachting komen er na vaststelling de 1.0-versie nog aanpassingen op het ketenproces, hetzij door wijzigingen in wet- en regelgeving, hetzij door voortschrijdend inzicht vanuit ketenpartners, onder andere vanuit het lerend stelsel.

1.3 Doelgroep en leeswijzer

De beschrijving van het ketenproces is primair voor de volgende doelgroepen opgesteld:

- Diegenen die grip willen krijgen op het totale proces, zoals management, ketenregisseurs en ketenadviseurs. Voor hun geeft het volgende hoofdstuk een totaaloverzicht en bieden de afzonderlijke beschrijvingen van de procesonderdelen in de daaropvolgende hoofdstukken verdieping,

- Diegenen die de uitvoering binnen een ketenpartner en tussen ketenpartners inrichten. Voor hun biedt het document inzicht in hoe de keten in haar totaliteit eruitziet. De individuele hoofdstukken geven verdieping in welke stappen gezet moeten worden door een ketenpartner om andere ketenpartners van de juiste informatie te voorzien zodat de keten als geheel werkt voor de inburgeraars en de ketenpartners.
- Diegenen die de informatiesystemen ontwerpen, ontwikkelen en inrichten. Voor hun biedt dit document de context waarbinnen de informatiesystemen gebruikt worden, waarvandaan eisen aan de informatiesystemen gesteld worden. Voor iedere stelseldienst binnen de inburgeringsketen is in dit document op hoofdlijnen beschreven welke gegevens uitgewisseld worden. De gegevensuitwisseling wordt in een aanpalend traject verder uitgediept tot een keteninformatiemodel en gegevenswoordenboek.

1.4 Opbouw document

Dit document is als volgt opgebouwd:

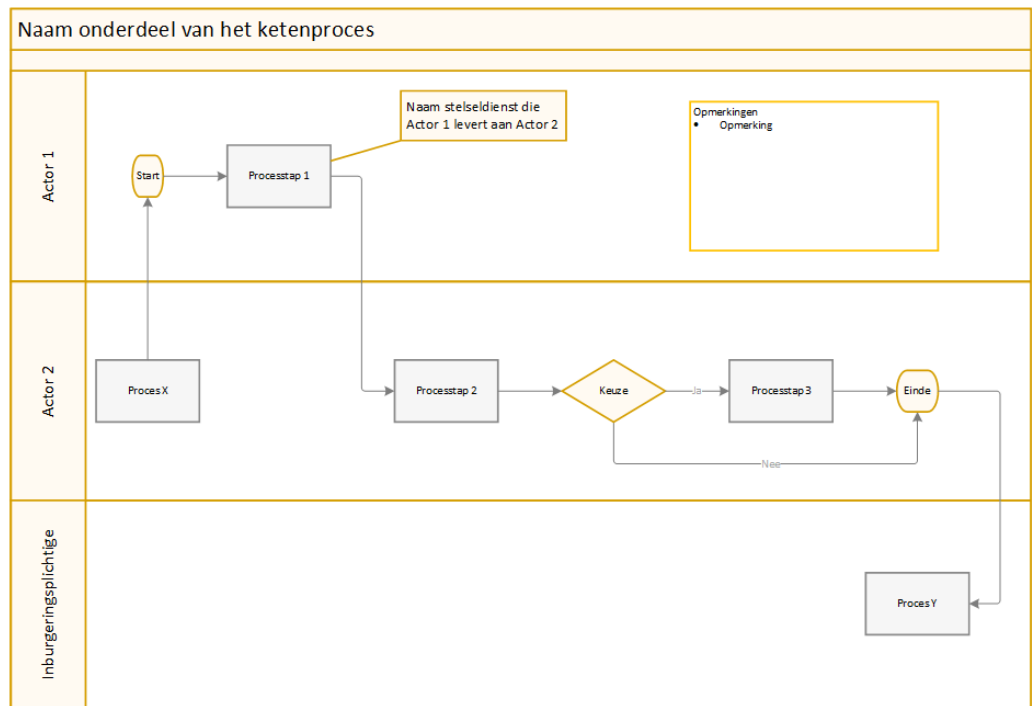
- Hoofdstuk 2 visualiseert het totale ketenproces van de inburgeringsketen. Het geeft inzicht in de samenhang van de verschillende onderdelen van het ketenproces en een totaaloverzicht op een meer gedetailleerd niveau.
- In hoofdstuk 3 tot en met 13 wordt steeds een onderdeel van het ketenproces in meer detail uitgewerkt. Van dat onderdeel wordt een procesmodel voorzien van tekstuele uitleg en relevante afspraken. Een belangrijke rol is weggelegd voor de stelseldiensten: de ketenpartners in de inburgeringsketen bieden elkaar diensten aan om aan hun verantwoordelijkheden te kunnen voldoen conform wet- en regelgeving. Deze diensten worden benoemd in het ketenproces. De volgende onderwerpen worden behandeld:
  - o Hoofdstuk 3: Vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiden op inburgering
  - o Hoofdstuk 4: Brede intake en PIP
  - o Leerroutes
    - o Hoofdstuk 5: De B1-route
    - o Hoofdstuk 6: De onderwijsroute
    - o Hoofdstuk 7: De zelfredzaamheidsroute
  - o Hoofdstuk 8: Vaststellen voldaan inburgeringsplicht
  - o Hoofdstuk 9: Handhaven en verlengingen
  - o Hoofdstuk 10: Vrijstellingen
  - o Hoofdstuk 11: Ontheffingen
  - o Hoofdstuk 12: Leningen
  - o Hoofdstuk 13: Verhuizingen
- Hoofdstuk 14 beschrijft de ketenafspraken, zowel de algemene afspraken als de afspraken per specifieke stelseldienst.
- Hoofdstuk 15 bevat de overwegingen die geleid hebben tot een aantal specifieke keuzes in het ketenproces, waarmee duidelijk wordt op basis van welke uitgangspunten deze keuzes genomen zijn. Ook wordt nader beschreven hoe het ketenproces zich verhoudt tot de ketenarchitectuur.
- In hoofdstuk 16 worden de openstaande punten voor de huidige versie van het ketenproces benoemd.
- In de bijlages zijn de stelseldiensten benoemd en zijn op verzoek processen en stelseldiensten vanuit het perspectief van de gemeenten toegevoegd.

1.5 Legenda

In de Figuur 1 *Legenda Procesmodellen* is de legenda opgenomen voor de procesmodellen:

- Linksboven staat de naam van het procesonderdeel te vinden.
- De meeste procesmodellen bevatten een rechthoek met de naam "Opmerkingen". Hierin is achtergrondinformatie over het procesmodel opgenomen.
- Ieder procesmodel bestaat uit een aantal oranje gekleurde 'zwembanen', die bedoeld zijn om aan te geven welke processtappen door een specifieke actor uitgevoerd worden.
- Iedere zwembaan bevat aan de linkerkant de naam van de desbetreffende actor (organisatie of persoon die een rol speelt in het proces).
- Ieder procesmodel heeft links een oranje gekleurde bol met de tekst "Start" erin. Dit dient om aan te geven met welke processtappen het proces start.
- Ieder procesmodel bevat een aantal blauw gekleurde rechthoeken. Dit dient om de processtappen weer te geven, waarin het werk uitgevoerd wordt. Processtappen kunnen via een pijl verbonden zijn met elkaar. Dat betekent dat de ene processtap opgevolgd wordt door de andere.
- Een ruit met oranje belijning staat voor een keuze. De pijlen die de ruit uitgaan, zijn gelabeld met de verschillende waarden die de keuze kan hebben, zoals "Ja" en "Nee".
- Bijna ieder procesmodel bevat de naam van een ander proces dat verwijst naar "Start". Dat is dan het proces waarvandaan het proces gestart wordt. Let op: dit proces bevindt zich in een zwembaan van een actor, maar dat betekent niet dat deze actor het proces uitvoerde.
- Een processtap kan via een oranje gekleurde lijn gekoppeld zijn aan een oranje gekleurde rechthoek. Deze rechthoek representeert de stelseldienst die een actor levert aan een andere actor. De andere actor is in dat geval de actor met een processtap die via een pijl gekoppeld is aan de processtap waarmee de stelseldienst geleverd wordt.
- De meeste stelseldiensten voor plateau 1 zijn 'push', dat wil zeggen dat een ketenpartner de dienst actief 'duwt' naar een andere ketenpartner zodra een gebeurtenis optreedt bij de eerste ketenpartner. De dienst is dan zowel notificatie van de gebeurtenis als het vehikel waarmee de gegevens worden uitgewisseld. Sommige stelseldiensten zijn echter (ook) 'pull', dat wil zeggen dat de afnemende ketenpartner zelf bepaalt wanneer hij de gegevens uit de stelseldienst wil ontvangen. In dat geval staat de term 'pull' bij de stelseldienst of de opmerkingen.
- Bijna ieder proces heeft geheel rechts een oranje gekleurde bol met de tekst "Einde" erin. Dit dient om aan te geven waar het proces eindigt. Procesmodellen zonder bol met de tekst "Einde" kunnen steeds opnieuw uitgevoerd blijven worden, dit wordt in de opmerkingen verduidelijkt.
- Bijna ieder procesmodel bevat de naam van een ander proces waarnaar "Einde" verwijst. Dat is dan het proces dat vanuit dit proces gestart wordt. Let op: dat proces bevindt zich in een zwembaan van een actor, maar dat betekent niet dat deze actor het proces uitvoert.

Figuur 1 Legenda Procesmodellen

2 Overzicht ketenproces inburgeringsketen

2.1 Inleiding

Voordat uitgebreid en in detail de onderdelen van het ketenproces besproken worden in de volgende hoofdstukken, is het goed om een totaaloverzicht te verkrijgen over het ketenproces. Dit hoofdstuk doet dat op 2 manieren:

1. Het schetst de samenhang tussen de verschillende procesonderdelen in paragraaf 2.2,
2. Het toont het totale ketenproces – waarin alle verschillende onderdelen in 2 procesmodellen te zien zijn – in paragraaf 2.3.

2.2 Samenhang onderdelen ketenproces

In Figuur 2 *Onderdelen van het ketenproces* zijn de verschillende onderdelen van het ketenproces – die uitgewerkt zijn in de verschillende hoofdstukken – in hun samenhang te zien.

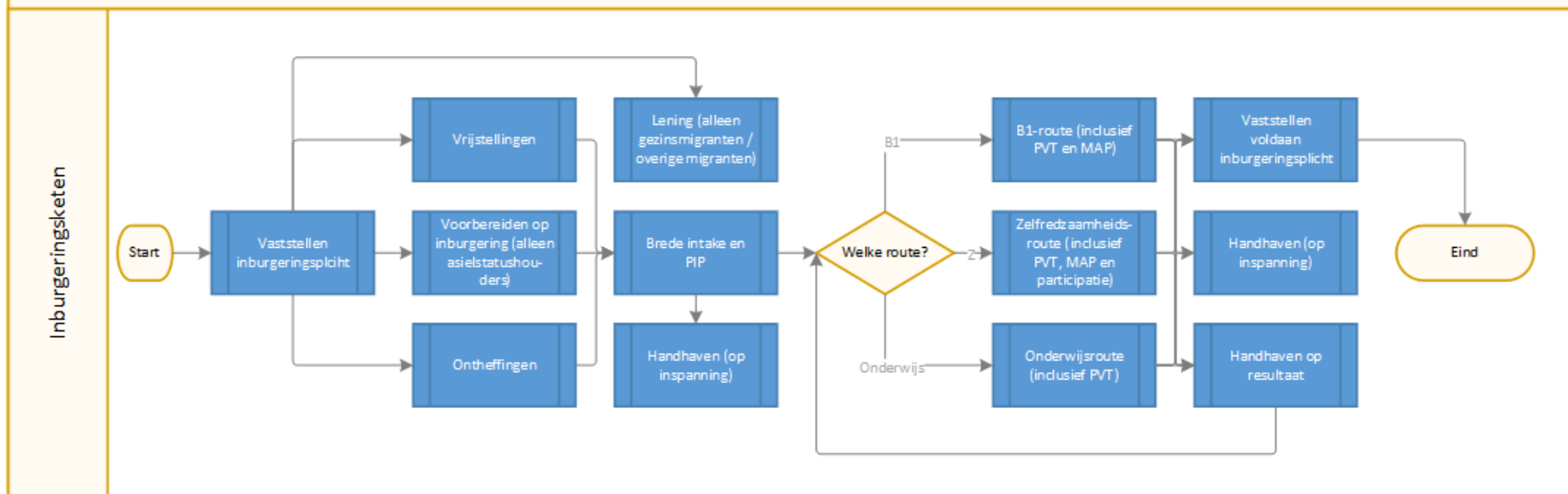
Het ketenproces verloopt in hoofdlijnen als volgt (op ieder onderwerp zijn veel nuancerings op dit hoofdproces mogelijk, die in de volgende hoofdstukken ook worden behandeld):

- De inburgeringsplicht wordt vastgesteld
- Voor asielstatushouders wordt de voorbereiding op de inburgering vormgegeven,
- De brede intake wordt uitgevoerd. Dat leidt tot een vastgesteld PIP.
- Een leerroute (B1-, onderwijs- en Z-) wordt uitgevoerd, inclusief MAP, PVT en participatiedeel waar dat van toepassing is.
- Indien de leerroute succesvol is voltooid, heeft de inburgeringsplichtige aan de inburgeringsplicht voldaan en eindigt het proces.

Op dit hoofdproces zijn nog enkele variaties mogelijk:

- Gezinsmigranten en overige migranten kunnen een lening afsluiten om daaruit lessen en examens te betalen,
- Inburgeringsplichtigen kunnen een vrijstelling of een ontheffing aanvragen. Gedeeltelijke vrijstellingen en ontheffingen hebben invloed op het PIP.
- Gemeenten handhaven op inspanning.
- DUO handhaaft op resultaat, indien een inburgeringsplichtige niet binnen de inburgeringstermijn voldoet aan de inburgeringsplicht.

Onderdelen ketenproces inburgeringsketen in samenhang

Figuur 2 Onderdelen van het ketenproces

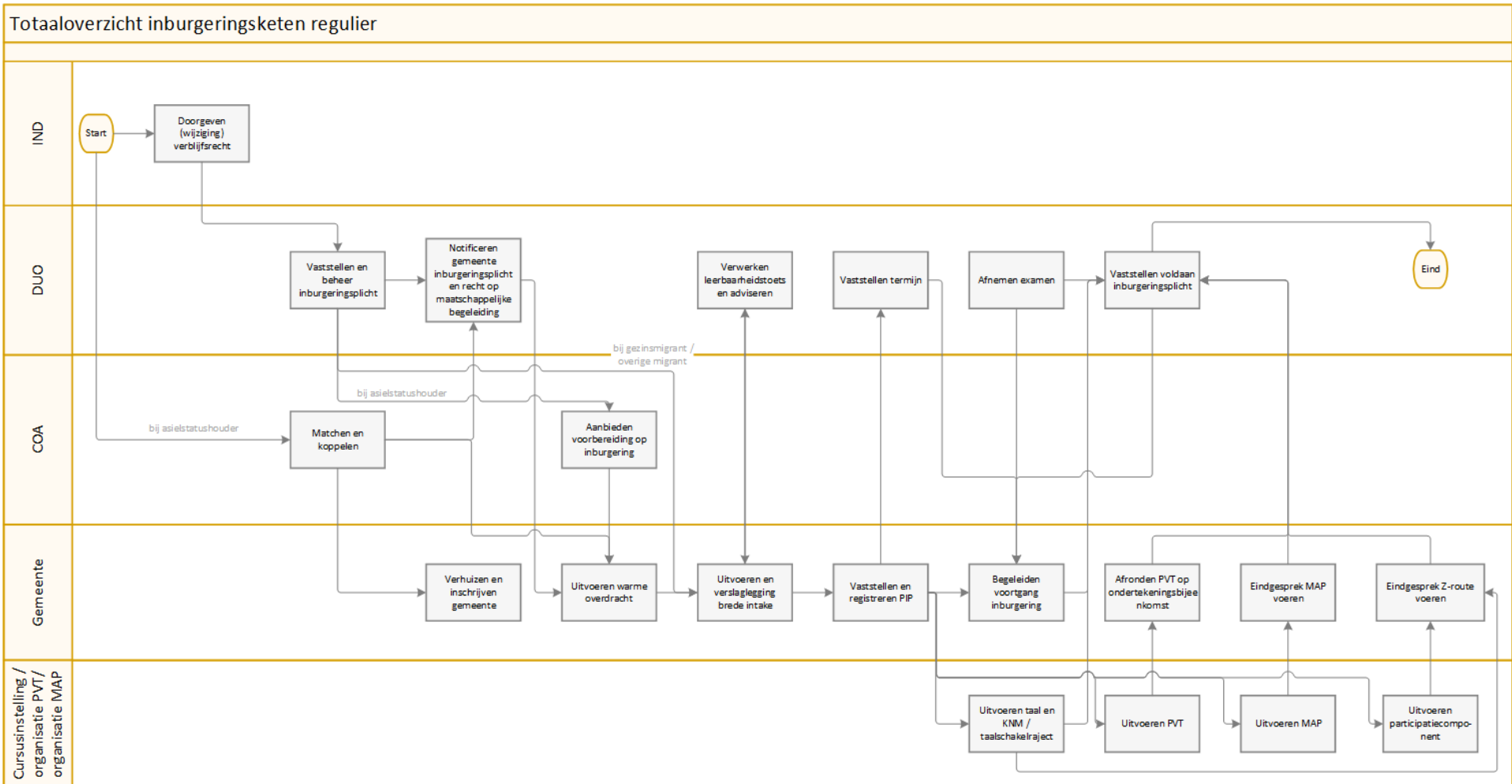
2.3 **Totaal ketenproces**

Naast de samenhang tussen de onderdelen, is het ook mogelijk om het totale ketenproces te tonen, op een fijnmaziger niveau dan die van de clusters. De figuren hieronder tonen alle interactie tussen de ketenpartners, om in één oogopslag inzichtelijk te maken waar gegevensuitwisseling plaatsvindt. In de volgende hoofdstukken worden deze ketenprocessen in meer detail in onderdelen uitgewerkt, voorzien van meer context en tekstuele uitleg.

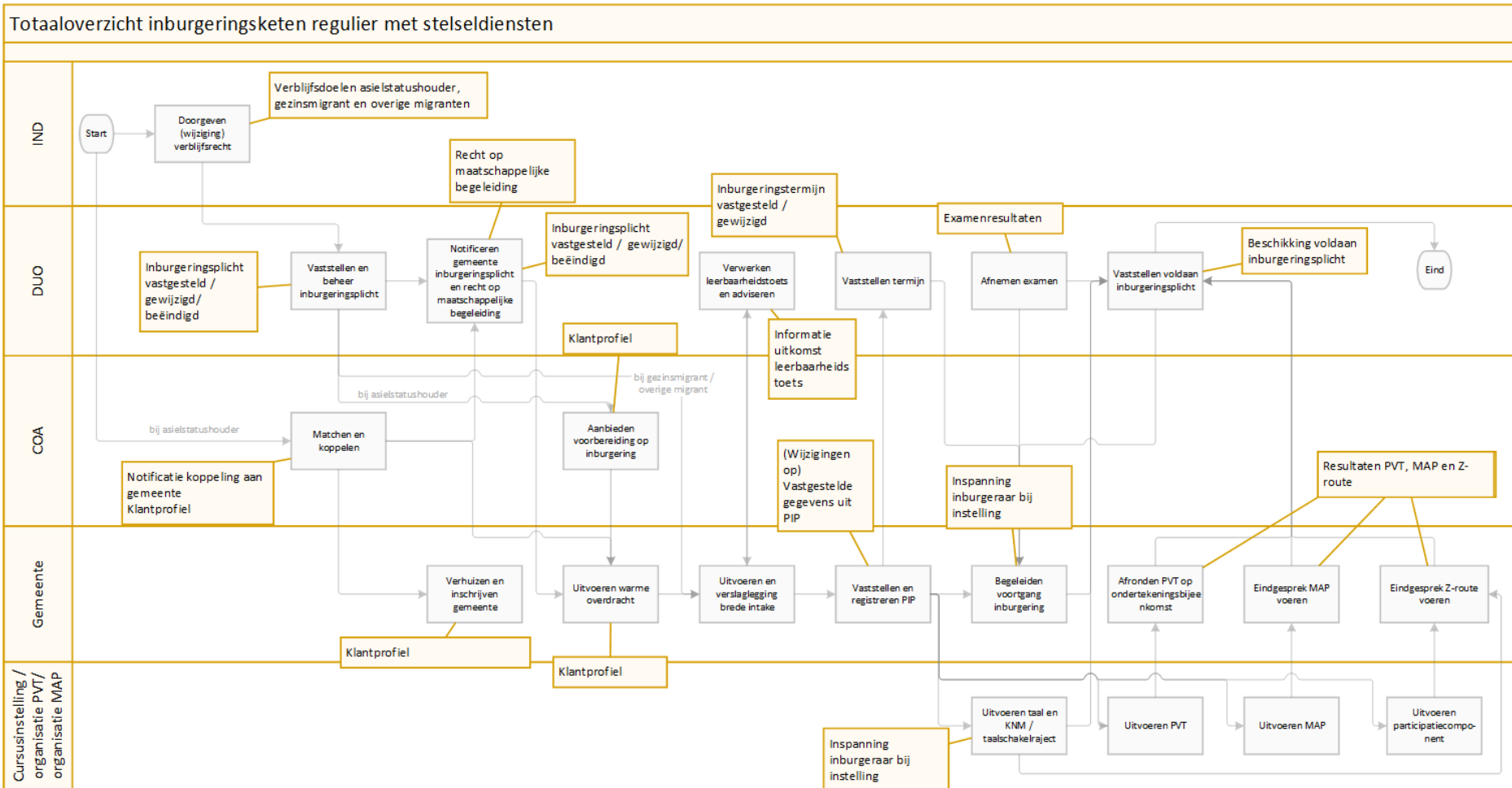
Om de complexiteit van de figuur te verlagen, is het totale ketenproces opgedeeld in twee delen:

1. Het reguliere proces, waarin een vreemdeling inburgeringsplichtig wordt, de brede intake doorloopt en een leerroute met PVT en eventueel MAP en een participatiedeel succesvol afrondt binnen de inburgeringstermijn,
2. Alternatieve routes, waarin wordt afgeweken van het reguliere proces. Het kan dan gaan om een van de volgende situaties:
  - a. De inburgeringsplichtige houdt zich niet aan de afspraken met de gemeente en de gemeente gaat over tot handhaving,
  - b. De inburgeringsplichtige is niet ingeburgerd binnen de inburgeringstermijn en DUO gaat (binnenkort) over tot handhaving,
  - c. De inburgeringsplichtige vraagt een vrijstelling aan,
  - d. De inburgeringsplichtige vraagt een ontheffing aan,
  - e. De inburgeringsplichtige verhuist naar een andere gemeente.

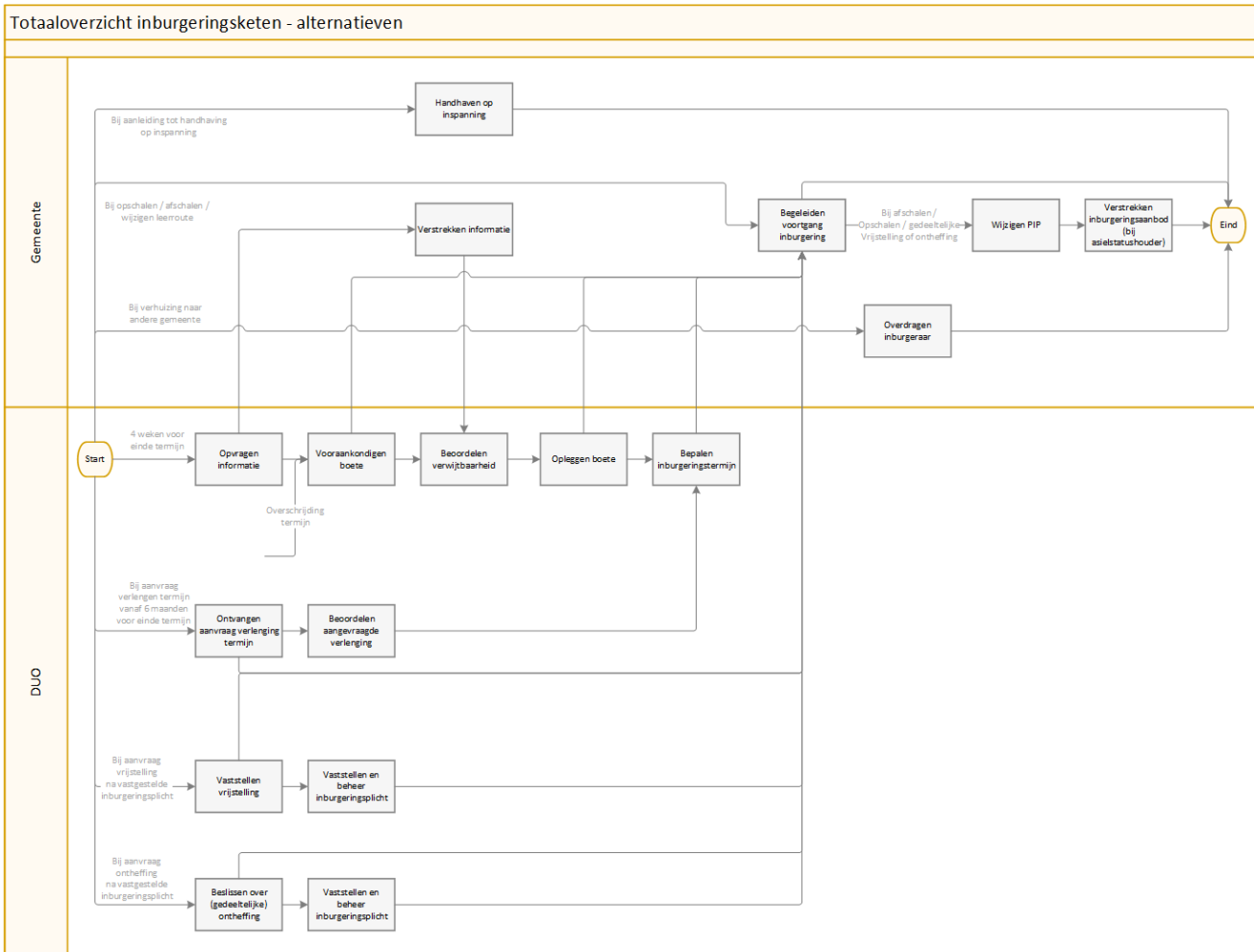
Beide delen worden allereerst als totaal ketenproces getoond en daarna als ketenproces waarin de stelseldiensten opgenomen zijn die de ketenpartners aan elkaar leveren.

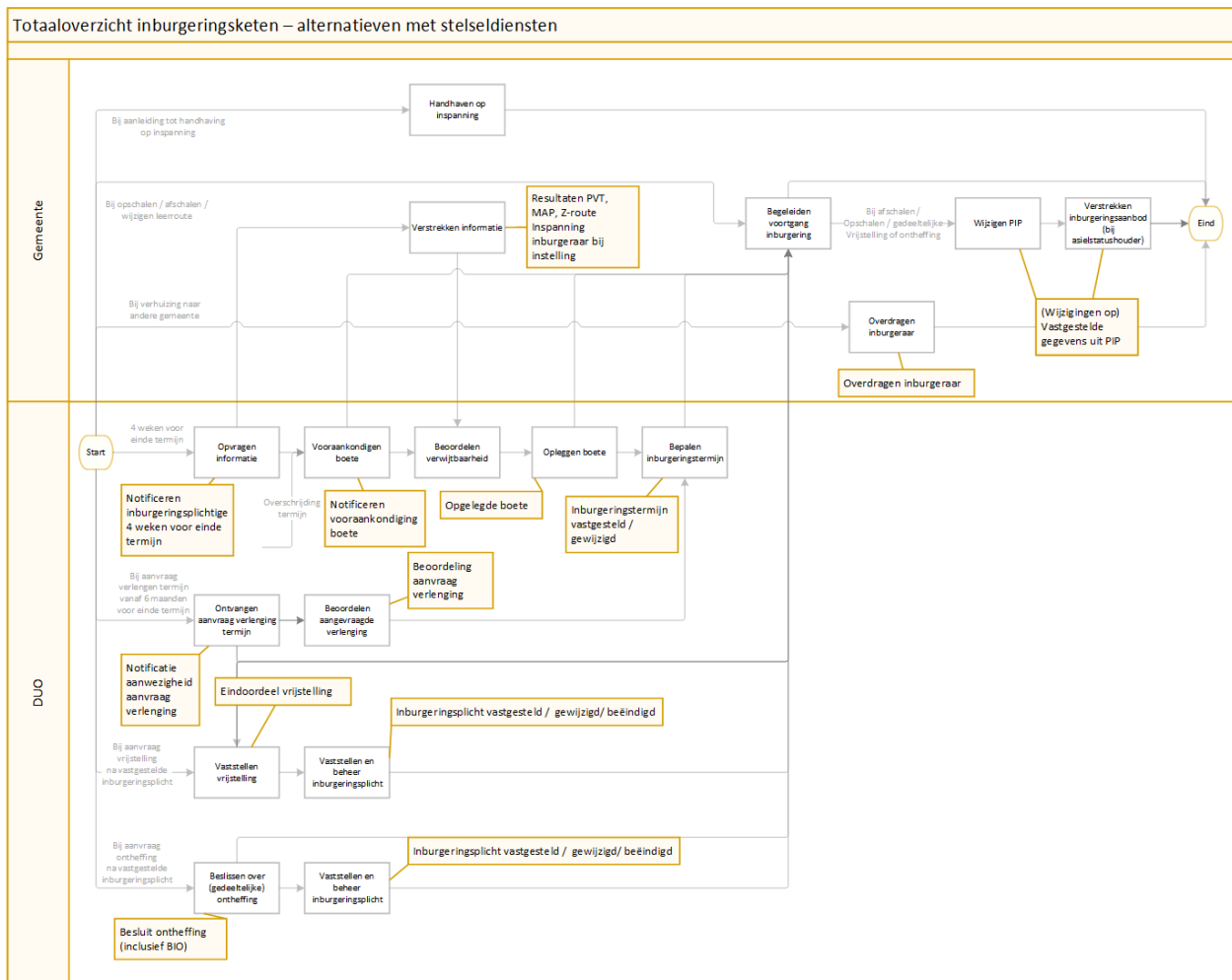
Figuur 3 Totaaloverzicht inburgeringsketen regulier

Figuur 4 Totaaloverzicht inburgeringsketen regulier met stelseldiensten

Figuur 5 Totaaloverzicht inburgeringsketen - alternatieven

Figuur 6 Totaaloverzicht inburgeringsketen - alternatieven met stelseldiensten

3 Vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiden op inburgering

3.1 Inleiding

In eerste deel van het ketenproces wordt de inburgeringsplicht van de vreemdeling vastgesteld en kan er sprake zijn van voorbereiding op de inburgering (voorinburgering). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gezins- en overige migranten en statushouders. Het proces ziet er voor de verschillende doelgroepen anders uit:

- Asielstatushouders verblijven in het AZC en ontvangen in de meeste gevallen van het COA een aanbod tot voorbereiding op de inburgering terwijl zij op het AZC verblijven. Ook kan de gemeente al een rol hebben in de inburgering terwijl de asielstatushouders op het AZC verblijven.
- Gezinsmigranten schrijven zich in hun vestigingsgemeente in en verblijven niet op het AZC. Zij ontvangen geen aanbod tot voorinburgering. De gemeente speelt meteen al een rol in de inburgering, vanaf de inschrijving in de gemeente.

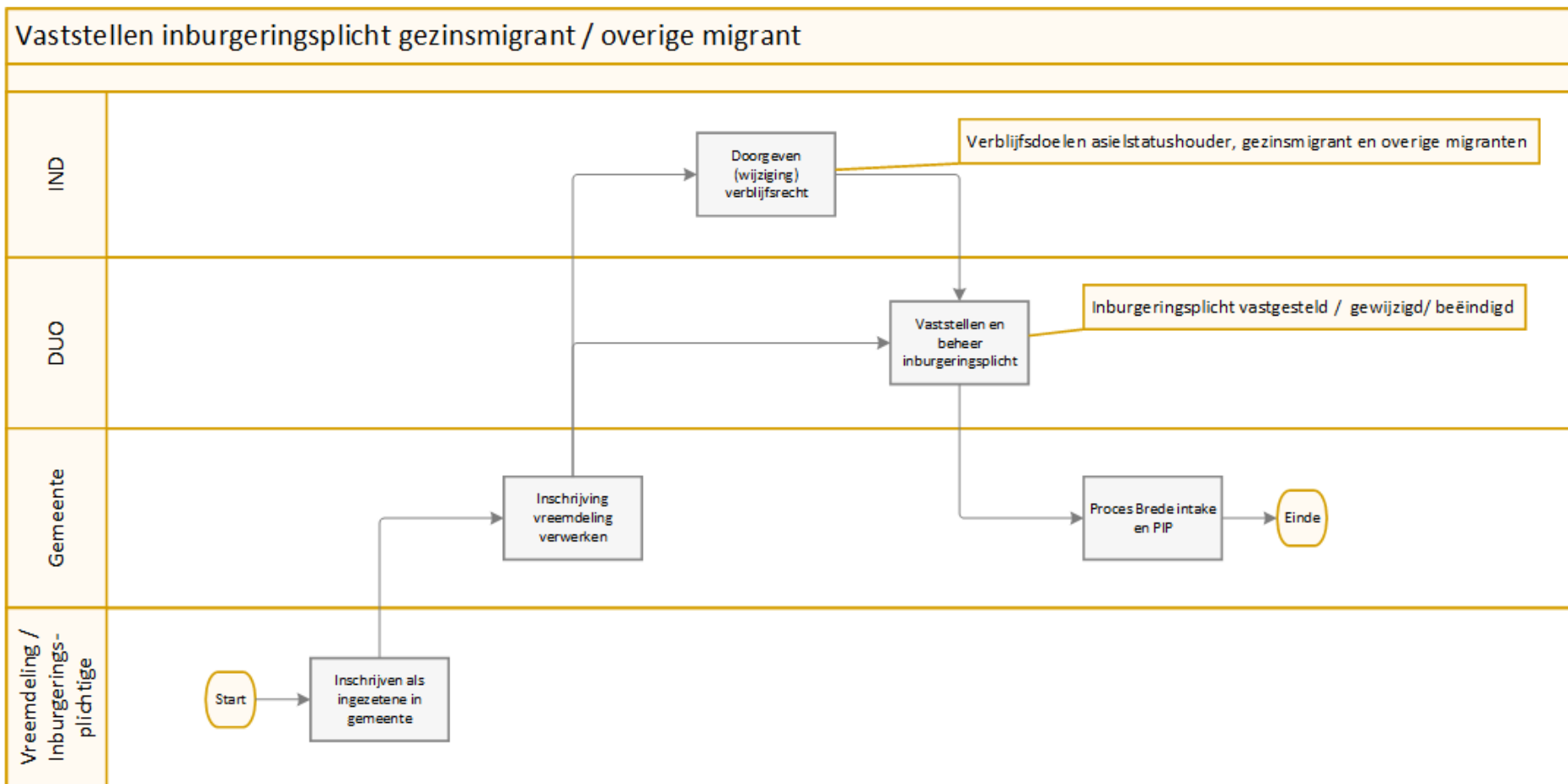
In paragraaf 3.2 behandelen we hier het proces voor de gezinsmigranten en overige migranten. In paragraaf 3.3 wordt het proces behandeld voor de asielstatushouders.

3.2 Gezinsmigranten en overige migranten: Vaststellen inburgeringsplicht

Figuur 7 *Vaststellen inburgeringsplicht voor gezinsmigrant / overige migrant* beschrijft het proces voor het vaststellen van de inburgeringsplicht van gezinsmigranten en overige migranten.

Het proces verloopt als volgt:

- De vreemdeling schrijft zich in als ingezetene in een Nederlandse gemeente.
- De gemeente verwerkt deze inschrijving in de stap "Inschrijving vreemdeling verwerken". De inschrijving verloopt via de BRP, waardoor ook DUO en de IND op de hoogte worden gesteld van de vestigingsgemeente van de vreemdeling.
- De IND geeft in de stap "Doorgeven (wijziging) verblijfsrecht" aan DUO door dat bij een vreemdeling sprake is van een (verandering op) verblijfsrecht. Hiermee is de vreemdeling potentieel inburgeringsplichtig. IND levert in deze stap de stelseldienst "Verblijfsdoelen asielstatushouder, gezinsmigrant en overige migranten" aan DUO.
- DUO ontvangt de gegevens van de IND en bepaalt of de vreemdeling inburgeringsplichtig is. Hiervoor gaat DUO onder andere na of de vreemdeling eerder in Nederland verbleef en of dat eerdere verblijf reden is voor een complete vrijstelling van de inburgeringsplicht. Ook kan er sprake zijn van een tijdelijke vrijstelling van de inburgeringsplicht, bijvoorbeeld als de vreemdeling bepaalde vormen van onderwijs volgt. Dit bepaalt DUO 'ambtshalve', dus zonder dat dat daar een verzoek van de inburgeringsplichtige aan ten grondslag ligt. DUO kan dit alleen voor volledige vrijstellingen bepalen. Van gedeeltelijke vrijstellingen van de inburgeringsplicht (voor specifieke onderdelen van de inburgeringsexamen) is in dit deel van het proces geen sprake. Dat vindt pas later in het ketenproces plaats.

Figuur 7 Vaststellen inburgeringsplicht voor gezinsmigrant / overige migrant

- Indien de vreemdeling inburgeringsplichtig is, geeft DUO dat door aan de gemeente waarin de vreemdeling zich gevestigd heeft. DUO levert hiermee de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente. DUO levert niets aan indien de vreemdeling niet inburgeringsplichtig is.
- De gemeente voert voor inburgeringsplichtige gezins- en overige migranten het proces brede intake uit om een goed beeld te verkrijgen van de mogelijkheden van de inburgeringsplichtige. Binnen dit proces stelt de gemeente uiteindelijk het persoonlijk plan inburgering en participatie op. Dit proces staat beschreven in hoofdstuk 4.

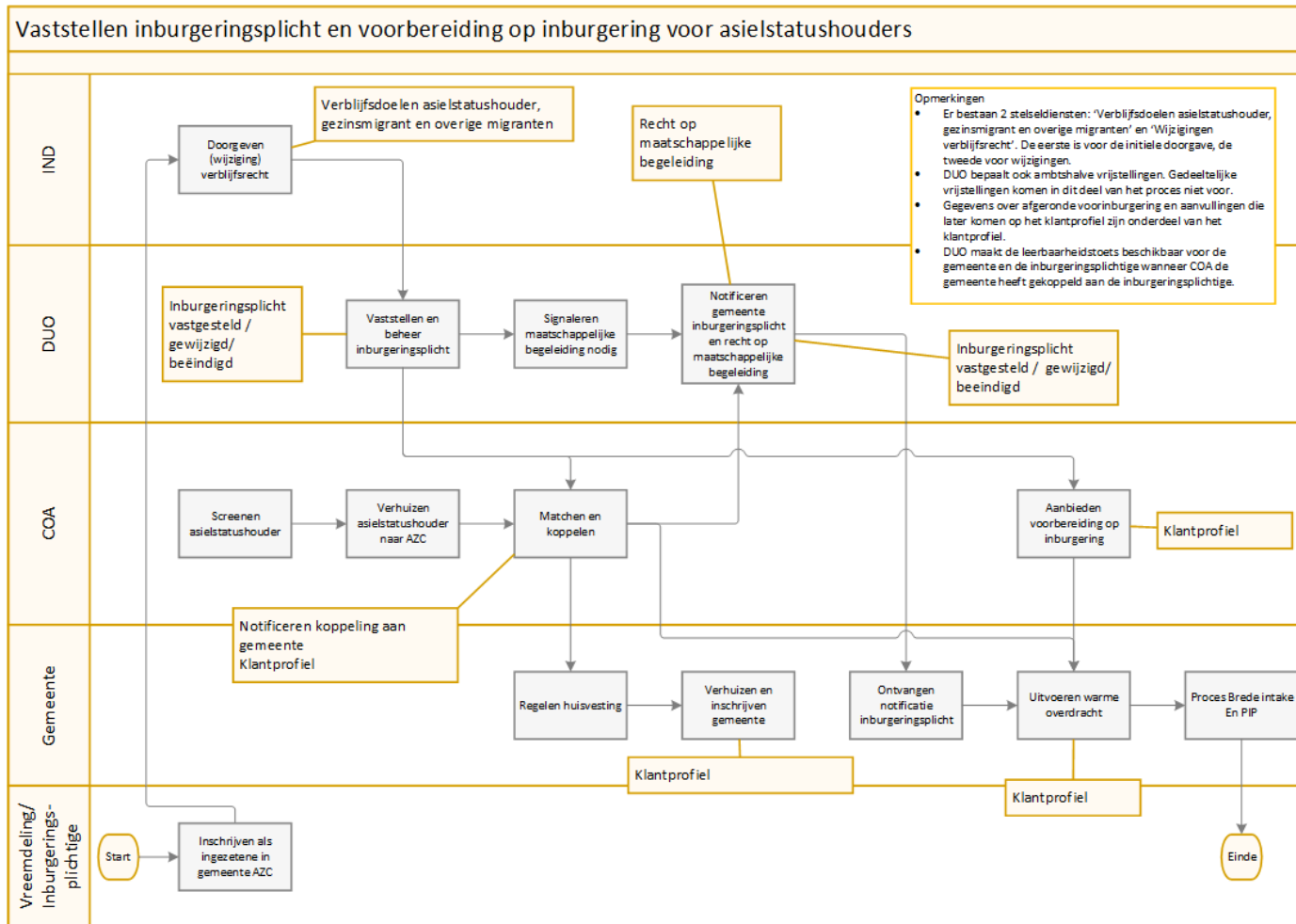
3.3 **Asielstatushouders: vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiding op inburgering**

Figuur 8 *Vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiding op inburgering* beschrijft het proces van het vaststellen van de inburgeringsplicht en de voorbereiding op inburgering voor asielstatushouders. Asielstatushouders verblijven initieel in een asielzoekerscentrum (AZC) van COA. Het proces verloopt als volgt:

- Het proces start als de vreemdeling zich inschrijft als ingezetene in de gemeente van het AZC.
- De IND ontvangt deze inschrijving en geeft in de stap "Doorgeven (wijziging) verblijfsrecht" aan DUO door dat bij een vreemdeling sprake is van een (verandering op) verblijfsrecht. Hiermee is de vreemdeling potentieel inburgeringsplichtig. IND levert in deze stap de stelseldienst "Verblijfsdoelen asielstatushouder, gezinsmigrant en overige migranten" aan DUO.
- DUO ontvangt de gegevens van de IND en bepaalt of de vreemdeling inburgeringsplichtig is. Hiervoor gaat DUO onder andere na of de vreemdeling eerder in Nederland verbleef en of dat reden is voor een complete vrijstelling van de inburgeringsplicht. DUO stelt COA op de hoogte van de inburgeringsplicht van de asielstatushouder. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan COA. Ook bepaalt DUO of de gemeente maatschappelijke begeleiding volgens de Wet inburgering 2021 moet bieden aan de asielstatushouder.
- COA bepaalt welke gemeente het meest geschikt is als vestigingsgemeente voor de asielstatushouder. COA koppelt deze beoogde vestigingsgemeente aan de asielstatushouder en notificeert deze gemeente over de koppeling, via de stelseldienst "Notificatie inburgeraar gekoppeld aan gemeente". Verder verschaft COA de gemeente informatie over de asielstatushouder, via een zogenaamd "klantprofiel". COA stelt ook DUO op de hoogte van de koppeling van de vestigingsgemeente aan de asielstatushouder, zodat DUO deze gemeente op de hoogte kan stellen van de inburgeringsplicht.
- De gemeente en COA maken eventueel binnen 2 weken specifieke afspraken over de wijze waarop de gemeente betrokken is in het traject van inburgering van de asielstatushouder terwijl die nog op het AZC verblijft (zie hieronder voor de drie wijzen). Indien er geen specifieke afspraken gemaakt worden, gaat COA er vanuit dat de gemeente betrokken is bij de inburgering vanaf de datum inschrijving van de asielstatushouder in de gemeente.
- COA biedt – afhankelijk van de afspraken met de gemeente over de wijze van betrokkenheid bij het inburgeringstraject - de asielstatushouder de zogenaamde "voorbereiding op de inburgering", ook wel "voorinburgering" genoemd, aan. Dit is een aanbod om lessen te volgen over Nederland en de Nederlandse taal, zodat de inburgeringsplichtige al voorbereid wordt op de inburgering en er een doorlopende lijn ontstaat tussen de inburgering op het AZC en in de gemeente. In de volgende paragrafen is hier meer over te vinden.

- DUO informeert de beoogde vestigingsgemeente over dat de asielstatushouder inburgeringsplichtig is en of er sprake moet zijn van maatschappelijke begeleiding conform de Wet inburgering 2021. Hiermee biedt DUO de stelsendiensten "Recht op maatschappelijke begeleiding" en "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente aan.
- Afhankelijk van de enkele stappen eerder gemaakte afspraken tussen de gemeente en COA voor deze specifieke statushouder, kan het vervolgproces rondom betrokkenheid van de gemeente en daarmee de voorinburgering en warme overdracht op drie verschillende wijzen verlopen:
  1. De gemeente voert een brede intake uit terwijl de asielstatushouder nog verblijft op het AZC. Het persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP) wordt vastgesteld en in een beschikking vervat. De gemeente verstrekt de asielstatushouder het inburgeringsaanbod. De asielstatushouder volgt al onderwijs conform PIP tijdens het verblijf in het AZC. Daardoor is er ook geen sprake van voorbereiding op inburgering vanuit COA (zie paragraaf 3.3.1).
  2. De gemeente voert een brede intake uit terwijl de asielstatushouder nog verblijft op het AZC. Ook worden de contouren van het persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP) al besproken, maar wordt dit nog niet in een beschikking vervat. Als de asielstatushouder het aanbod tot voorbereiding op inburgering heeft geaccepteerd, bereidt COA de asielstatushouder voor op de inburgering (zie paragraaf 3.3.2).
  3. De gemeente voert pas een brede intake uit als de asielstatushouder zich heeft gevestigd in de gekoppelde gemeente. Als de asielstatushouder het aanbod tot voorbereiding op inburgering heeft geaccepteerd, bereidt COA de asielstatushouder voor op de inburgering (zie paragraaf 3.3.3).

De drie bijbehorende processen en de processtappen die in de scenario's plaatsvinden, worden in de volgende paragrafen besproken. Specifieke, inhoudelijke informatie over de processtappen van de brede intake is in meer detail te vinden in het volgende hoofdstuk.

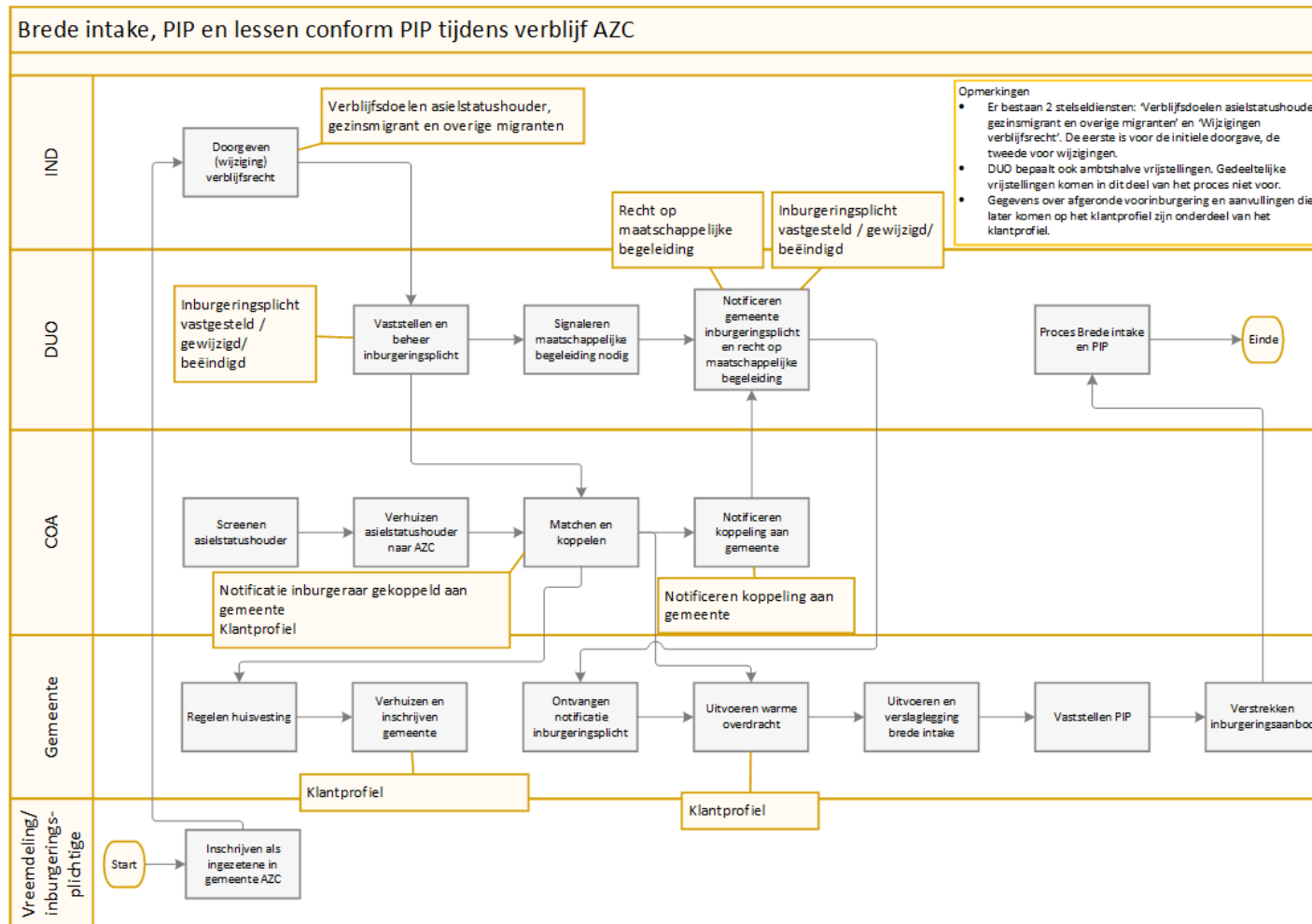
Figuur 8 Vaststellen inburgeringsplicht en voorbereiding op inburgering voor asielstatushouders

3.3.1 Brede intake, PIP en lessen conform PIP tijdens verblijf AZC

In Figuur 9 *Brede intake, PIP en lessen conform PIP tijdens verblijf AZC* is het proces rondom de betrokkenheid van de gemeente en daarmee de voorinburgering, brede intake en warme overdracht specifiek gemaakt voor het scenario waarin de gemeente de brede intake, het vaststellen van het PIP en het verstrekken van het inburgeringsaanbod uitvoert terwijl de asielstatushouder verblijft op het AZC.

In dit scenario verloopt het proces als volgt:

- De gemeente is direct betrokken wanneer de gemeente de notificatie over de koppeling van de inburgeringsplichtige aan de gemeente heeft ontvangen van COA en de notificatie over de inburgeringsplicht heeft ontvangen van DUO.
- De gemeente en COA maken een afspraak om de zogenaamde 'warme overdracht' te verzorgen: een gesprek tussen inburgeraar, COA en gemeente waarin informatie wordt uitgewisseld. De gemeente neemt hiertoe het initiatief. Het gesprek vindt plaats voorafgaand aan de start van het inburgeringstraject door de gemeente.
- COA biedt hierbij nogmaals de dienst 'Klantprofiel' aan de gemeente aan, om het bijgewerkte klantprofiel te verstrekken aan de gemeente.
- De gemeente voert de brede intake uit – inclusief leerbaarheidstoets - terwijl de asielstatushouder op het AZC verblijft en stelt het PIP vast, samen met de asielstatushouder.
- De gemeente vervaardigt de beschikking en verstrekt het inburgeringsaanbod aan de asielstatushouder. Die kan direct met de lessen beginnen, conform PIP. Dat is ook de reden dat COA in dit scenario geen aanbod tot voorbereiding op inburgering verstrekt aan de asielstatushouder.
- De gemeente regelt huisvesting voor de asielstatushouder. De asielstatushouder verhuist daar uiteindelijk naartoe verhuist en schrijft zich bij de gemeente in. Bij inschrijving ontvangt de gemeente nogmaals het bijgewerkte klantprofiel vanuit COA via notificatie (COA biedt de stelseldienst "Klantprofiel" aan de gemeente aan).

Figuur 9 Brede intake, PIP en lessen conform PIP tijdens verblijf AZC

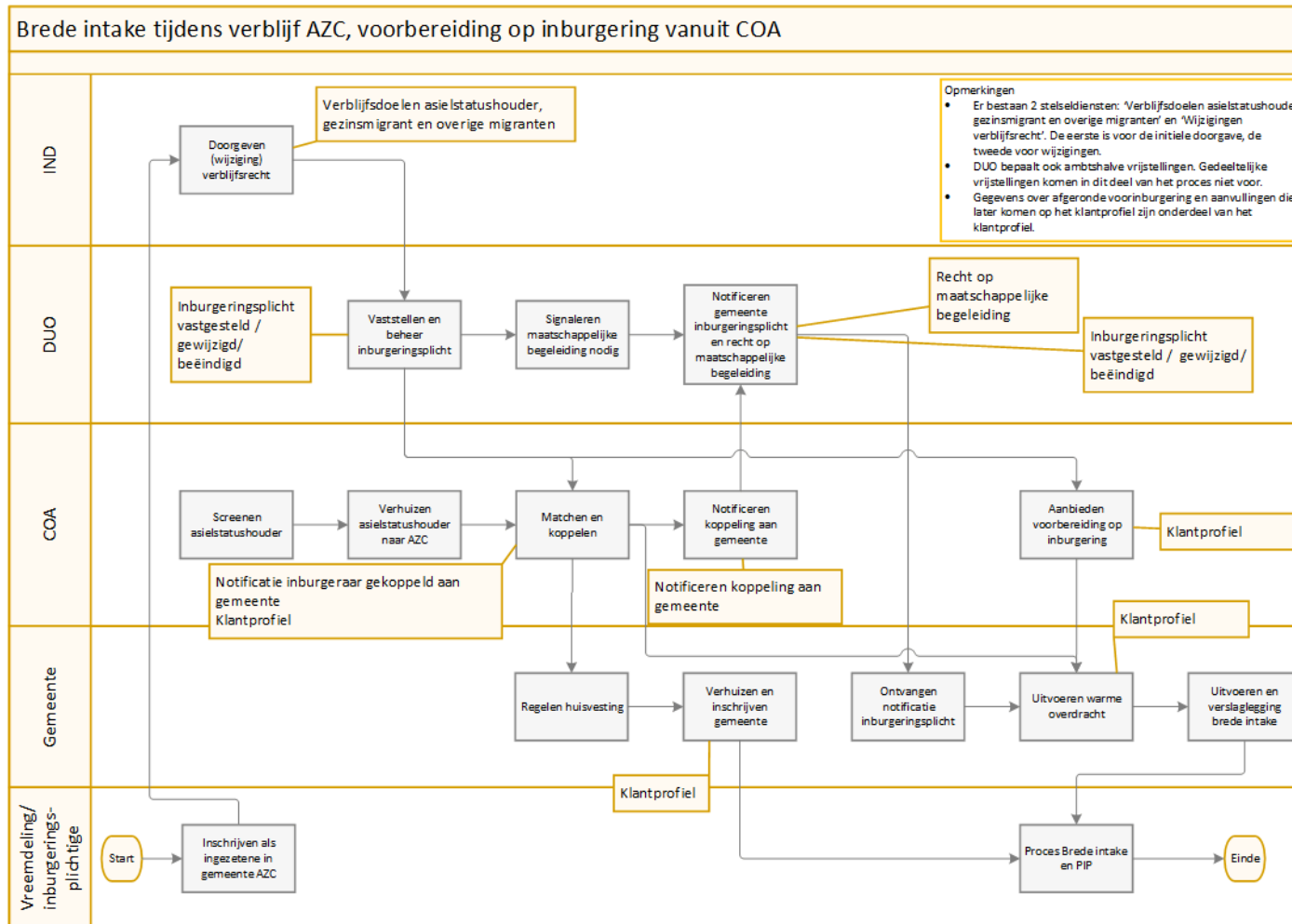
3.3.2 Brede intake tijdens verblijf AZC, voorbereiding op inburgering vanuit COA

In Figuur 10 *Brede intake tijdens verblijf AZC, voorbereiding op inburgering vanuit COA* is het proces voor het voorbereiden van de inburgering voor COA, de warme overdracht en de brede intake vanuit de gemeente specifiek gemaakt voor het scenario waarin de gemeente de brede intake uitvoert terwijl de asielstatushouder verblijft op het AZC.

In dit scenario verloopt het proces als volgt:

- COA biedt de voorbereiding op de inburgering aan terwijl de asielstatushouder verblijft op het AZC. Hierbij werkt COA het klantprofiel bij en maakt dat beschikbaar voor de gemeente.
- De gemeente en COA maken een afspraak om de zogenaamde 'warme overdracht' te verzorgen: een gesprek tussen COA en gemeente waarin informatie wordt uitgewisseld. De gemeente neemt hiertoe het initiatief. Het tijdstip is afhankelijk van de behoefte van de gemeente en relevante ontwikkelingen die eventueel meegenomen moeten worden bij het opstellen van de brede intake en het PIP. Het kan daardoor voorafgaand aan de brede intake plaatsvinden, maar ook twee weken voor het moment van uitstroom naar de gemeente.
- COA biedt hierbij nogmaals de dienst 'Klantprofiel' aan de gemeente aan, om het bijgewerkte klantprofiel te verstrekken aan de gemeente.
- De gemeente voert de brede intake uit – mogelijk inclusief leerbaarheidstoets - terwijl de asielstatushouder op het AZC verblijft en stelt de contouren van het PIP op, samen met de asielstatushouder.
- De gemeente regelt huisvesting voor de asielstatushouder. De asielstatushouder verhuist daar uiteindelijk naartoe verhuist en schrijft zich bij de gemeente in. Bij inschrijving ontvangt de gemeente nogmaals het bijgewerkte klantprofiel vanuit COA via notificatie (COA biedt de stelseldienst "Klantprofiel" aan de gemeente aan).
- Bij vestiging in de gemeente wordt het overige deel van het proces Brede intake uitgevoerd: het vervaardigen van de beschikking en het verstrekken van het inburgeringsaanbod.

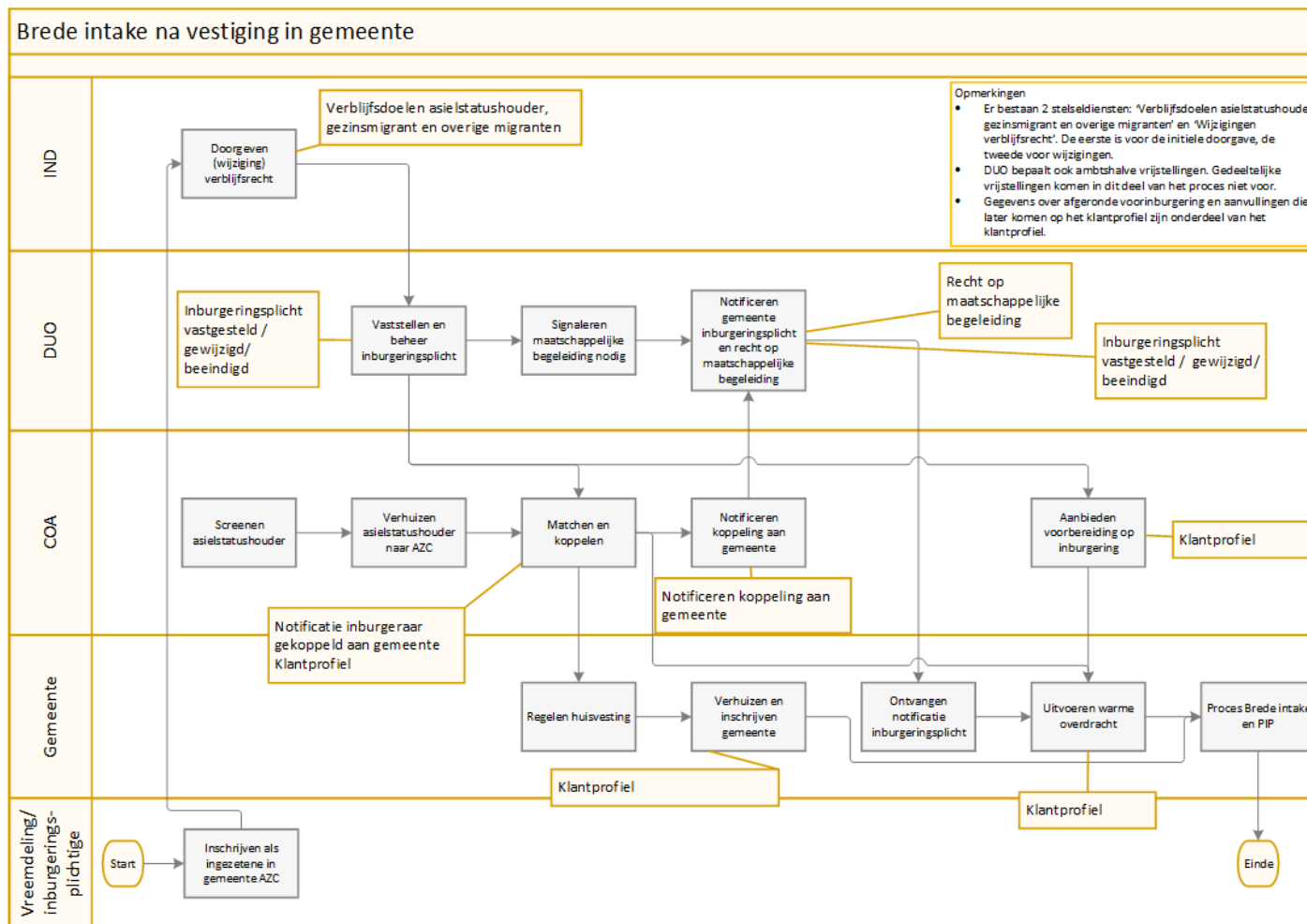
Figuur 10 Brede intake tijdens verblijf AZC, voorbereiding op inburgering vanuit COA

3.3.3 Brede intake na vestiging in gemeente

In Figuur 11 *Brede intake na vestiging in gemeente* is het proces voor het voorbereiden van de inburgering voor COA en de warme overdracht naar de gemeente specifiek gemaakt voor het scenario waarin de gemeente de brede intake uitvoert na vestiging van de asielstatushouder in de gemeente.

In dit scenario verloopt het proces als volgt:

- COA biedt de voorbereiding op de inburgering aan terwijl de asielstatushouder verblijft op het AZC. Hierbij werkt COA het klantprofiel bij en maakt dat beschikbaar voor de gemeente.
- Nadat de gemeente de notificatie over de inburgeringsplicht heeft ontvangen van DUO, maken de gemeente en COA een afspraak om de zogenaamde 'warme overdracht' te verzorgen: een gesprek tussen COA en gemeente waarin informatie wordt uitgewisseld. De gemeente neemt hiertoe het initiatief en het vindt ongeveer twee weken voor de vestiging in de gemeente plaats. COA biedt hierbij nogmaals de dienst 'Klantprofiel' aan de gemeente aan, om het bijgewerkte klantprofiel te verstrekken aan de gemeente.
- De gemeente regelt huisvesting voor de asielstatushouder. De asielstatushouder verhuist daar uiteindelijk naartoe verhuist en schrijft zich bij de gemeente in. Bij inschrijving ontvangt de gemeente nogmaals het bijgewerkte klantprofiel vanuit COA via notificatie (COA biedt de stelseldienst "Klantprofiel" aan de gemeente aan).
- De gemeente gaat verder met het proces Brede intake na vestiging van de asielstatushouder in de gemeente.

Figur 11 Brede intake na vestiging in gemeente

4 Brede intake en PIP

4.1 Inleiding

Na het vaststellen van de inburgeringsplicht – en in het geval van asielstatushouders eventueel de voorinburgering – vindt de fase van brede intake en PIP plaats. De processen voor brede intake en PIP verschillen voor asielstatushouders en gezins- en overige migranten. De gemeenten kopen onderwijs in voor asielstatushouders. Gezins- en overige migranten moeten hun onderwijs zelf regelen, al kunnen gemeenten ze hier wel over adviseren. Paragraaf 4.2 beschrijft het proces voor asielstatushouders en paragraaf 4.3 het proces voor gezinsmigranten en overige migranten.

4.2 Brede intake en PIP voor asielstatushouders

In Figuur 12 *Brede intake en PIP voor asielstatushouders* is het proces van de brede intake en PIP voor asielstatushouders beschreven. Het proces verloopt als volgt:

- Allereerst roept de gemeente de inburgeringsplichtige op voor de brede intake, om een goed inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden van de inburgeringsplichtige. De gemeente geeft de brede intake zelf vorm.
- De gemeente begeleidt de inburgeringsplichtige bij de afname van de leerbaarheidstoets.
- DUO verwerkt de leerbaarheidstoets en geeft de uitkomst door aan de gemeente door middel van de stelseldienst "Uitkomst leerbaarheidstoets".
- In het geval dat de inburgeringsplichtige niet deelneemt aan de ingeplande leerbaarheidstoets en/of driemaal niet op komt dagen in het kader van de brede intake, gaat de gemeente over tot handhaving. Dit wordt in een ander hoofdstuk beschreven. De gemeente stelt in dit geval zelf het PIP eenzijdig vast.
- Tijdens de brede intake blijkt mogelijk dat de inburgeringsplichtige een ontheffing nodig heeft, of een (gedeeltelijke) vrijstelling. De inburgeringsplichtige kan deze vervolgens aanvragen. Dit wordt beschreven in de hoofdstukken over vrijstellingen en ontheffingen.
- Wanneer de gemeente een goed beeld heeft van de inburgeraar, werken de inburgeringsplichtige en de gemeente samen aan het opstellen van de afspraken in het persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP). Dit plan is de basis onder het inburgeringstraject dat de inburgeringsplichtige aflegt. Het heeft de vorm van een beschikking, waardoor het mogelijk is dat de inburgeringsplichtige er in bezwaar en eventueel in beroep tegen gaat.
- De gemeente geeft een aantal kenmerken van het plan door aan DUO. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens PIP" aan DUO. Belangrijk is dat het PIP pas geregistreerd en doorgegeven wordt als het ook daadwerkelijk vastgesteld en beschikt is: eerste contouren of ideeën mogen niet doorgegeven worden.
- DUO gebruikt deze gegevens, met name de datum waarop het PIP is vastgesteld, om de inburgeringstermijn vast te stellen. Dit is de termijn waarbinnen de inburgeringsplichtige moet zijn ingeburgerd in Nederland. DUO verstrekt deze termijn aan de inburgeringsplichtige en de gemeente. Met dit laatste levert DUO de stelseldienst "Inburgeringstermijn vastgesteld/gewijzigd" aan de gemeente.
- Na het vaststellen van het PIP, verstrekt de gemeente een zogenaamd inburgeringsaanbod aan de inburgeringsplichtige asielstatushouder: op basis van de leerroute, de vereiste participatie-activiteiten en het niveau van de inburgeraar, laat de gemeente weten bij welke instellingen of instanties de inburgeringsplichtige onderwijs kan volgen en participatie kan verrichten.

Een deel van deze gegevens is relevant voor DUO. De gemeente levert de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens PIP" aan DUO en wisselt hiermee de relevante gegevens uit. Wederom is het belangrijk dat de gemeente deze gegevens pas registreert en doorgeeft als het aanbod definitief is.

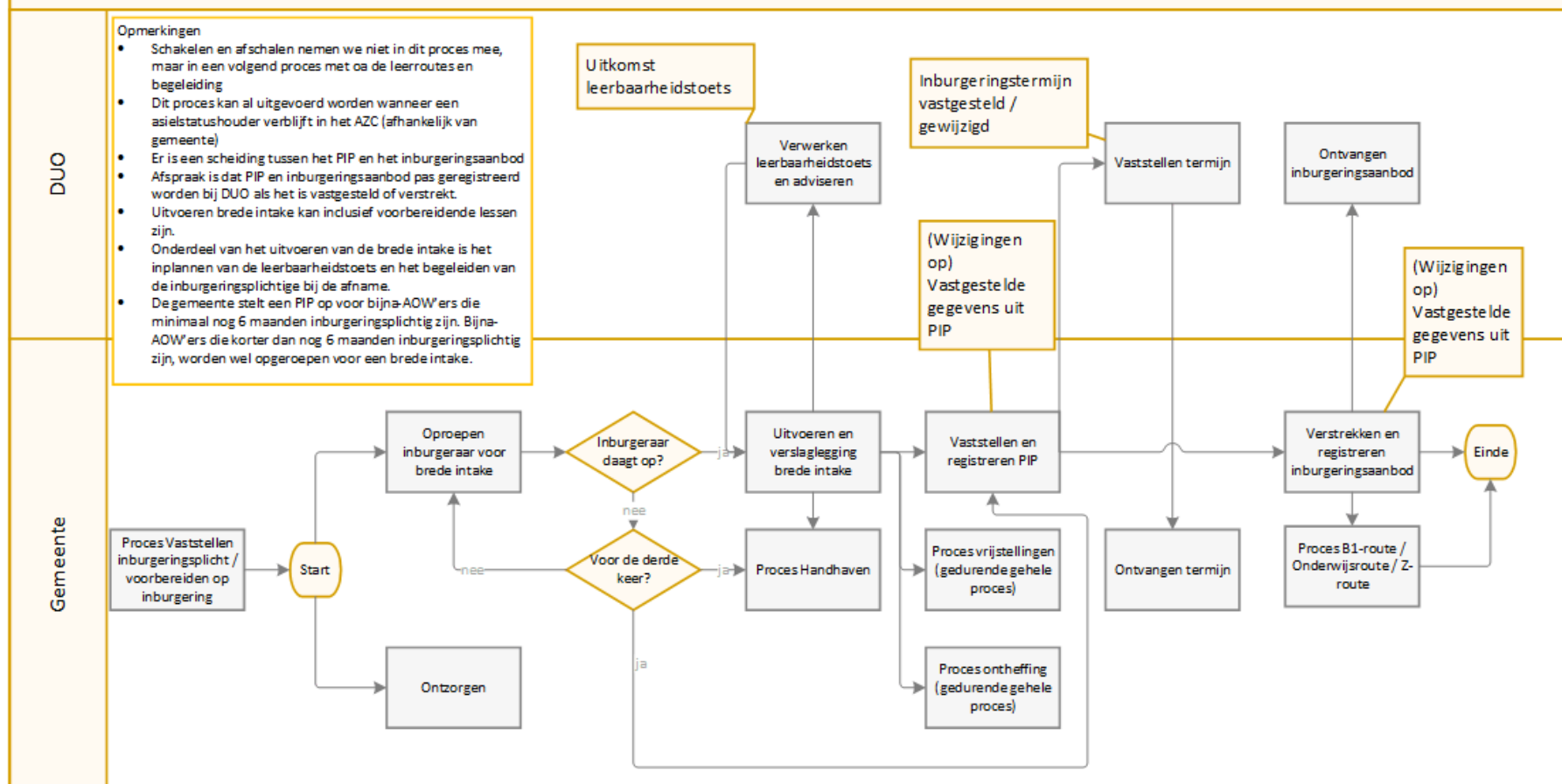
Een algemene afspraak – belangrijk om hier aan te halen – is dat gemeenten gegevens bedoeld voor andere ketenpartners in plateau 1 zo snel mogelijk uitwisselen met deze ketenpartner, ten hoogste tien werkdagen na optreden van de gebeurtenis die geregistreerd moet worden.

Op deze regel zijn enkele uitzonderingen, namelijk wanneer de ontvangende partij de gegevens pas veel later nodig heeft en de leverende partij de gegevens nog niet noodzakelijkerwijs in de definitieve versie heeft. Indien deze uitzonderingssituatie van toepassing is, geven we dat in dit document aan. In alle andere gevallen geldt voor de gemeente de hoofdregel van zo snel mogelijk uitwisselen met de ketenpartner, ten hoogste tien werkdagen na optreden.

- Parallel aan de genoemde processtappen voert de gemeente een aantal activiteiten uit met de inburgeringsplichtige asielstatushouder. Dit is in ieder geval het ontzorgen, maar kan ook het verzorgen van een uitkering zijn.
- Er zijn gemeenten die al tijdens de fase van brede intake de inburgeringsplichtige lessen laten volgen of participatie-activiteiten laten verrichten, bijvoorbeeld om een scherper beeld te krijgen van de inburgeraar. De uren die de inburgeringsplichtige tijdens de fase van brede intake en PIP besteedt aan lessen en participatie, kunnen meetellen voor het behalen van de norm qua totaal aantal uren dat een inburgeringsplichtige moet besteden. Deze uren moet DUO kennen in het kader van handhaving. Indien de uren hiervoor in aanmerking komen, geeft de gemeente ze door aan DUO. Deze uren vormen een uitzondering op de hoofdregel van registratie voor de ketenpartner binnen 10 werkdagen. Ook na het vaststellen van het PIP kan een inburgeringsplichtige hier nog uren aan besteden en ze zijn relevant voor DUO op het moment van handhaven op resultaat, dat verder in de toekomst ligt. De gemeente kan ze wel al doorgeven aan DUO, mits het totaal aantal bekend is. Daarmee levert de gemeente de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan DUO.

In het vorige hoofdstuk is al beschreven dat een gemeente stappen uit de brede intake kan zetten terwijl de asielstatushouder nog verblijft op het AZC.

Brede intake en PIP - asielstatushouders

Figuur 12 Brede intake en PIP voor asielstatushouders

4.3

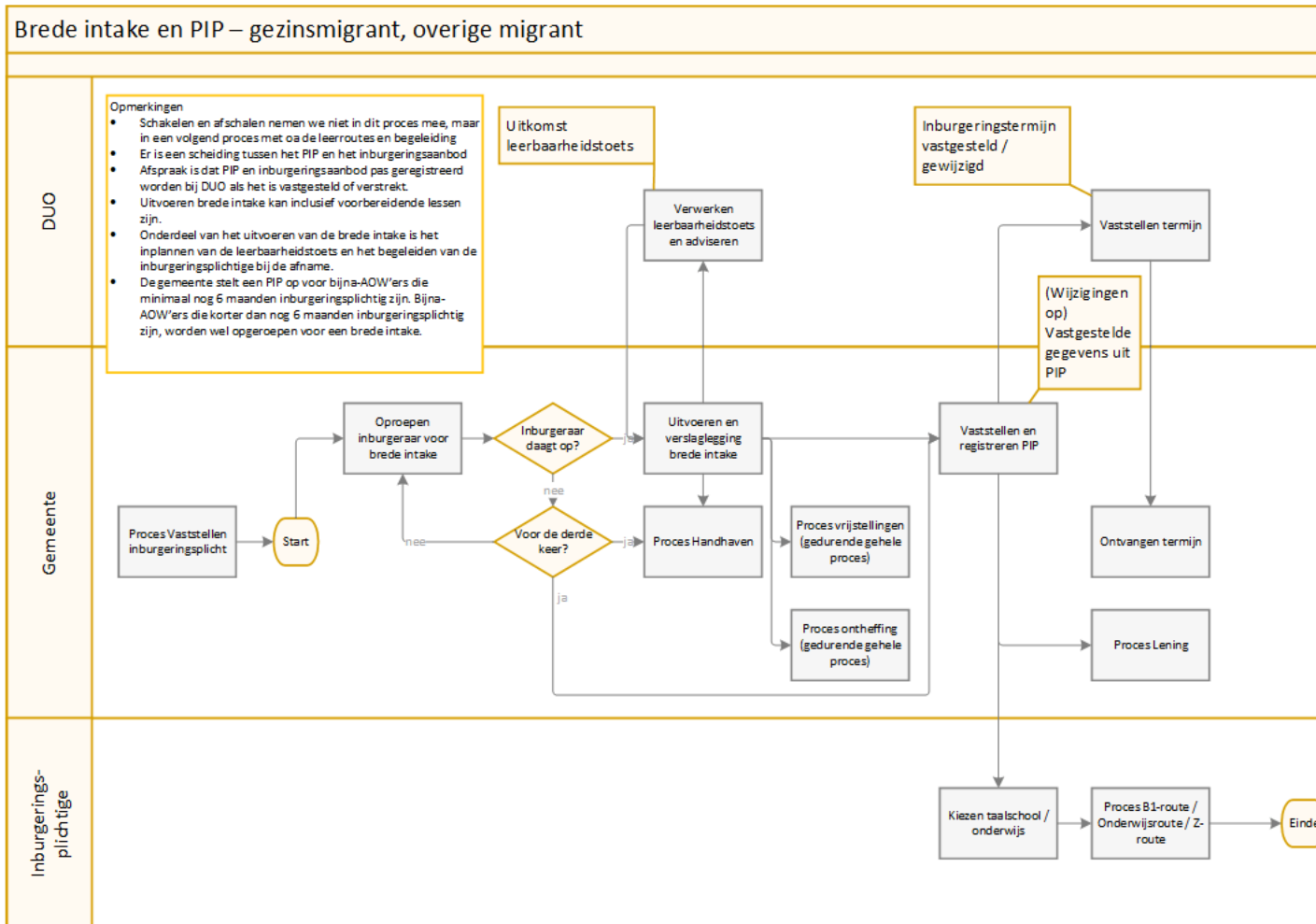
Brede intake en PIP voor gezinsmigranten en overige migranten

In Figuur 13 *Brede intake en PIP voor gezinsmigranten en overige migranten* is het proces van de brede intake en PIP voor gezinsmigranten en overige migranten beschreven. Dit proces verloopt als volgt:

- Allereerst roept de gemeente de inburgeringsplichtige op voor de brede intake, om een goed inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden van de inburgeringsplichtige. De gemeente geeft de brede intake zelf vorm.
- De gemeente begeleidt de inburgeringsplichtige bij de afname van de leerbaarheidstoets.
- DUO verwerkt de leerbaarheidstoets en geeft de uitkomst door aan de gemeente door middel van de stelseldienst "Uitkomst leerbaarheidstoets".
- In het geval dat de inburgeringsplichtige niet deelneemt aan de ingeplande leerbaarheidstoets of drie maal niet op komt dagen in het kader van de brede intake, gaat de gemeente over tot handhaving. De gemeente stelt in dit geval zelf het PIP eenzijdig vast.
- Tijdens de brede intake blijkt mogelijk dat de inburgeringsplichtige een ontheffing nodig heeft, of een (gedeeltelijke) vrijstelling. De inburgeringsplichtige kan deze vervolgens aanvragen. Dit wordt beschreven in de hoofdstukken over vrijstellingen en ontheffingen.
- Wanneer de gemeente een goed beeld heeft van de inburgeraar, werken de inburgeringsplichtige en de gemeente samen aan het opstellen van de afspraken in het persoonlijk plan inburgering en participatie. Dit plan is de basis onder het inburgeringstraject dat de inburgeringsplichtige aflegt. Het heeft de vorm van een beschikking, waardoor het mogelijk is dat de inburgeringsplichtige er in bezwaar en eventueel in beroep tegen gaat.
- De gemeente geeft een aantal kenmerken van het plan door aan DUO. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens PIP" aan DUO. Belangrijk is dat het PIP pas geregistreerd en doorgegeven wordt als het ook daadwerkelijk vastgesteld en beschikt is: eerste contouren of ideeën mogen niet doorgegeven worden.
- DUO gebruikt deze gegevens, met name de datum waarop het PIP is vastgesteld, om de inburgeringstermijn vast te stellen. Dit is de termijn waarbinnen de inburgeringsplichtige moet zijn ingeburgerd in Nederland. DUO verstrekt deze termijn aan de inburgeringsplichtige en de gemeente. Met dit laatste levert DUO de stelseldienst "Inburgeringstermijn vastgesteld/gewijzigd" aan de gemeente.
- Voor inburgeringsplichtige gezinsmigranten en overige migranten geldt, in tegenstelling tot bij asielstatushouders, dat zij zelf onderwijs moeten regelen. Zij kunnen zich inschrijven bij een taalschool, maar kunnen ook andere manieren vinden om aan de verplichtingen vanuit de leerroute te voldoen. Eventueel kunnen zij een lening aanvragen. Dat wordt nader beschreven in het hoofdstuk over leningen.
- Er zijn gemeenten die al tijdens de fase van brede intake de inburgeringsplichtige lessen laten volgen of participatie-activiteiten laten verrichten, bijvoorbeeld om een scherper beeld te krijgen van de inburgeraar. De uren die de inburgeringsplichtige tijdens de fase van brede intake en PIP besteedt aan lessen en participatie, tellen mogelijk mee voor het behalen van de norm qua totaal aantal uren dat een inburgeringsplichtige moet besteden. Deze uren moet DUO kennen in het kader van handhaving. Indien de uren hiervoor in aanmerking komen, geeft de gemeente ze door aan DUO. Voor deze uren geldt dat ze een uitzondering vormen op de hoofdregel van registratie voor de ketenpartner binnen 10 dagen. Ook na het vaststellen van het PIP kan een

inburgeringsplichtige hier nog uren aan besteden en ze zijn relevant voor DUO op het moment van handhaven op resultaat, dat verder in de toekomst ligt. De gemeente kan ze wel al doorgeven aan DUO, mits het totaal aantal bekend is. Daarmee levert de gemeente de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan DUO.

Figuur 13 Brede intake en PIP voor gezinsmigranten en overige migranten

5 Leerroutes: B1-route

5.1 Inleiding

Er zijn drie leerroutes mogelijk volgens de Wet inburgering 2021:

1. De B1-route
2. De Onderwijsroute
3. De Zelfredzaamheidsroute

In dit hoofdstuk wordt het ketenproces omtrent de B1-route uitgewerkt. Paragraaf 5.2 beschrijft de basis: het volgen van taal- en KNM-onderwijs, het PVT en de MAP. Deze basis wordt in paragraaf 5.3 uitgebreid met afschalen / overstappen naar een andere route. In paragraaf 5.4 leggen we het verband tussen wat er in het proces rondom de B1-route plaatsvindt en de andere processen die uitgevoerd worden in het kader van de Wet inburgering 2021.

5.2 De basis van de B1-route

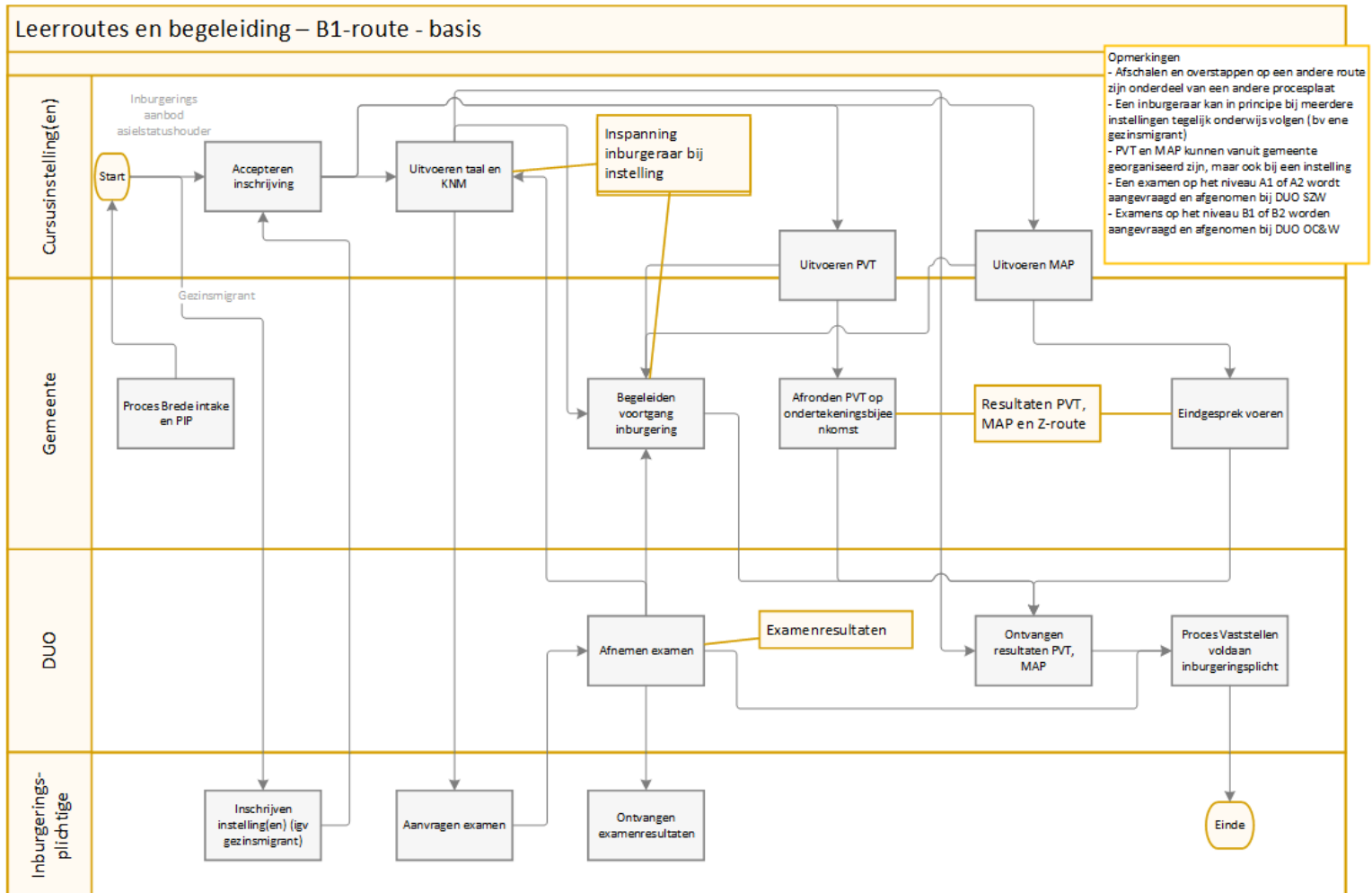
In Figuur 14 *Basis B1-Route* is het proces van de B1-route te zien. Omdat de verschillen in procesgang tussen de asielstatushouders en de gezinsmigranten / overige migranten klein zijn, behandelen we ze hier gezamenlijk, waarbij de verschillen wel expliciet worden aangegeven.

Het proces voor de basis van de B1-route verloopt als volgt:

- De gemeente meldt de asielstatushouder aan bij de cursusinstelling. De gemeente organiseert zelf een traject voor het PVT en de MAP, of meldt de asielstatushouder aan bij een instantie die het PVT of de MAP verzorgt voor de gemeente.
- De gezinsmigrant schrijft zich eventueel in bij een cursusinstelling, daarin is de gezinsmigrant vrij, eventueel kan de gezinsmigrant zich zelfs inschrijven bij meerdere instellingen. Ook voor de gezinsmigrant geldt dat de gemeente zelf een traject voor het PVT en de MAP verzorgt, of dat de gezinsmigrant aangemeld wordt bij een instantie die het PVT of de MAP verzorgt voor de gemeente.
- De inburgeringsplichtige volgt het onderwijs bij de cursusinstelling. Daarnaast worden de trajecten voor PVT en MAP uitgevoerd, bij een instantie of bij de gemeente. Zowel de cursusinstelling als de instanties voor PVT en MAP houden de gemeente op de hoogte van de vorderingen van de inburgeringsplichtige.
- De gemeente begeleidt de voortgang van de inburgering van de inburgeringsplichtige. Dit kan plaatsvinden door middel van voortgangsgesprekken.
- Op een zeker moment vraagt de inburgeringsplichtige bij DUO een examinering aan in een van de onderdelen van het inburgeringsexamen¹. De inburgeringsplichtige plant dit met DUO in en legt het examen af.

---

¹ Inschrijven voor een examen kan bij DUO door een aanmelding via "mijninburgering". Daar kan een gezinsmigrant ook aangeven dat een examen vanuit een lening betaald moet worden.

Figuur 14 Basis B1-Route

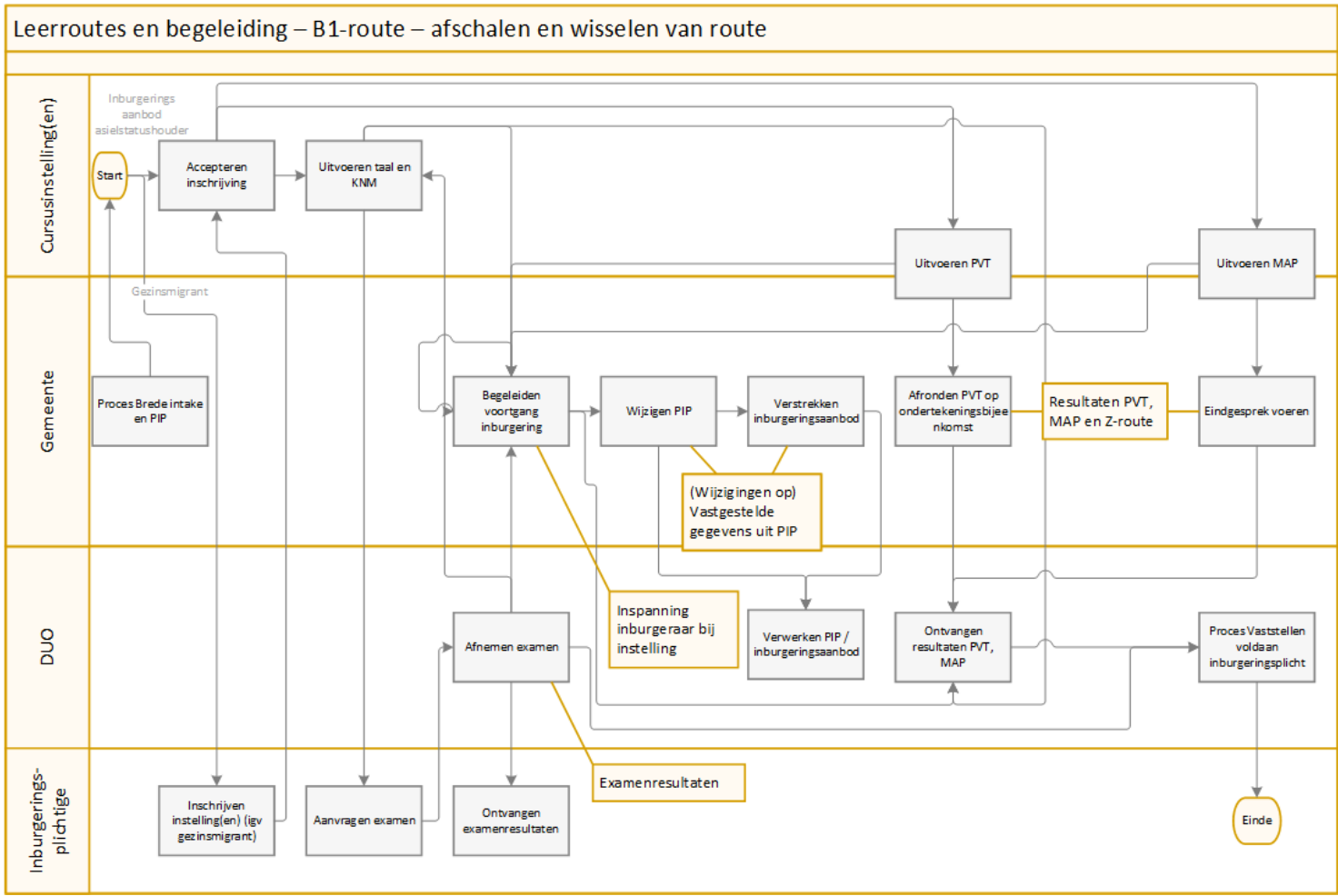
- Examens op het niveau B1 of B2 (B2 is een hoger niveau, waarop de inburgeringsplichtige examens mag afleggen) worden afgenomen door het deel van DUO dat onder het Ministerie van OC&W valt, eventuele examens op het niveau A2 worden afgenomen door het deel van DUO dat onder het Ministerie van SZW valt. De OC&W-kant van DUO deelt de examenresultaten met DUO SZW. DUO SZW deelt deze resultaten van een examen met de inburgeringsplichtige, de cursusinstelling en de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Examenresultaten" aan de gemeente.
- Wanneer het PVT is afgerond, neemt de inburgeringsplichtige deel aan de ondertekeningsbijeenkomst van de gemeente. De gemeente stelt DUO op de hoogte van het afronden van het PVT. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan DUO, voor het deel van het PVT.
- Wanneer de MAP is afgerond, voert de gemeente een eindgesprek met de inburgeringsplichtige. De gemeente stelt DUO op de hoogte van het afronden van de MAP. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan DUO, voor het deel van de MAP.
- DUO ontvangt de resultaten van de inburgeringsplichtige ten aanzien van het PVT en de MAP van de gemeente en gebruikt die in het proces "Vaststellen voldaan inburgeringsplicht". DUO gebruikt daarin ook de examenresultaten van de inburgeringsplichtige.

5.3 'Afschalen' en wisselen van leerroute

In Figuur 15 *B1-Route Afschalen en wisselen van route* is te zien hoe het basisproces voor de B1-route is uitgebreid met processtappen ten behoeve van het zogenaamde 'afschalen' en wisselen van leerroute.

Dit proces verloopt als volgt:

- Als onderdeel van het begeleiden van de voortgang van de inburgering komt het volgen van onderwijs en afleggen van examens op A2-niveau aan de orde, of komt het wisselen van leerroute aan de orde. De gemeente beslist hierover.
- De gemeente actualiseert voor asielstatushouders de gegevens omtrent de verrichte inspanning. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- De gemeente past het PIP aan en beschikt. Indien de inburgeringsplichtige een asielstatushouder is en het nodig is gegeven de wijzigingen, verstrekt de gemeente ook een nieuw inburgeringsaanbod aan de inburgeringsplichtige.
- De gemeente maakt de relevante gegevens uit het PIP en eventueel het inburgeringsaanbod beschikbaar voor DUO. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens uit het PIP" aan DUO.
- DUO verwerkt de gegevens die de gemeente gedeeld heeft in de processtap Verwerken PIP/inburgeringsaanbod.

Figuur 15 B1-Route Afschalen en wisselen van route

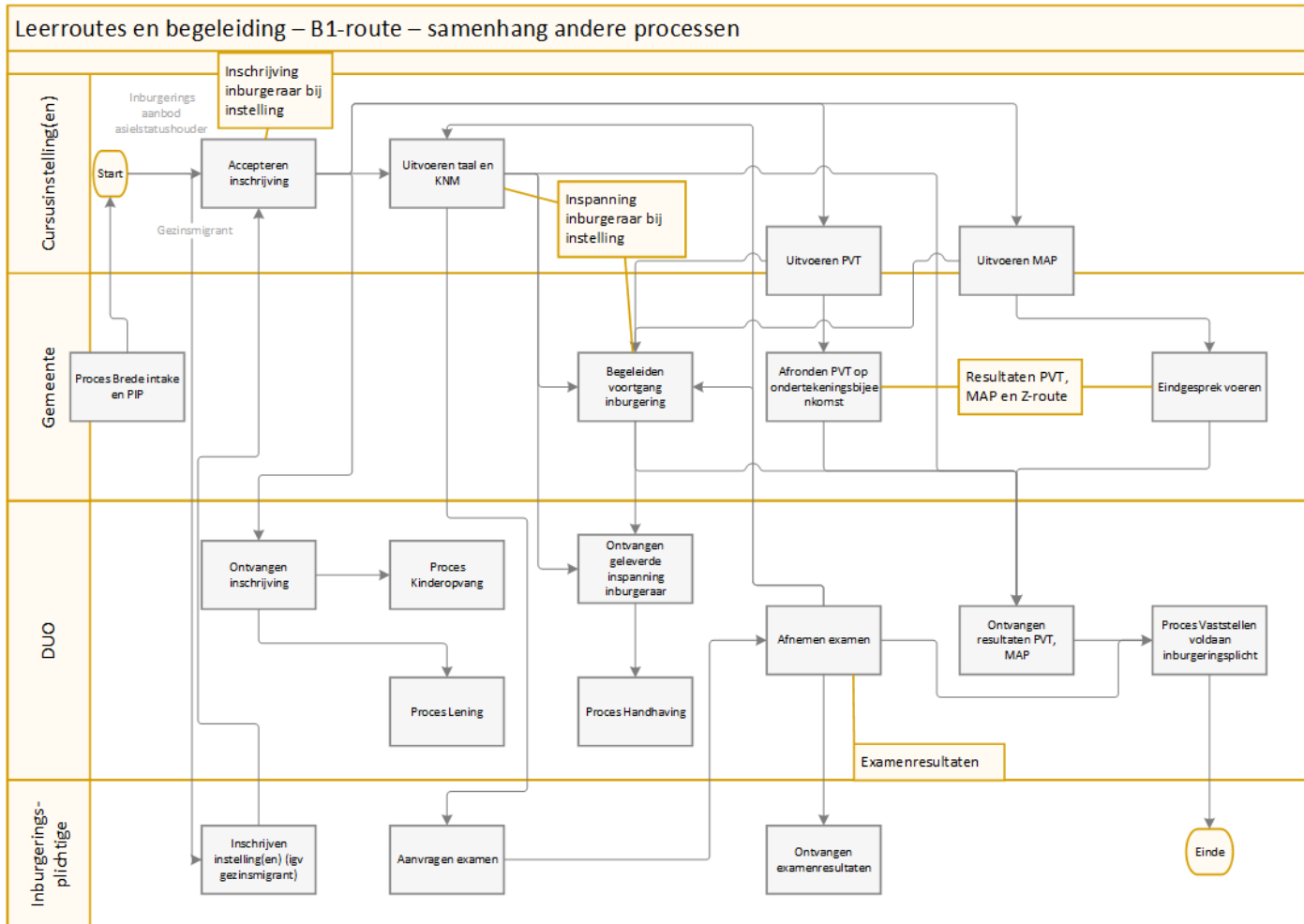
5.4

Samenhang met andere processen

In Figuur 16 *B1-Route Samenhang andere processen* is de samenhang met andere processen te zien.

De samenhang te zien met andere processen ligt op de volgende aspecten:

- De inschrijving van een inburgeringsplichtige bij een instelling is relevant voor DUO. De instelling geeft de inschrijving door aan DUO en levert daarmee de stelseldienst "Inschrijving inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt deze inschrijvingsgegevens en gebruikt ze in de processen voor leningen (alleen van toepassing op gezinsmigranten) en de kinderopvangtoeslag (zowel voor asielstatushouders als gezinsmigranten / overige migranten).
- De inspanning van de inburgeringsplichtige bij de cursusinstelling is relevant voor het handhavingproces binnen DUO. DUO ontvangt de gegevens over de inspanningen van gezinsmigranten / overige migranten die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling van de instelling zelf. De instelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- De gemeente ontvangt de gegevens over de inspanningen van asielstatushouders die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling van de instelling. De instelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan de gemeente.
- De gemeente verstrekt de gegevens over de inspanningen van asielstatushouders die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling aan DUO. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt daarmee de gegevens over de inspanning van de inburgeringsplichtige en gebruikt deze uiteindelijk in het handhavingproces. Dat is ook het moment waarop deze gegevens uit de B1-route relevant zijn voor DUO.

Figuur 16 B1-Route Samenhang andere processen

6 Leerroutes: Onderwijsroute

6.1 Inleiding

Er zijn drie leerroutes mogelijk volgens de Wet inburgering 2021:

1. De B1-route
2. De Onderwijsroute
3. De Zelfredzaamheidsroute

In dit hoofdstuk wordt het ketenproces omtrent de Onderwijsroute uitgewerkt. Allereerst wordt de basis beschreven: het volgen van taal- en KNM-onderwijs bij de taalschakelinstelling en het PVT. Deze basis wordt in de daarop volgende paragrafen uitgebreid met afschalen / overstappen naar een andere route en het verband tussen wat er in het proces rondom de Onderwijsroute plaatsvindt en andere processen die uitgevoerd worden in het kader van de Wet inburgering 2021.

6.2 De basis van de Onderwijsroute

In Figuur 17 *Basis Onderwijsroute* is het proces van de Onderwijsroute te zien. Omdat de verschillen in procesgang tussen de asielstatushouders en de gezinsmigranten / overige migranten klein zijn, behandelen we ze hier gezamenlijk, waarbij de verschillen wel expliciet worden aangegeven.

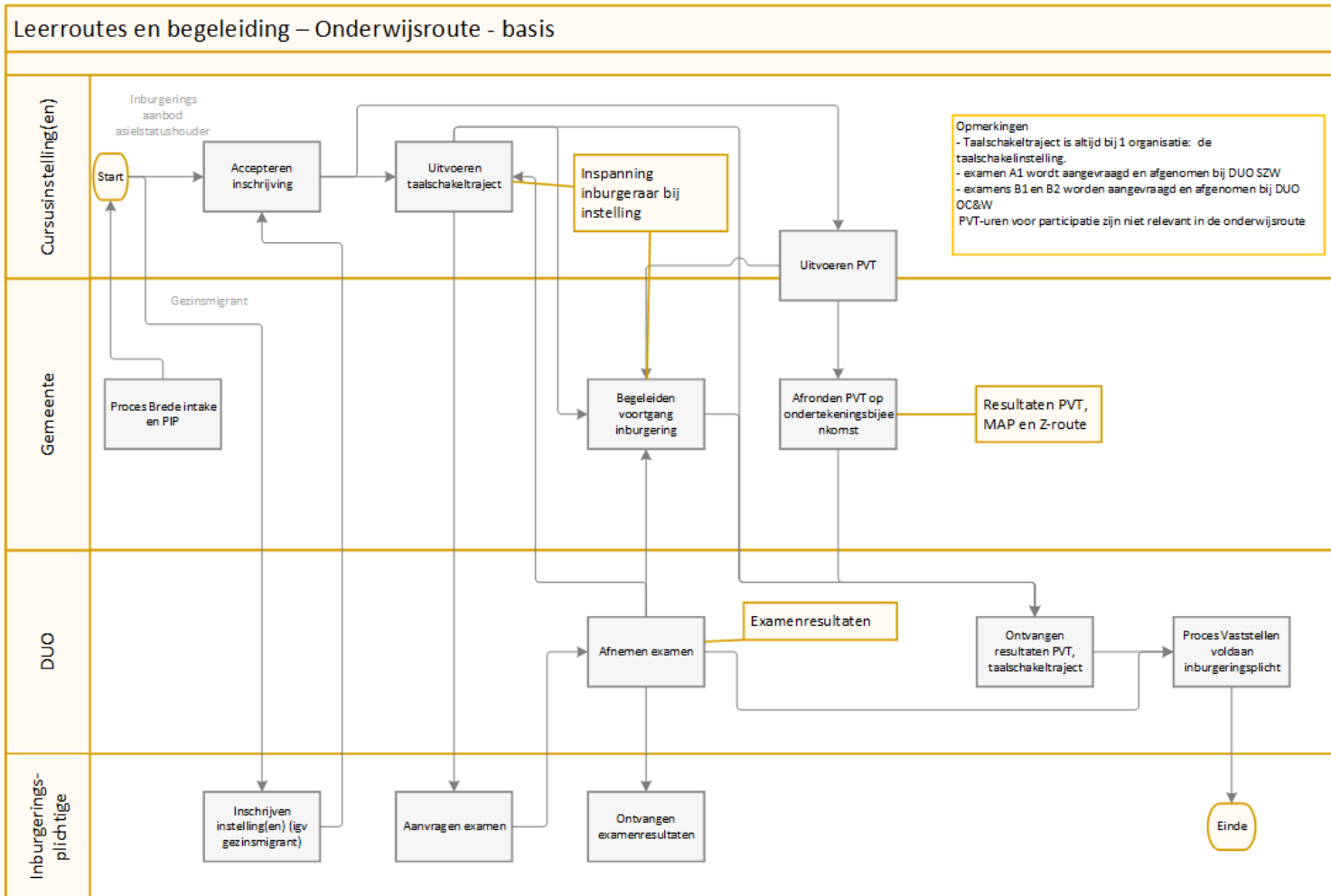
Het proces voor de basis van de Onderwijsroute verloopt als volgt:

- De gemeente meldt de asielstatushouder aan bij de taalschakelinstelling. De gemeente organiseert zelf een traject voor het PVT, of meldt de asielstatushouder aan bij een instantie die het PVT verzorgt voor de gemeente.
- De gezinsmigrant schrijft zichzelf in bij een taalschakelinstelling. Ook voor de gezinsmigrant geldt dat de gemeente zelf een traject voor het PVT verzorgt, of dat de gezinsmigrant aangemeld wordt bij een instantie die het PVT verzorgt voor de gemeente.
- De inburgeringsplichtige volgt het onderwijs bij de taalschakelinstelling. Zowel de taalschakelinstelling als de instantie voor PVT houden de gemeente op de hoogte van de vorderingen van de inburgeringsplichtige.
- De gemeente begeleidt de voortgang van de inburgering van de inburgeringsplichtige. Dit kan plaatsvinden door middel van voortgangsgesprekken.
- Op een zeker moment vraagt de inburgeringsplichtige bij DUO een examinering aan in een van de onderdelen van het inburgeringsexamen. De inburgeringsplichtige plant dit met DUO in en legt het examen af.
- Examens op het niveau B1 of B2 (B2 is een hoger niveau, waarop de inburgeringsplichtige examens mag afleggen) worden afgenomen door DUO OC&W². De OC&W-kant van DUO deelt de examenresultaten met DUO SZW. DUO SZW deelt deze resultaten van een examen met de inburgeringsplichtige, de taalschakelinstelling en de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Examenresultaten" aan de gemeente.

---

² Inschrijven voor een examen kan bij DUO door een aanmelding via "mijninburgering". Daar kan een gezinsmigrant ook aangeven dat een examen vanuit een lening betaald moet worden.

Figuur 17 Basis Onderwijsroute

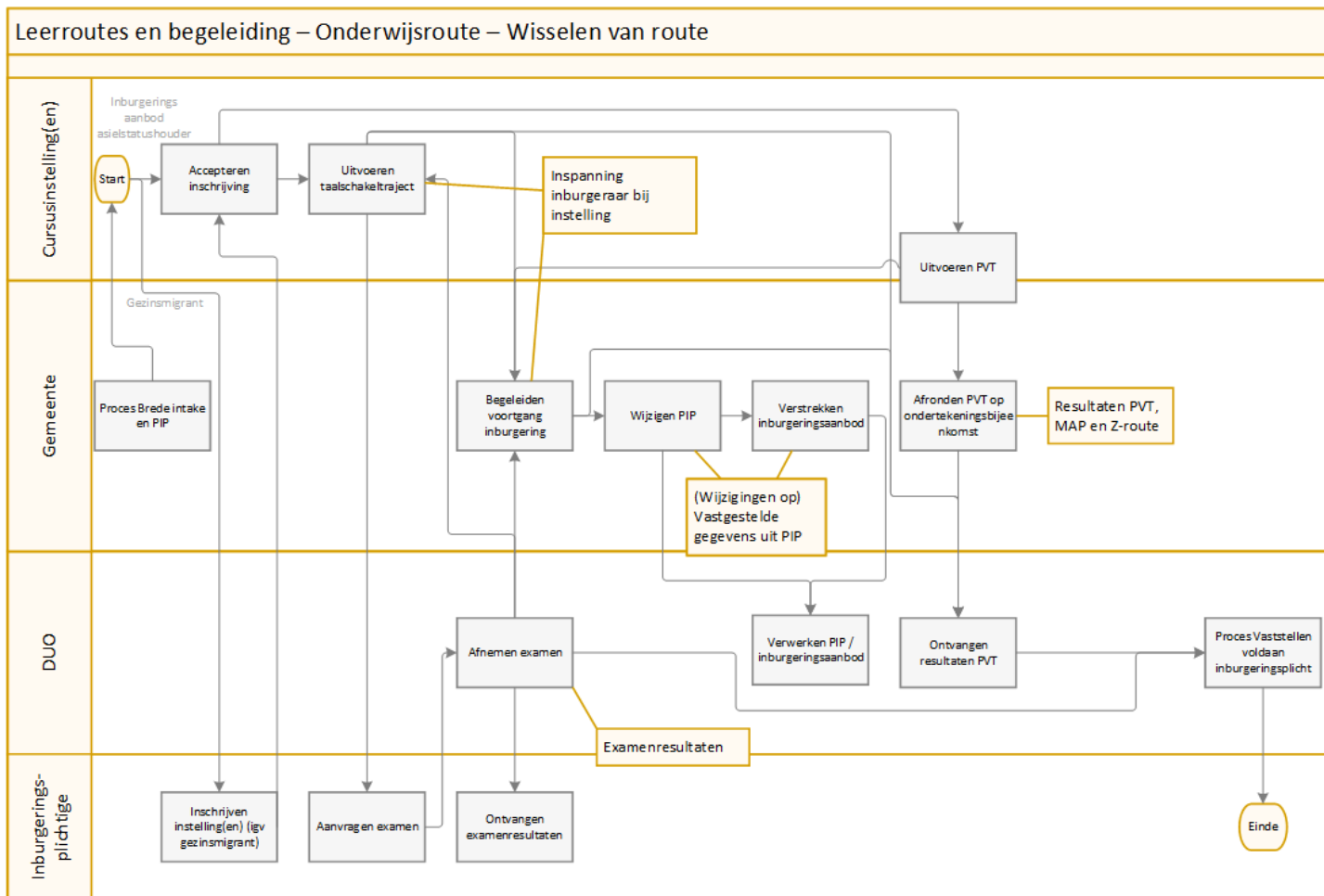
- Wanneer het PVT is afgerond, neemt de inburgeringsplichtige deel aan de ondertekeningsbijeenkomst van de gemeente. De gemeente stelt DUO op de hoogte van het afronden van het PVT. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan DUO, voor het deel van het PVT.
- Wanneer het taalschakeltraject is afgerond – de inburgeringsplichtige voldoet dan aan de eindtermen van het traject – levert de gemeente (bij een asielstatushouder) of de taalschakelinstelling (bij een gezinsmigrant / overige migrant) dit gegeven aan DUO. De gemeente of taalschakelinstelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt de resultaten van de inburgeringsplichtige ten aanzien van het PVT van de gemeente en het resultaat van het taalschakeltraject ofwel van de gemeente (bij een asielstatushouder) ofwel van de taalschakelinstelling (bij een gezinsmigrant / overige migrant) en gebruikt die in het proces "Vaststellen voldaan inburgeringsplicht". DUO gebruikt daarin ook de examenresultaten van de inburgeringsplichtige.

6.3 Wisselen van leerroute

In Figuur 18 *Onderwijsroute - Wisselen van route* is te zien hoe het basisproces voor de Onderwijsroute is uitgebreid met processtappen ten behoeve van het wisselen naar de B1-route.

Dit proces verloopt als volgt:

- Als onderdeel van het begeleiden van de voortgang van de inburgering komt het wisselen naar de B1-route aan de orde. De gemeente beslist hierover.
- De gemeente actualiseert voor asielstatushouders de gegevens omtrent de verrichte inspanning. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- De gemeente past het PIP aan en beschikt. De wijziging heeft onder andere als gevolg dat de inburgeringsplichtige het MAP moet afronden. Indien de inburgeringsplichtige een asielstatushouder is en het nodig is gegeven de wijzigingen, verstrekt de gemeente ook een nieuw inburgeringsaanbod aan de inburgeringsplichtige. De relevante gegevens uit het PIP en eventueel het inburgeringsaanbod maakt de gemeente beschikbaar voor DUO. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens uit het PIP" aan DUO.
- DUO verwerkt de gegevens die de gemeente gedeeld heeft in de processtap Verwerken PIP/inburgeringsaanbod.

Figuur 18 Onderwijsroute - Wisselen van route

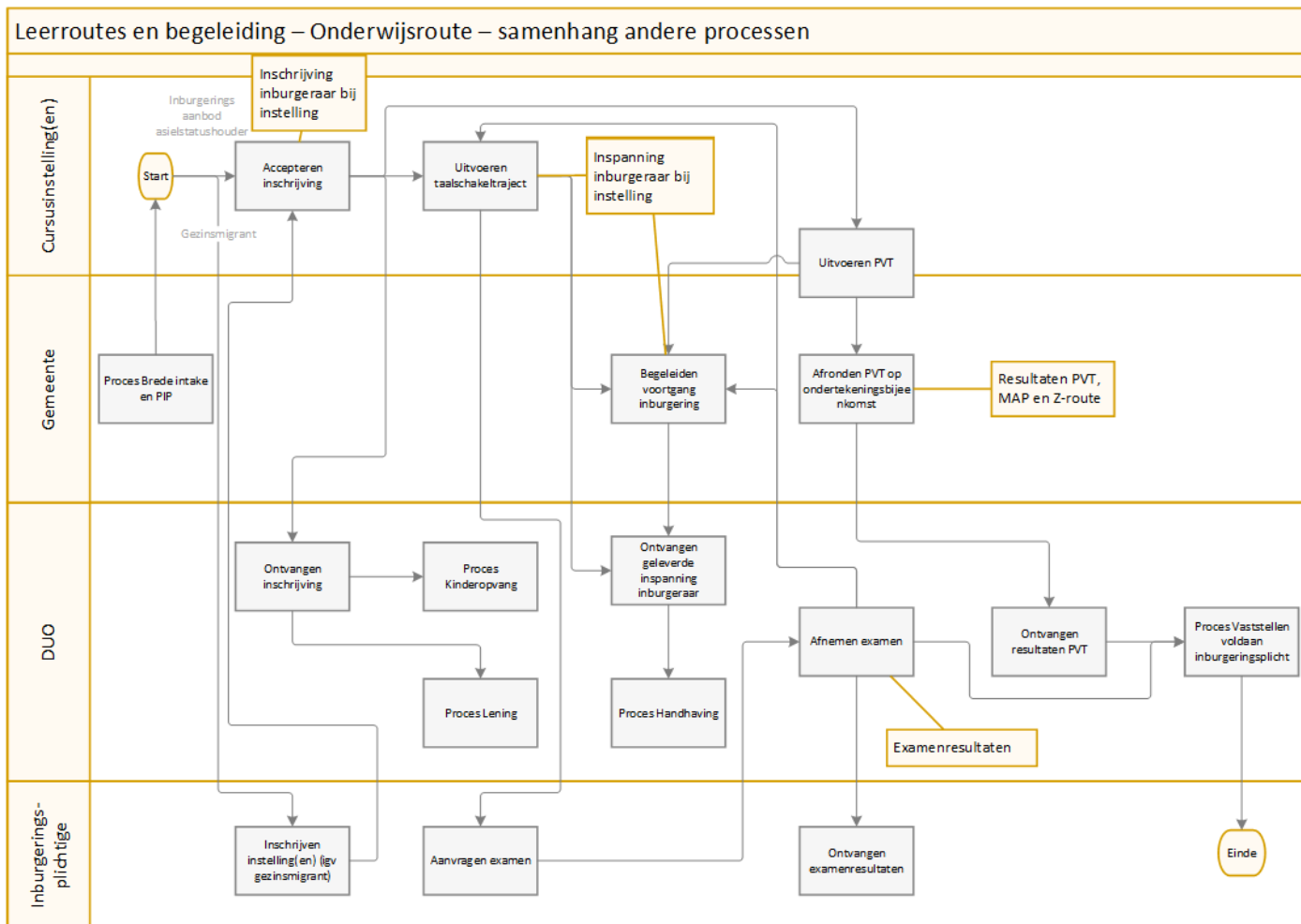
6.4

Samenhang met andere processen

In Figuur 19 *Onderwijsroute - Samenhang andere processen* is de samenhang met andere processen te zien.

De samenhang te zien met andere processen ligt op de volgende aspecten:

- De inschrijving van een inburgeringsplichtige bij een instelling is relevant voor DUO. De instelling geeft de inschrijving door aan DUO en levert daarmee de stelseldienst "Inschrijving inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt deze inschrijvingsgegevens en gebruikt ze in de processen voor leningen (alleen van toepassing op gezinsmigranten) en de kinderopvangtoeslag (zowel voor asielstatushouders als gezinsmigranten / overige migranten).
- De inspanning van de inburgeringsplichtige bij de cursusinstelling is relevant voor het handhavingsproces binnen DUO. DUO ontvangt de gegevens over de inspanningen van gezinsmigranten / overige migranten die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling van de instelling zelf. De instelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- De gemeente ontvangt de gegevens over de inspanningen van asielstatushouders die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling van de instelling. De instelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan de gemeente.
- De gemeente verstrekt de gegevens over de inspanningen van asielstatushouders die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling aan DUO. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt daarmee de gegevens over de inspanning van de inburgeringsplichtige en gebruikt deze uiteindelijk in het handhavingsproces.

Figuur 19 Onderwijsroute - Samenhang andere processen

7 Leerroutes: Zelfredzaamheidsroute (Z-route)

7.1 Inleiding

Er zijn drie leerroutes mogelijk volgens de Wet inburgering 2021:

1. De B1-route
2. De Onderwijsroute
3. De Zelfredzaamheidsroute

In dit hoofdstuk wordt het ketenproces omtrent de Zelfredzaamheid (ook wel Z-route genoemd) uitgewerkt. Allereerst wordt de basis beschreven: het volgen van taal- en KNM-onderwijs bij de taalschakelinstelling, het MAP en het PVT. Deze basis wordt in de daarop volgende paragrafen uitgebreid met het opschalen, het wisselen het van leerroute en het verband tussen wat er in het proces rondom de Z-route plaatsvindt en andere processen die uitgevoerd worden in het kader van de Wet inburgering 2021.

7.2 De basis van de Zelfredzaamheidsroute

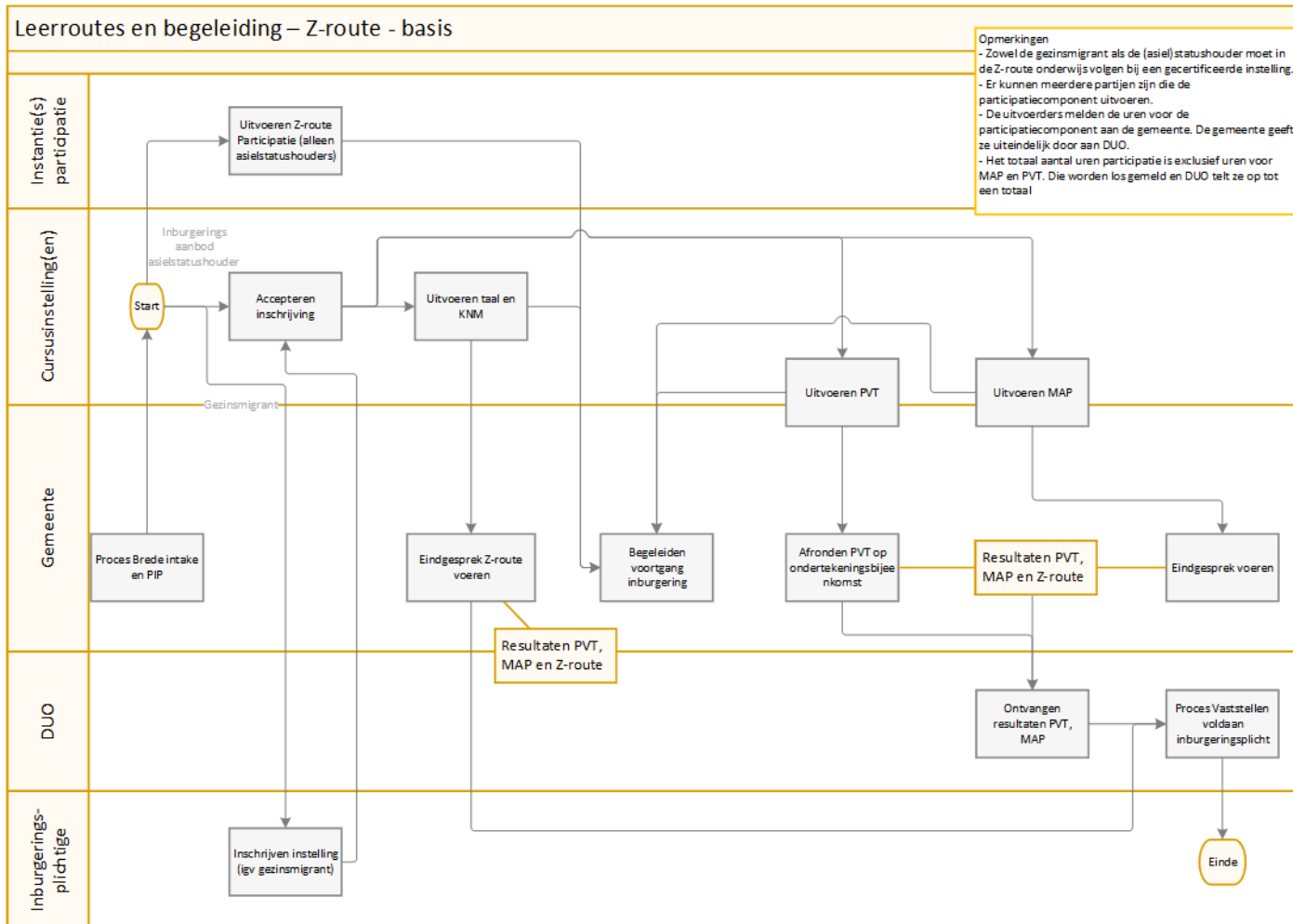
In Figuur 20 *Basis Z-Route* is het proces van de Zelfredzaamheidsroute te zien.

Omdat de verschillen in procesgang tussen de asielstatushouders en de gezinsmigranten / overige migranten klein zijn, behandelen we ze hier gezamenlijk, waarbij de verschillen wel expliciet worden aangegeven.

Het proces voor de basis van de Zelfredzaamheidsroute verloopt als volgt:

- De asielstatushouder wordt aangemeld bij de cursusinstelling. De gemeente organiseert zelf een traject voor het PVT en de MAP, of meldt de asielstatushouder aan bij een instantie die het PVT of de MAP verzorgt voor de gemeente.
- De gezinsmigrant schrijft zich ook in bij een gecertificeerde cursusinstelling, voor de gezinsmigrant is er in de Z-route geen optie om op een andere wijze taalonderwijs te volgen. Ook voor de gezinsmigrant geldt dat de gemeente zelf een traject voor het PVT en de MAP verzorgt, of dat de gezinsmigrant aangemeld wordt bij een instantie die het PVT of de MAP verzorgt voor de gemeente.
- Voor de asielstatushouder in de Z-route geldt dat een participatiecomponent verplicht is die bij een (aantal) partij(en) wordt uitgevoerd. De gemeente verzorgt dat de asielstatushouder deze participatiecomponent kan uitvoeren.
- De inburgeringsplichtige volgt het onderwijs bij de cursusinstelling. Daarnaast worden de trajecten voor PVT en MAP uitgevoerd, bij een instantie of bij de gemeente. De participatiecomponent wordt uitgevoerd bij een of meer instantie(s). Zowel de cursusinstelling als de instanties voor de participatiecomponent, PVT en MAP houden de gemeente op de hoogte van de vorderingen van de inburgeringsplichtige.
- De gemeente begeleidt de voortgang van de inburgering van de inburgeringsplichtige. Dit kan plaatsvinden door middel van voortgangsgesprekken.
- Wanneer het PVT is afgerond, neemt de inburgeringsplichtige deel aan de ondertekeningsbijeenkomst van de gemeente. De gemeente stelt DUO op de hoogte van het afronden van het PVT en levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan de DUO, voor het deel van het PVT.
- Wanneer de MAP is afgerond, voert de gemeente een eindgesprek met de inburgeringsplichtige. De gemeente stelt DUO op de hoogte van het afronden van de MAP. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan de DUO, voor het deel van de MAP.

- De gemeente houdt zicht op de voortgang van de participatiecomponent en informeert DUO over afronding. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan de DUO, voor het deel van de Z-route.
- Door middel van een eindgesprek toetst de gemeente of het taalonderwijs van de inburgeringsplichtige afdoende is. De gemeente informeert DUO over afronding van dit deel van de Z-route. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route" aan de DUO, voor het deel van de Z-route.
- DUO ontvangt de resultaten van de inburgeringsplichtige ten aanzien van het eindgesprek, de participatiecomponent, het PVT en de MAP van de gemeente en gebruikt die in het proces "Vaststellen voldaan inburgeringsplicht".

Figuur 20 Basis Z-Route

7.3

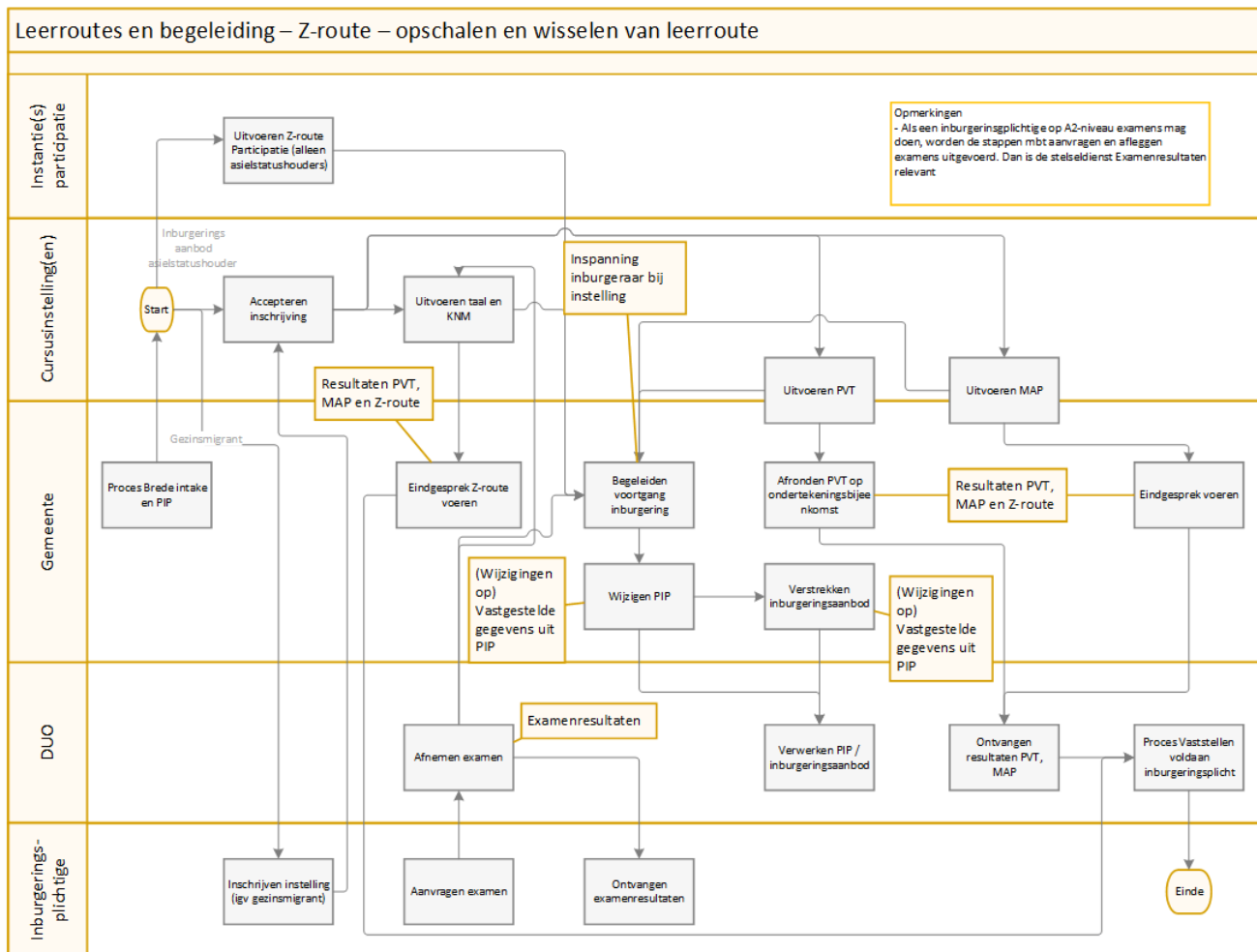
Opschalen en wisselen van leerroute

In Figuur 21 *Z-Route - opschalen en wisselen van leerroute* is te zien hoe het basisproces voor de Zelfredzaamheidsroute is uitgebreid met processtappen ten behoeve van het opschalen en het wisselen naar een andere route. Dit proces verloopt als volgt:

- Als onderdeel van het begeleiden van de voortgang van de inburgering komt het wisselen naar een andere route aan de orde, of het mogen afleggen van examens, op A1-niveau (het 'opschalen'). De gemeente beslist hierover.
- De gemeente actualiseert voor asielstatushouders de gegevens omtrent de verrichte inspanning bij de cursusinstelling. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- De gemeente past het PIP aan en beschikt. Indien de inburgeringsplichtige een asielstatushouder is en het nodig is gegeven de wijzigingen, verstrekt de gemeente ook een nieuw inburgeringsaanbod aan de inburgeringsplichtige. De relevante gegevens uit het PIP en eventueel het inburgeringsaanbod maakt de gemeente beschikbaar voor DUO. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens uit het PIP" aan DUO.
- DUO verwerkt de gegevens die de gemeente gedeeld heeft in de processtap Verwerken PIP/inburgeringsaanbod.
- Indien er sprake is van opschalen, kan de inburgeringsplichtige examens afleggen voor (onderdelen van) het inburgeringsexamen. Net zoals in andere leerroutes vraagt de inburgeringsplichtige hiervoor een examen aan bij DUO SZW³. De inburgeringsplichtige plant dit met DUO in en legt het examen af.
- DUO SZW deelt de resultaten van een examen met de inburgeringsplichtige, de taalschakelinstelling en de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Examenresultaten" aan de gemeente.

---

³ Inschrijven voor een examen kan bij DUO door een aanmelding via "mijninburgering". Daar kan een gezinsmigrant ook aangeven dat een examen vanuit een lening betaald moet worden.

Figuur 21 Z-Route - opschalen en wisselen van leerroute

7.4

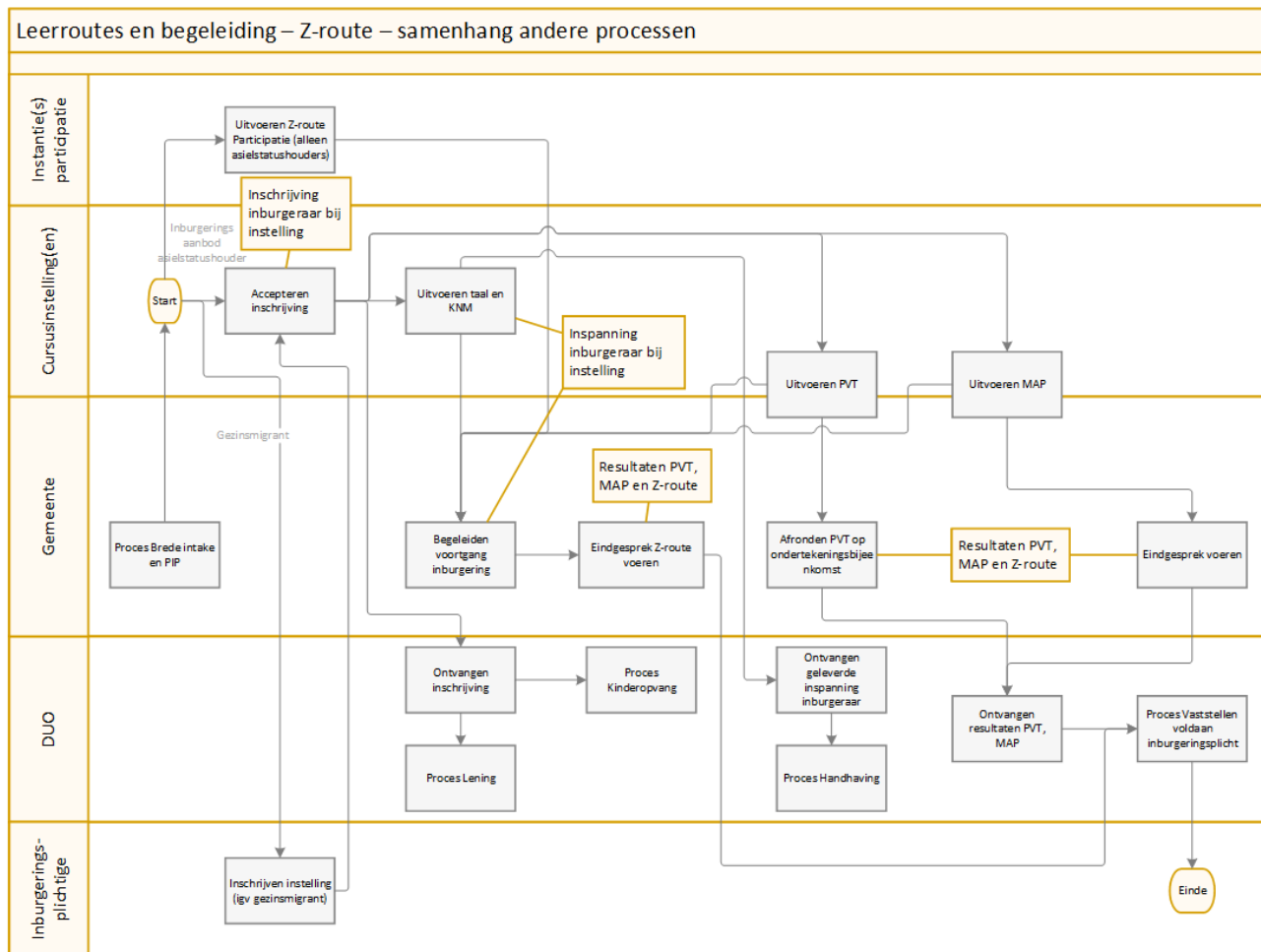
Samenhang met andere processen

In Figuur 22 *Z-Route in samenhang andere processen* is de samenhang met andere processen te zien.

De samenhang te zien met andere processen ligt op de volgende aspecten:

- De inschrijving van een inburgeringsplichtige bij een instelling is relevant voor DUO. De instelling geeft de inschrijving door aan DUO en levert daarmee de stelseldienst "Inschrijving inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt deze inschrijvingsgegevens en gebruikt ze in de processen voor leningen (alleen van toepassing op gezinsmigranten) en de kinderopvangtoeslag (zowel voor asielstatushouders als gezinsmigranten / overige migranten).
- De inspanning van de inburgeringsplichtige bij de cursusinstelling is relevant voor het handhavingsproces binnen DUO. DUO ontvangt de gegevens over de inspanningen van gezinsmigranten / overige migranten die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling van de instelling zelf. De instelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- De gemeente ontvangt de gegevens over de inspanningen van asielstatushouders die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling van de instelling. De instelling levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan de gemeente.
- De gemeente verstrekt de gegevens over de inspanningen van asielstatushouders die ingeschreven staan bij een gecertificeerde (of vergelijkbare) instelling aan DUO. De gemeente levert hiermee de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt daarmee de gegevens over de inspanning van de inburgeringsplichtige en gebruikt deze uiteindelijk in het handhavingsproces. Dat is ook het moment waarop deze gegevens uit de B1-route relevant zijn voor DUO.

DUO ontvangt de gegevens over de inspanning van de inburgeringsplichtige en gebruikt deze uiteindelijk in het handhavingsproces.

Figuur 22 Z-Route in samenhang andere processen

8 Vaststellen voldaan inburgeringsplicht

8.1 Inleiding

DUO stelt vast of een inburgeringsplichtige voldaan heeft aan de inburgeringsplicht. Hiervoor gebruikt DUO de gegevens vanuit de gemeente, de taal(schakel)instellingen en de gegevens waarover DUO zelf al beschikt. In dit hoofdstuk wordt dit proces van vaststellen uitgedetailleerd.

8.2 Vaststellen voldaan inburgeringsplicht

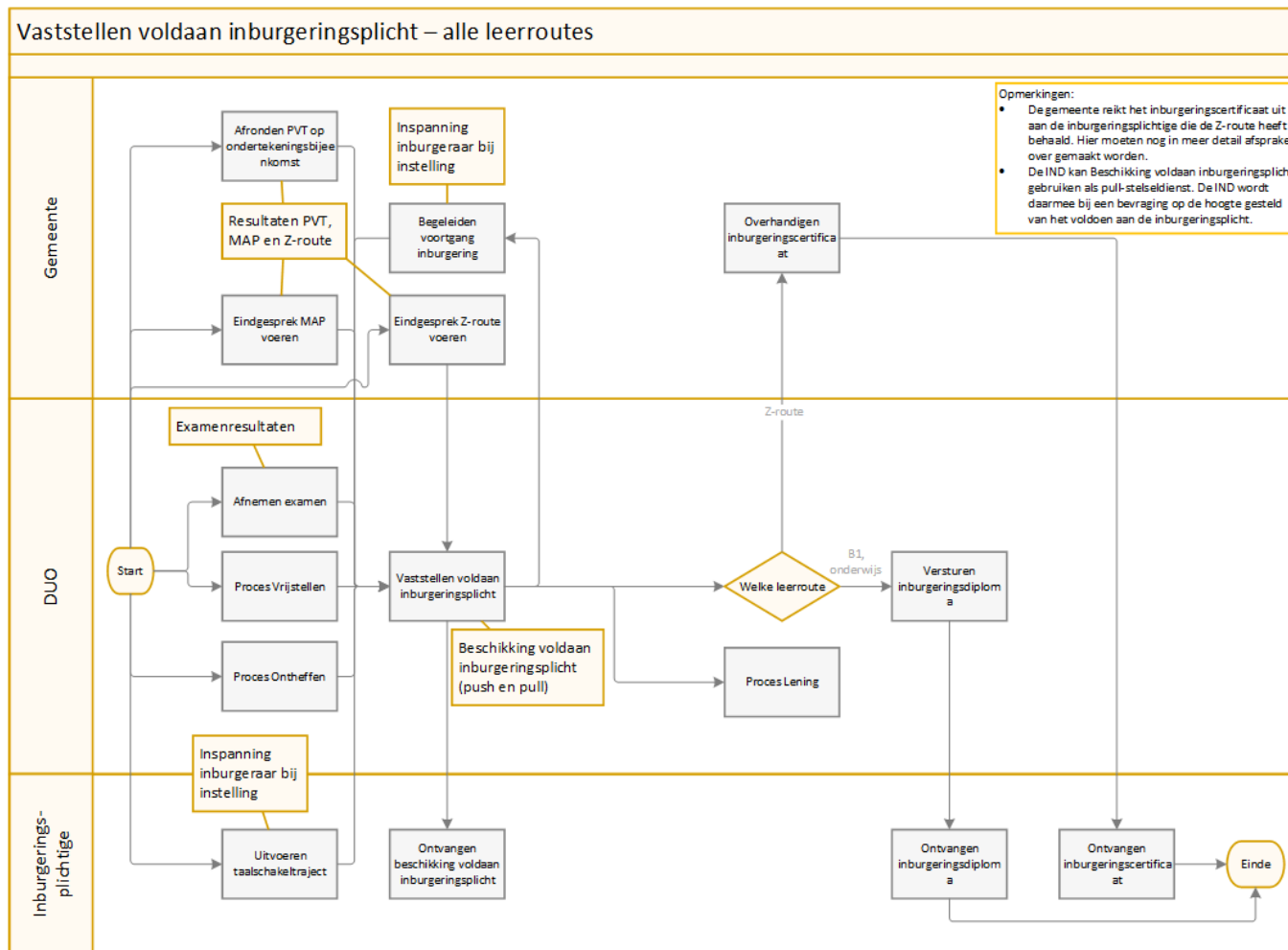
In Figuur 23 *Vaststellen voldaan inburgeringsplicht - alle leerroutes* is het proces te zien voor het voldoen aan de inburgeringsplicht. Dit proces bestaat uit de volgende stappen:

- DUO beschikt al over gegevens over de examenresultaten. DUO ontvangt geactualiseerde gegevens over (inspanningen op) de leerroutes, het PVT en de MAP vanuit de gemeente en de taal(schakel)instellingen:
  - o Gegevens over de uitkomst van het PVT en de MAP ontvangt DUO van de gemeente, vanuit de processtappen Afronden PVT op ondertekeningsbijeenkomst en Eindgesprek MAP voeren, via de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP, Z-route",
  - o Gegevens over de examenresultaten voor de B1-route en de onderwijsroute heeft DUO zelf vanuit de wettelijke taak, vanuit de processtap Afnemen examen⁴,
  - o DUO beschikt vanuit de eigen processen over de gegevens omtrent ontheffingen en vrijstellingen, zodat die gebruikt kunnen worden bij het vaststellen of een inburgeringsplichtige voldaan heeft aan de inburgeringsplicht,
  - o Gegevens over het taalschakeltraject in de onderwijsroute ontvangt DUO vanuit de processtappen Uitvoeren taalschakeltraject (gezinsmigranten / overige migranten) en Begeleiden voortgang inburgering (asielstatushouders), via de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling",
  - o Gegevens over het eindgesprek in de Zelfredzaamheidsroute ontvangt DUO van de gemeente, vanuit de processtap "Eindgesprek Z-route" voeren, via de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP en Z-route".
  - o Eventuele gegevens over optionele examens die een inburgeringsplichtige heeft afgelegd vanuit de Z-route heeft DUO zelf, vanuit de processtap Afnemen examen.
- DUO bepaalt aan de hand van de ontvangen gegevens of een inburgeringsplichtige voldaan heeft aan de eisen rondom de inburgeringsplicht. Als dit het geval is, stuurt DUO de vreemdeling een beschikking. De gemeente wordt op de hoogte gesteld met behulp van de stelseldienst "Beschikking voldaan inburgeringsplicht". De gemeente kan dit gebruiken in de uitvoering van de regiefunctie (de processtap Begeleiden uitvoering inburgering). De IND ontvangt vanaf dit moment bij een bevraging van Beschikking voldaan inburgeringsplicht de gegevens over het voldaan hebben aan de inburgeringsplicht.
- DUO verwerkt – indien er sprake was van een gezinsmigrant met een lening - de gevolgen van het voldoen aan de inburgeringsplicht voor de lening, in het proces Lening.

---

⁴ Deze gegevens ontvangt DUO voor een deel van de examens vanuit DUO OC&W

- Indien het voldoen aan de inburgeringsplicht gepaard gaat met het behalen van het inburgeringsexamen (B1- en onderwijsroute), verstrekt DUO een inburgeringsdiploma aan de vreemdeling.
- Indien er sprake is van het behalen van de Z-route, stuurt DUO het inburgeringscertificaat, met eventuele aantekeningen voor behaalde examens, naar de gemeente waar de vreemdeling is ingeschreven. De gemeente overhandigt het certificaat aan de vreemdeling. Rondom het versturen naar de gemeente moeten nog verdere operationele afspraken gemaakt worden.

Figuur 23 Vaststellen voldaan inburgeringsplicht - alle leerroutes

9 Handhaving

9.1 Inleiding

Handhaving valt binnen de Wet inburgering 2021 uiteen in twee onderdelen:

1. Handhaving op inspanning door de gemeente
2. Handhaving op resultaat door DUO

Beide vormen van handhaving worden in dit hoofdstuk beschreven. Indien er een verschil is tussen het proces voor asielstatushouders en dat voor gezinsmigranten en overige migranten, wordt dat expliciet aangegeven.

9.2 Handhaving op inspanning

In Figuur 24 *Handhaving op inspanning* zijn de verschillende processtappen geschetst die een aanleiding kunnen zijn tot handhaven op inspanning door de gemeente. Deze stappen zijn overgenomen uit de processen voor de brede intake en voor de leerroutes. Het proces verloopt als volgt:

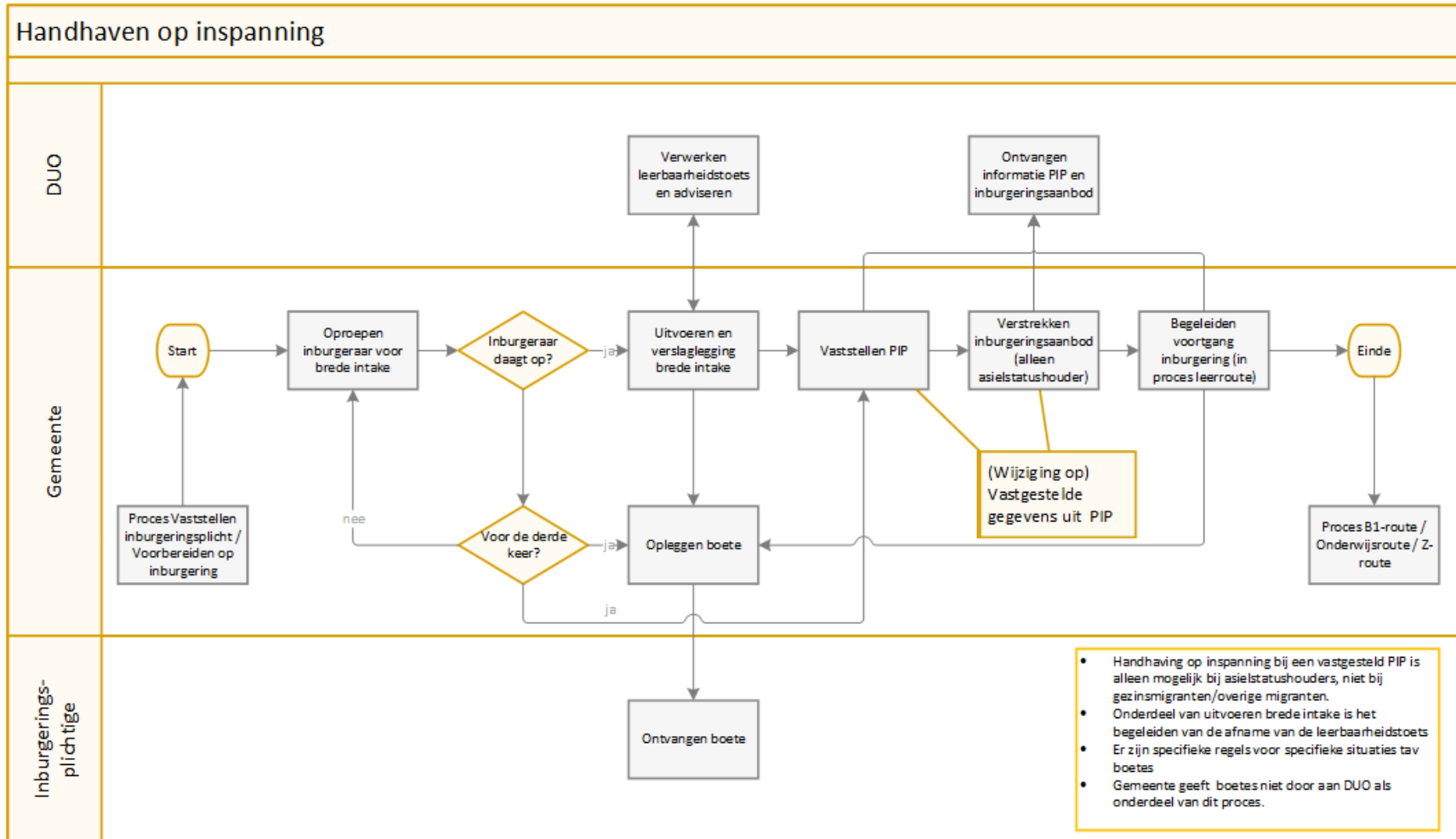
- Als onderdeel van de brede intake roept de gemeente de inburgeringsplichtige op. Indien de inburgeringsplichtige niet opdaagt, waarschuwt de gemeente de inburgeringsplichtige. Na drie keer niet meewerken aan de brede intake kan de gemeente overgaan tot het opleggen van een boete aan de inburgeringsplichtige.
- Indien de inburgeringsplichtige niet meewerkt aan de leerbaarheidstoets, telt dit mee voor de hierboven genoemde drie keer niet meewerken aan de brede intake, waarna de gemeente kan overgaan tot het opleggen van een boete.
- Wanneer het PIP is vastgesteld en eventueel het inburgeringsaanbod is verstrekt (dit laatste is alleen van toepassing bij asielstatushouders), begeleidt de gemeente vanuit de regiefunctie het inburgeringstraject van de inburgeringsplichtige. Indien de gemeente een tekort aan inspanning ziet bij de inburgeringsplichtige, kan de gemeente vanuit die regiefunctie overgaan tot handhaving op inspanning en een boete opleggen.

In welke situaties een waarschuwing of een boete kan worden opgelegd en hoe hoog de boete mag zijn, is vastgelegd in lagere regelgeving.

De gegevens over de boetes vanuit de gemeente worden niet gedeeld met DUO.

Indien het nodig is om deze gegevens te delen, neemt DUO contact op met de gemeente en kan de gemeente deze alsnog delen. Er is ook een grondslag in de wet voor het delen van gegevens over de boetes tussen de gemeente en DUO.

Figuur 24 Handhaving op inspanning

9.3 Handhaving op resultaat

Wanneer de inburgeringstermijn van de inburgeringsplichtige afloopt, handhaaft DUO op resultaat. Hiervoor gebruikt DUO de gegevens die het van de gemeente(n) en instelling(en) heeft ontvangen.

Binnen handhaving op resultaat kunnen we drie processen onderkennen:

1. Het beoordelen, beboeten, mogelijk verlengen of het geven van een nieuwe termijn aan een inburgeringsplichtige wiens inburgeringstermijn afloopt,
2. Het oordelen over een aanvraag voor het verlengen van een termijn van een inburgeringsplichtige,
3. Het ambtshalve verlengen van de inburgeringstermijn.

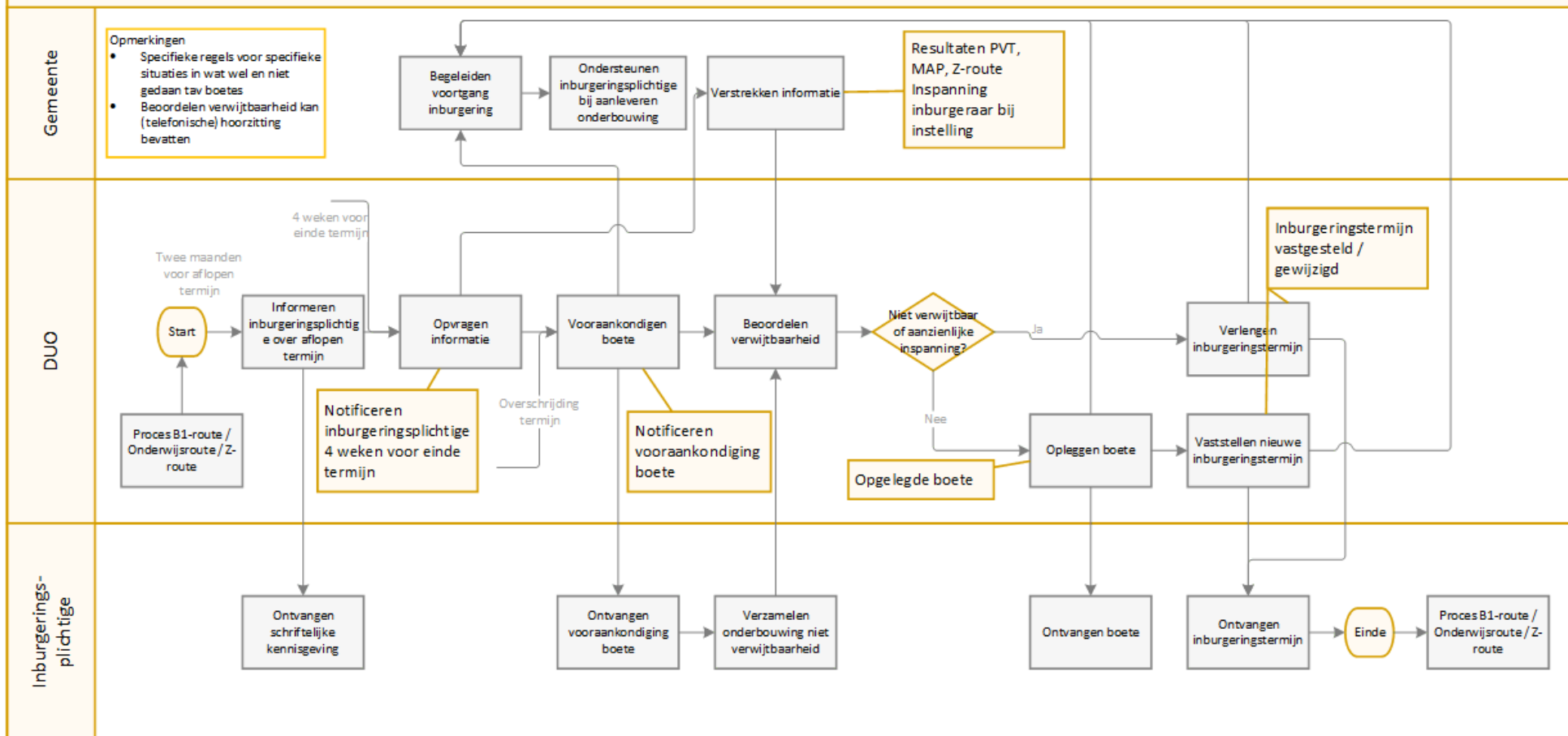
Deze drie processen worden in de volgende paragrafen verder uitgewerkt.

9.3.1 Beoordelen, beboeten, mogelijk verlengen of het geven van een nieuwe termijn aan een inburgeringsplichtige wiens inburgeringstermijn afloopt

In Figuur 25 *Handhaven op resultaat - verlengen of beboeten* is het proces te zien voor het handhaven op resultaat van een inburgeringsplichtige wiens inburgeringstermijn afloopt. Het proces verloopt als volgt:

- Het proces start twee maanden voor het aflopen van de inburgeringstermijn. DUO verstuurt de inburgeringsplichtige een kennisgeving om duidelijk te maken dat de inburgeringstermijn over twee maanden afloopt.
- Vier weken voor het aflopen van de inburgeringstermijn laat DUO aan de gemeente van de inburgeringsplichtige weten dat de inburgeringstermijn binnenkort afloopt. DUO vraagt aan de gemeente om de meest actuele gegevens over de inburgeringsplichtige aan te leveren. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Notificeren inburgeringsplichtige 4 weken voor einde termijn" aan de gemeente.
- Wanneer de inburgeringsplichtige daadwerkelijk de inburgeringstermijn overschrijdt zonder voldaan te hebben aan de inburgeringsplicht, verstuurt DUO een 'vooraankondiging boete' aan de inburgeringsplichtige en de gemeente. DUO levert hiermee de stelseldienst "Notificeren vooraankondiging boete" aan de gemeente.
- De gemeente gebruikt de notificatie om vanuit de regiefunctie over het inburgeringstraject de inburgeringsplichtige te ondersteunen. Er zijn meerdere redenen voor niet-verwijtbaarheid in de overschrijding van de inburgeringstermijn. De gemeente helpt de inburgeringsplichtige met het verzamelen van mogelijke onderbouwing voor een verlenging van de inburgeringstermijn of een boetematiging op basis van deze niet-verwijtbaarheid.
- De inburgeringsplichtige verzendt zelf de onderbouwing van niet-verwijtbaarheid aan DUO.
- De gemeente verstrekt de meest actuele informatie over het inburgeringstraject aan DUO. Dit staat los van de onderbouwing van de niet-verwijtbaarheid. De gemeente levert de stelseldiensten "Resultaten PVT, MAP, Z-route" en (voor asielstatushouders) "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO. Dit is een uitzondering op de algemene afspraak dat de gemeente gegevens zo snel mogelijk, maar maximaal binnen tien werkdagen doorgeeft: het gaat hier om het actualiseren van gegevens over inspanning, die geregeld wijzigen.

Handhaven op resultaat – verlengen of beboeten

Figuur 25 Handhaven op resultaat - verlengen of beboeten

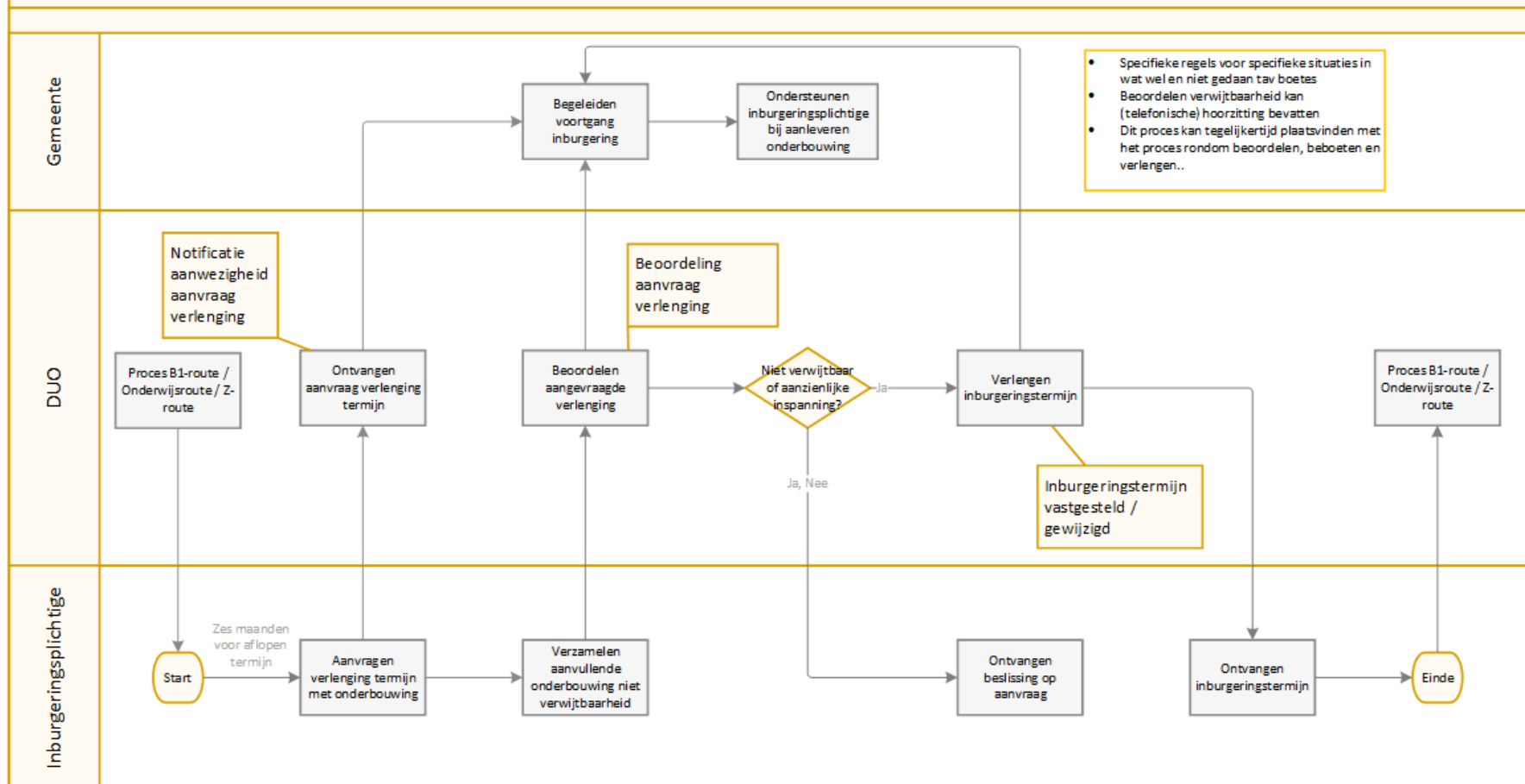
- DUO beoordeelt aan de hand van de aanwezige informatie of er sprake is van verwijtbaarheid in het overschrijden van de inburgeringstermijn. Een (telefonische) hoorzitting kan hier onderdeel van uitmaken.
- Indien geen sprake is van een verwijtbare overschrijding van de inburgeringstermijn, of indien de inburgeringsplichtige al een aanzienlijke inspanning heeft geleverd zodat aan de inburgeringsplicht voldaan wordt met een beperkte verlenging, dan verlengt DUO de bestaande inburgeringstermijn. DUO laat dit weten aan de inburgeringsplichtige en aan de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringstermijn vastgesteld / gewijzigd".
- Indien de inburgeringsplichtige wel verwijtbaar de inburgeringstermijn heeft overschreden en er ook geen sprake is van het op korte termijn afronden van de inburgeringsplicht na een aanzienlijke inspanning, beoet DUO de inburgeringsplichtige en legt DUO een nieuwe inburgeringstermijn op aan de inburgeringsplichtige. DUO informeert de gemeente over zowel de boete als de nieuwe inburgeringstermijn. Hiermee verleent DUO de stelseldiensten "Opgelegde boete" en "Inburgeringstermijn vastgesteld / gewijzigd" aan de gemeente.
- De gemeente gebruikt de informatie over de boete en de nieuwe termijn in de begeleiding van het inburgeringstraject van de inburgeringsplichtige.

9.3.2 Het oordelen over een aanvraag voor het verlengen van een termijn

Wanneer de inburgeringstermijn van een inburgeringsplichtige minder dan 6 maanden in de toekomst afloopt, kan de inburgeringsplichtige een verlenging van de inburgeringstermijn aanvragen. In wet- en regelgeving zijn verschillende situaties genoemd die er toe leiden dat een overschrijding van de inburgeringstermijn niet-verwijtbaar is. Als de inburgeringsplichtige vanaf 6 maanden voor het aflopen van de termijn al een aanvraag tot verlenging doet, kan de beoordeling al eerder plaatsvinden dan in het hierboven beschreven proces. Het proces voor de aanvraag ziet er dan als volgt uit, zoals in Figuur 26 *Handhaven op resultaat - Aanvraag verlenging*:

- Vanaf 6 maanden voor het aflopen van de inburgeringstermijn kan de inburgeringsplichtige een aanvraag tot verlenging van de termijn indienen bij DUO. De aanvraag moet vergezeld zijn van een onderbouwing.
- DUO ontvangt de aanvraag van de inburgeringsplichtige en stelt de gemeente op de hoogte van de ontvangst. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Notificatie aanwezigheid aanvraag verlenging" aan de gemeente.
- De inburgeringsplichtige verzamelt aanvullende onderbouwing ten aanzien van de niet-verwijtbaarheid.
- De gemeente ondersteunt de inburgeringsplichtige bij het verzamelen van de aanvullende onderbouwing voor niet-verwijtbaarheid in het overschrijden van de inburgeringstermijn.
- De inburgeringsplichtige geeft de aanvullende onderbouwing ten aanzien van de niet-verwijtbaarheid zelf aan DUO door.
- DUO beoordeelt de aanvraag tot verlenging van de inburgeringstermijn, beschikt hierover en informeert de inburgeringsplichtige en de gemeente over deze beslissing. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Beoordeling aanvraag verlenging" aan de gemeente.
- Indien er sprake is van een niet-verwijtbare situatie, verlengt DUO de inburgeringstermijn. DUO geeft de nieuwe inburgeringstermijn door aan de inburgeringsplichtige en de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringstermijn vastgesteld / gewijzigd" aan de gemeente.

Handhaven op resultaat – aanvraag verlenging

Figuur 26 Handhaven op resultaat - Aanvraag verlenging

- De gemeente gebruikt de verlengde inburgeringstermijn in de regiefunctie voor het traject van de inburgeringsplichtige.

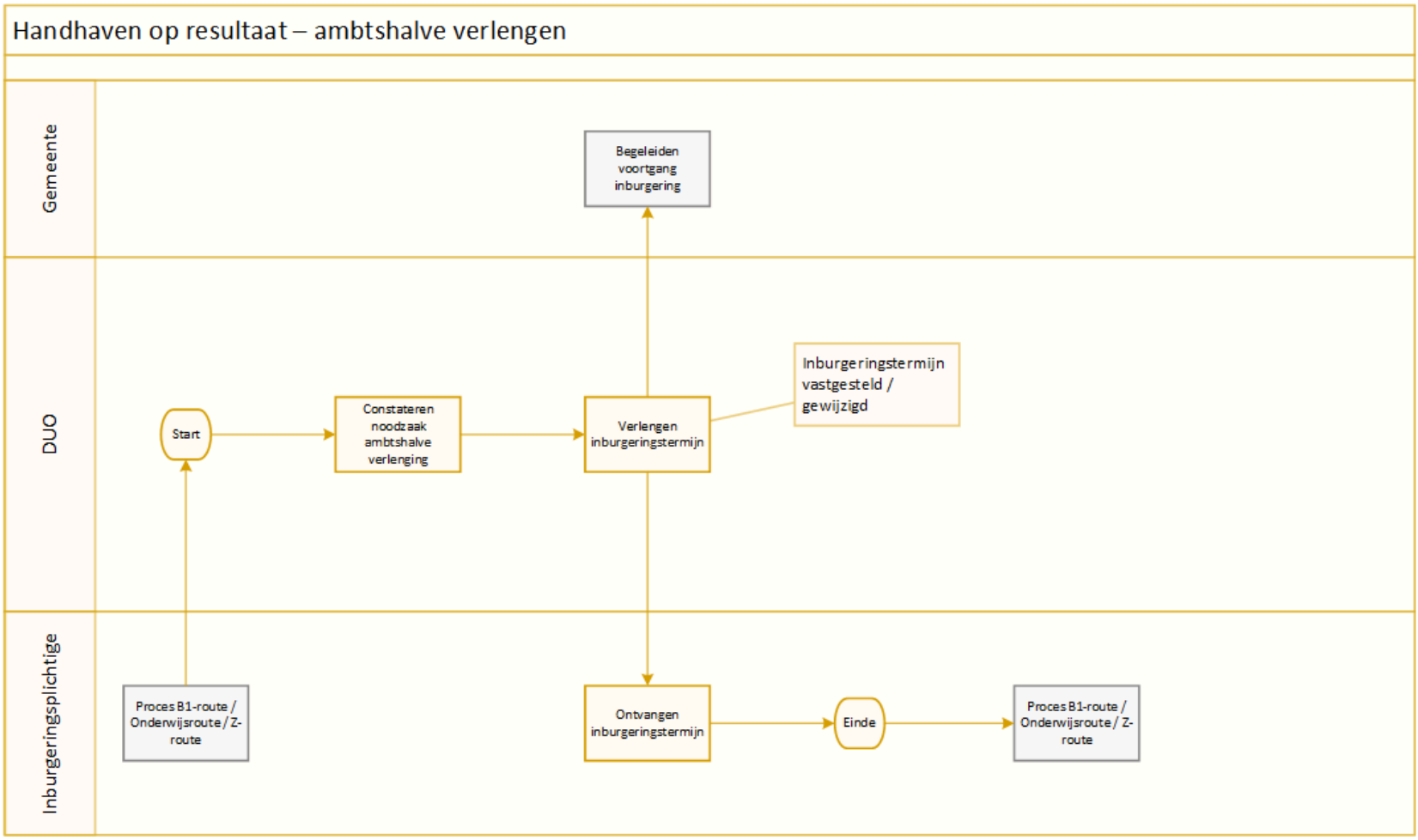
Dit proces kan parallel lopen aan het proces uit de vorige paragraaf. Dat wil zeggen dat de stappen uit het proces uit de vorige paragraaf worden gezet terwijl ook de aanvraag wordt behandeld. Dit is echter niet standaard: dit proces kan ook al eerder gestart en gecompliceerd zijn, waardoor het proces uit de vorige paragraaf niet noodzakelijk hoeft te zijn.

9.3.3 Ambtshalve verlengen

Verlengingen hoeven niet altijd door de inburgeringsplichtige zelf aangevraagd of onderbouwd te worden. DUO kan de inburgeringstermijn van de inburgeringsplichtige zelf ambtshalve verlengen. Dit kan plaatsvinden doordat DUO ambtshalve constateert dat een niet-verwijtbare situatie optreedt (bv. de gemeente brengt het inburgeringsaanbod te laat uit). In dat geval kan DUO pas vanaf 6 maanden voor het einde van de inburgeringstermijn overgaan tot ambtshalve verlengen. Een andere optie is dat het om een bijzondere situatie gaat, zoals bv. de verlengingen vanwege de maatregelen rondom het coronavirus.

In de onderstaande figuur is het proces geschetst rondom ambtshalve verlengen. Het proces verloopt als volgt, zoals in *Figuur 27 Handhaven op resultaat - ambtshalve verlengen*:

- DUO constateert ambtshalve dat de inburgeringsplichtige in een situatie is gekomen waarin een niet-verwijtbare overschrijding van de inburgeringstermijn aan de orde is.
- DUO verlengt de inburgeringstermijn en deelt deze beslissing met de inburgeringsplichtige en de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringstermijn vastgesteld / gewijzigd" aan de gemeente.
- De gemeente gebruikt de verlengde inburgeringstermijn in de regiefunctie voor het traject van de inburgeringsplichtige.

Figuur 27 Handhaven op resultaat - ambtshalve verlengen

10 Vrijstellingen

10.1 Inleiding

Een inburgeringsplichtige kan vrijgesteld worden van de inburgeringsplicht. Dit kan een gehele vrijstelling zijn, bijvoorbeeld omdat de inburgeringsplichtige in het verleden lang genoeg in Nederland gewerkt en gewoond heeft of de juiste Nederlandse diploma's heeft, of een gedeeltelijke, bijvoorbeeld omdat de inburgeringsplichtige kan aantonen dat hij of zij een onderdeel van het inburgeringsexamen al heeft behaald. Verder kan een vrijstelling tijdelijk of definitief zijn. Een inburgeringsplichtige kan een tijdelijke vrijstelling hebben omdat hij of zij bijvoorbeeld een opleiding volgt die bij succesvolle afronding leidt tot een definitieve vrijstelling.

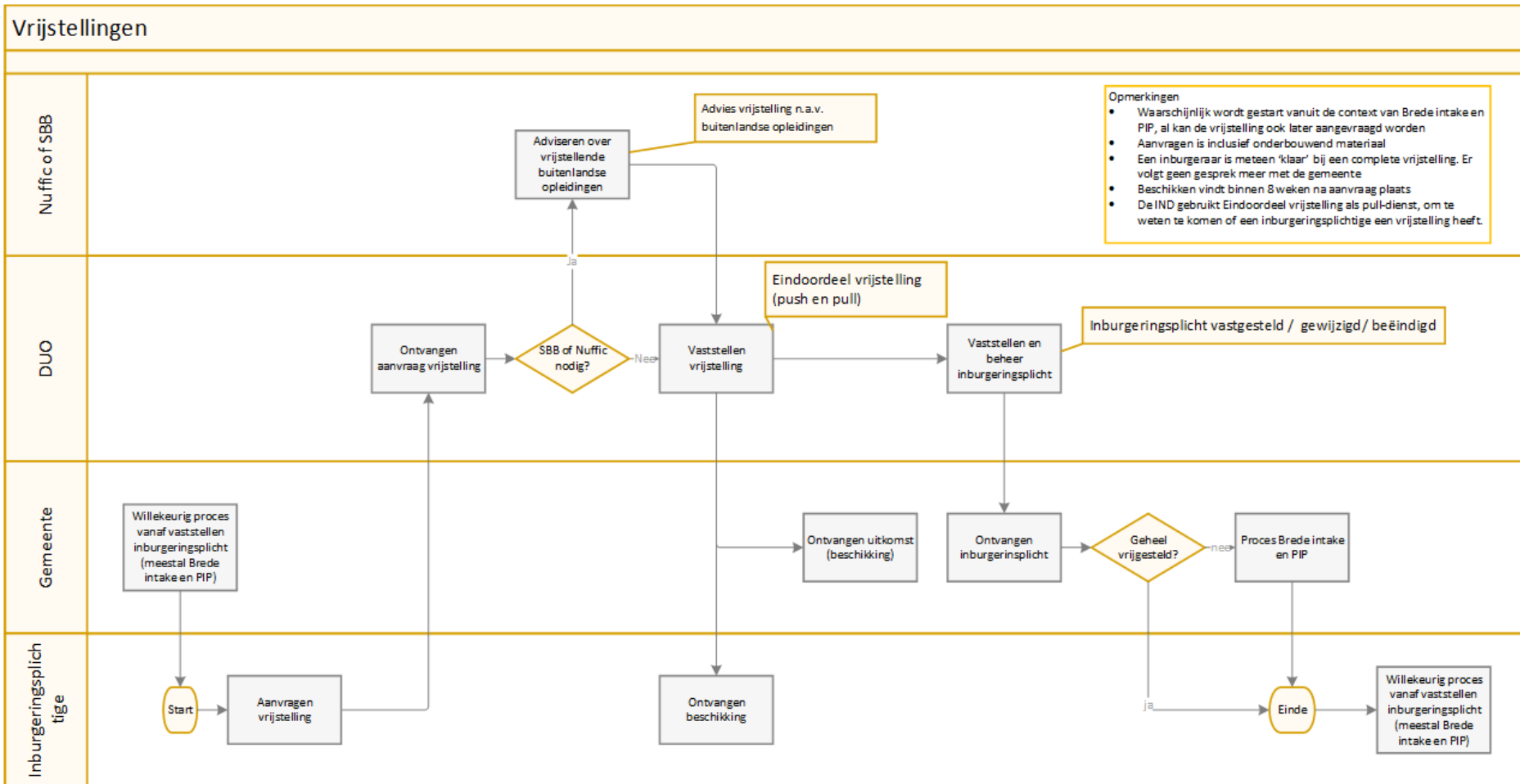
Dit hoofdstuk beschrijft het proces voor het aanvragen en beoordelen van de vrijstellingen en dan specifiek die vrijstellingen die de inburgeringsplichtige zelf aan moet vragen. In een eerder hoofdstuk is behandeld dat DUO 'ambtshalve' al voor een aantal redenen bij het vaststellen van de inburgeringsplicht bepaalt of een vreemdeling vanwege een vrijstelling niet of tijdelijk inburgeringsplichtig is.

10.2 Vrijstelling aanvragen en beoordelen

In Figuur 28 *Vrijstellingen* is het proces te zien van het aanvragen van een vrijstelling en het beoordelen van die aanvraag. Het proces verloopt als volgt:

- De inburgeringsplichtige kan de aanvraag tot een vrijstelling gedurende het gehele inburgeringstraject doen. Het meest waarschijnlijke moment is dat dit plaatsvindt vanuit het proces brede intake, waarin de gemeente een compleet beeld van de mogelijkheden van de inburgeringsplichtige verkrijgt en het PIP vaststelt. De inburgeringsplichtige vraagt de vrijstelling met een onderbouwing aan bij DUO.
- DUO ontvangt de aanvraag tot vrijstelling en bepaalt of het nodig is om SBB of Nuffic om advies te vragen bij de verdere beoordeling van de aanvraag.
- Indien DUO advies nodig heeft van SBB of Nuffic omtrent vrijstellende buitenlandse opleidingen, dan schakelt DUO SBB of Nuffic in. SBB of Nuffic adviseert DUO over de opleidingen die de inburgeringsplichtige gevolgd heeft.
- DUO beoordeelt de aanvraag en stelt vast of en welke vorm van vrijstelling verleend wordt aan de inburgeringsplichtige. DUO laat dit middels een beschikking weten aan de inburgeringsplichtige. Ook informeert DUO de gemeente over de beslissing op de aanvraag van een vrijstelling. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Eindoordeel vrijstelling" aan de gemeente. De IND ontvangt vanaf dit moment bij een bevraging ook gegevens over de vrijstelling.
- DUO stelt bij een toegekende (gehele of gedeeltelijke) vrijstelling de onderdelen van de inburgeringsplicht opnieuw vast. DUO laat dit middels een beschikking weten aan de vreemdeling. Ook informeert DUO de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente.
- Indien er sprake is van een gedeeltelijke vrijstelling, stelt de gemeente met de inburgeringsplichtige opnieuw het PIP vast.

Figuur 28 Vrijstellingen

11 Ontheffingen

11.1 Gehele en gedeeltelijke ontheffingen

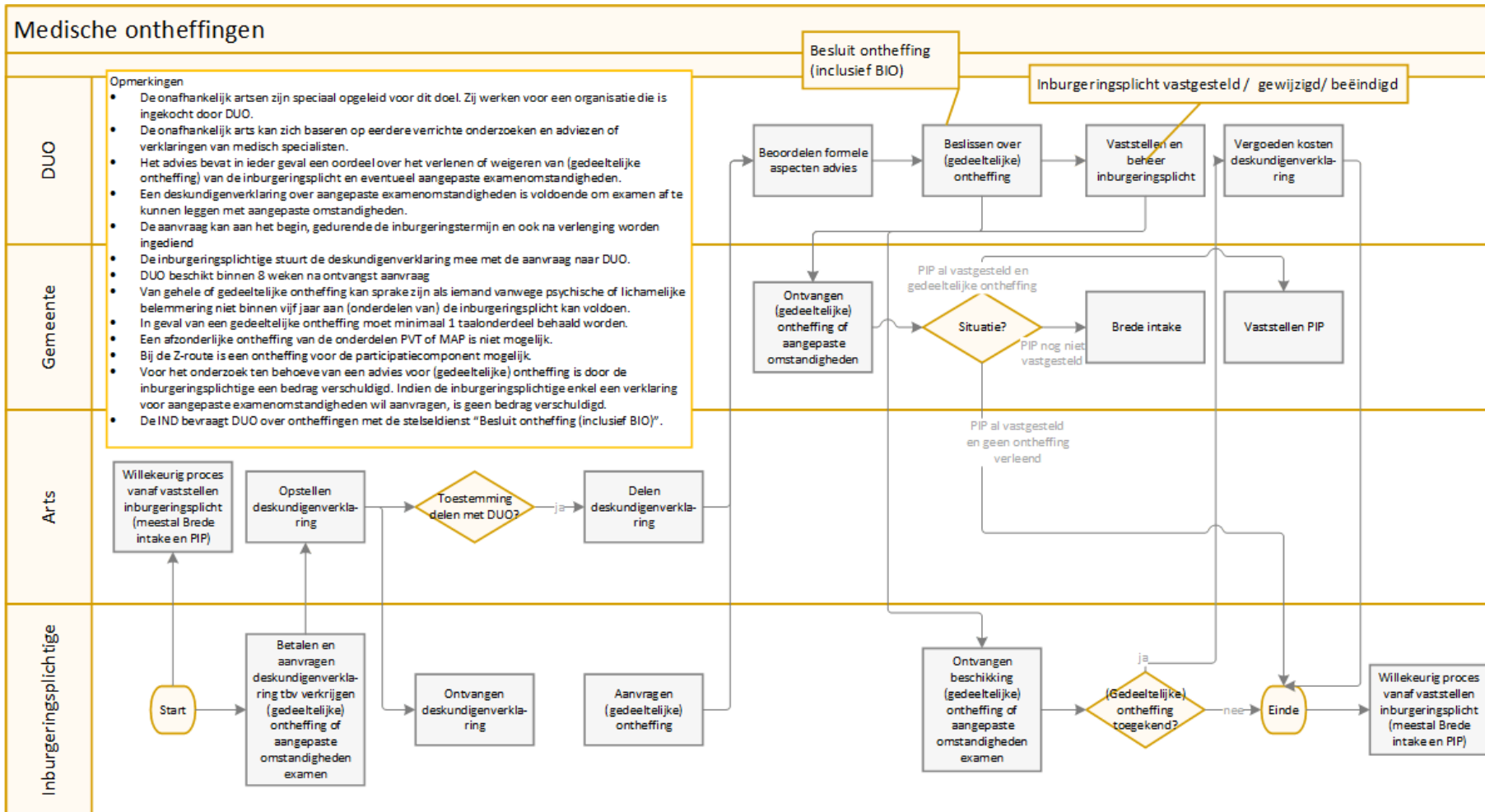
Naast de vrijstellingen – die in het vorige hoofdstuk behandeld zijn – bestaan er ook ontheffingen. Waar vrijstellingen te interpreteren zijn als “een inburgeringsplichtige moet iets doen, maar hoeft het niet te doen omdat hij of zij het al kan”, zijn ontheffingen te interpreteren als “een inburgeringsplichtige moet iets doen, maar hoeft het niet te doen omdat hij of zij het niet kan”. Net als bij vrijstellingen zijn verschillende soorten ontheffingen:

- De gehele ontheffing, waardoor een inburgeringsplichtige niet hoeft te voldoen aan de inburgeringsplicht,
- De gedeeltelijke ontheffing waardoor een inburgeringsplichtige aan een aantal specifieke onderdelen van de inburgeringsplicht niet hoeft te voldoen.
- De medische ontheffing (de ontheffing vanwege medische redenen), die in de volgende paragraaf besproken wordt,
- De ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden, die in de daarop volgende paragraaf behandeld wordt. Een ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden is altijd een gehele ontheffing.
- Daarnaast kan nog sprake zijn van aangepaste examenomstandigheden, die ook via het proces van de medische ontheffingen worden aangevraagd.

11.2 Medische ontheffingen

In Figuur 29 *Medische ontheffingen* is het proces van de medische ontheffingen geschetst. Het proces verloopt als volgt:

- De inburgeringsplichtige betaalt voor de aanvraag en dient de aanvraag in bij een arts die hier speciaal voor is aangesteld. De aanvraag kan een aanvraag zijn voor een (gedeeltelijke ontheffing) of voor aangepaste examenomstandigheden.
- De arts – een door de Minister van SZW aangewezen arts die niet de behandelend arts is van de inburgeringsplichtige – onderzoekt de medische situatie van de inburgeringsplichtige. Hierbij betreft de arts ook eerder uitgevoerde onderzoeken en adviezen van medische specialisten. De arts verstrekt een deskundigenverklaring aan de inburgeringsplichtige en deelt deze – indien de inburgeringsplichtige daarmee akkoord is middels een toestemmingsverklaring – met DUO.
- De inburgeringsplichtige ontvangt de deskundigenverklaring. Indien de inburgeringsplichtige enkel een verklaring wilde dat aangepaste examenomstandigheden nodig zijn en die ook heeft gekregen, eindigt het proces hier. Ook als de deskundigenverklaring voor een medische ontheffing erop wijst dat de inburgeringsplichtige geen ontheffing kan verkrijgen en de inburgeringsplichtige geen aanvraag in wil dienen, eindigt het proces. Indien de inburgeringsplichtige een aanvraag in wil dienen, doet hij of zij dat en voegt daar de deskundigenverklaring bij.
- DUO ontvangt de aanvraag en de deskundigenverklaring en beoordeelt deze op enkele formele aspecten (zoals bijvoorbeeld de gevolgde procedure). Vervolgens beslist DUO over een (gedeeltelijke) ontheffing. Hiervan kan de uitkomst ook zijn dat aangepaste omstandigheden volstaan.

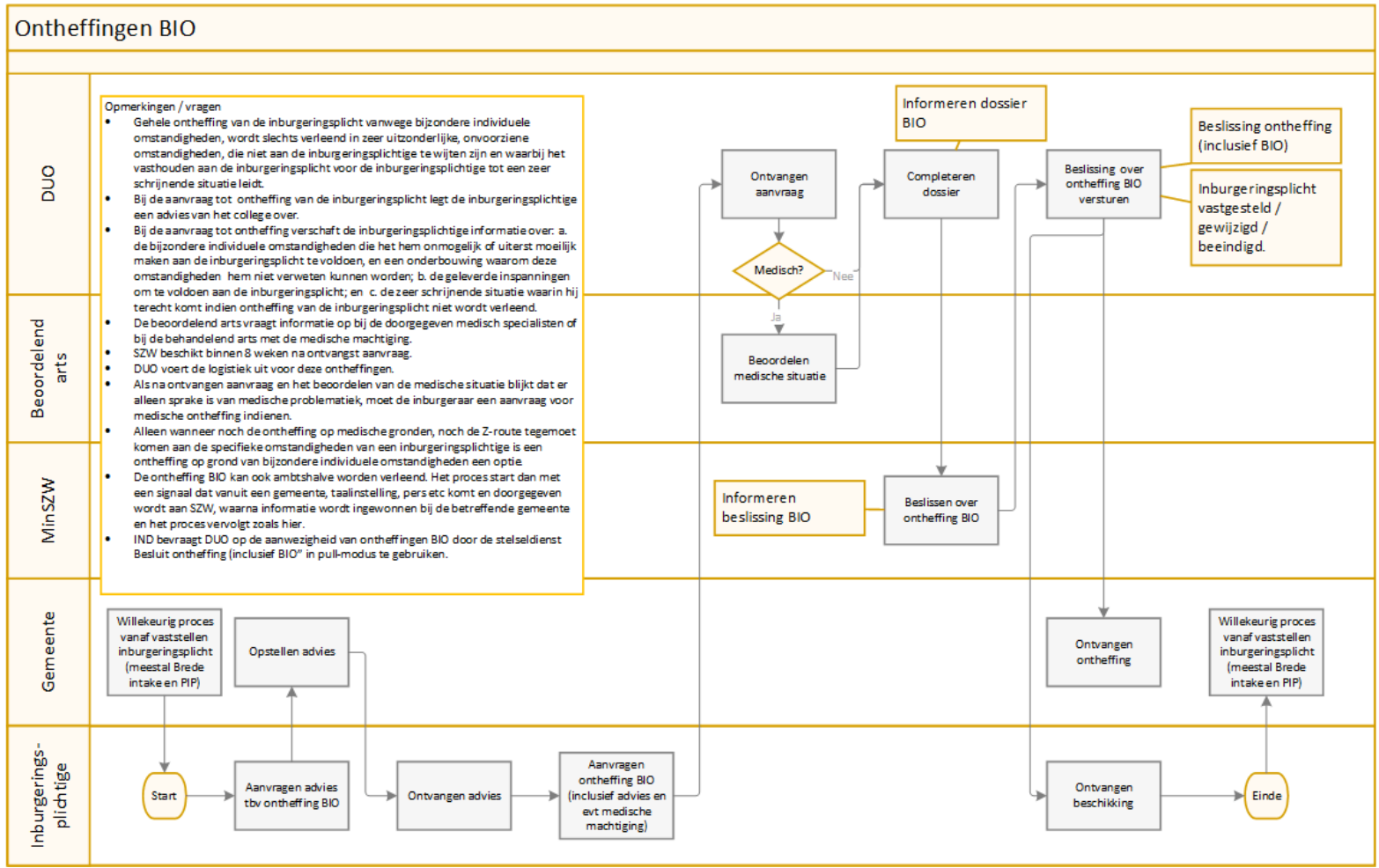
Figuur 29 Medische ontheffingen

- DUO verzendt de beschikking met de beslissing naar de inburgeringsplichtige. Ook brengt DUO de gemeente op de hoogte van het besluit. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Besluit ontheffing (inclusief BIO)" aan de gemeente. De IND ontvangt vanaf dit moment bij een bevraging van "Besluit ontheffing" (in pull-modus) de gegevens over de ontheffing.
- DUO stelt bij een toegekende (gedeeltelijke of gehele) vrijstelling de onderdelen van de inburgeringsplicht opnieuw vast en informeert de inburgeringsplichtige en de gemeente. Met dit laatste levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente.
- Indien de gemeente het PIP nog niet heeft vastgesteld, rondt de gemeente de brede intake af op basis van de nieuwe informatie.
- Indien de gemeente het PIP wel al heeft vastgesteld, stelt de gemeente met de inburgeringsplichtige opnieuw het PIP vast.
- Indien de ontheffing geheel of gedeeltelijk is toegekend, krijgt de inburgeringsplichtige de kosten van de deskundigenverklaring door DUO vergoed.

11.3 **Ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden**

In Figuur 30 *Ontheffingen BIO* is het proces voor de ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden geschetst. Het proces verloopt als volgt:

- De inburgeringsplichtige vraagt zelf allereerst advies aan ten behoeve van een ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden (BIO) bij de gemeente waar hij of zij is ingeschreven.
- De gemeente stelt het advies op en verstuurt dat naar de inburgeringsplichtige.
- De inburgeringsplichtige vraagt een ontheffing BIO aan bij DUO. Deze aanvraag bevat het advies van de gemeente en een eventuele machtiging voor medisch onderzoek.
- DUO ontvangt de aanvraag en verzorgt de dossiervoering. Indien medisch onderzoek nodig is, schakelt DUO de onafhankelijk arts in van de ingekochte organisatie.
- Zo nodig beoordeelt de arts de medische situatie van de inburgeringsplichtige en deelt de arts het advies met DUO.
- DUO completeert het dossier.
- Het ministerie van SZW beslist of de ontheffing op basis van bijzondere individuele omstandigheden verleend wordt. SZW deelt de beslissing met DUO. Hiermee verleent SZW de stelseldienst "Informeren beslissing BIO" aan DUO.
- DUO verstuurt de beslissing over de ontheffing BIO aan de inburgeringsplichtige. DUO informeert de gemeente over het besluit met de stelseldienst "Beslissing ontheffing (inclusief BIO)". De IND ontvangt in het geval van een bevraging – dus het gebruik van de stelseldienst "Beslissing ontheffing (BIO)" – in pull-modus de gegevens over de ontheffing.
- Bij een (gedeeltelijke of gehele) ontheffing stelt DUO opnieuw de onderdelen van de inburgeringsplicht vast. DUO informeert de gemeente en de inburgeringsplichtige hierover. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente.

Figuur 30 Ontheffingen BIO

12 Leningen

12.1 Inleiding

Gezinsmigranten en overige migranten sluiten zelf een contract af met een taal(schakel)instelling voor onderwijs, waarbij de gemeente kan adviseren over taal(schakel)instellingen uit het ingekochte aanbod. Gezinsmigranten en overige migranten betalen ook zelf de kosten van het onderwijs. Hiervoor kunnen zij een lening afsluiten bij DUO. Dit in tegenstelling tot de asielstatushouders: de gemeenten betalen dan de kosten van het onderwijs. Asielstatushouders hebben daarom geen recht op een lening.

In dit hoofdstuk wordt het proces rondom leningen beschreven. Dit proces is strikt genomen geen ketenproces: de enige ketenpartner die hier een rol in speelt, is DUO. Toch is het een belangrijk onderwerp om inzichtelijk te maken voor de andere ketenpartners zoals de gemeenten, vandaar dat het hier is opgenomen.

Er zijn drie processen te onderkennen binnen de leningen:

1. Het aanvragen van een lening, de beoordeling van de aanvraag en het betalen van facturen van de instelling(en) vanuit de lening,
2. Het betalen van examens vanuit de lening,
3. Het terugbetalen van de lening.

Deze drie processen worden in de onderstaande paragrafen uitgewerkt.

12.2 **Het aanvragen van een lening, de beoordeling van de aanvraag en het betalen van facturen van de instelling(en) vanuit de lening**

In Figuur 31 *Leningen - beoordelen, vaststellen en betalen* is het proces te zien van het aanvragen van de lening, de beoordeling van de aanvraag en het betalen van facturen vanuit de lening. Het proces verloopt als volgt:

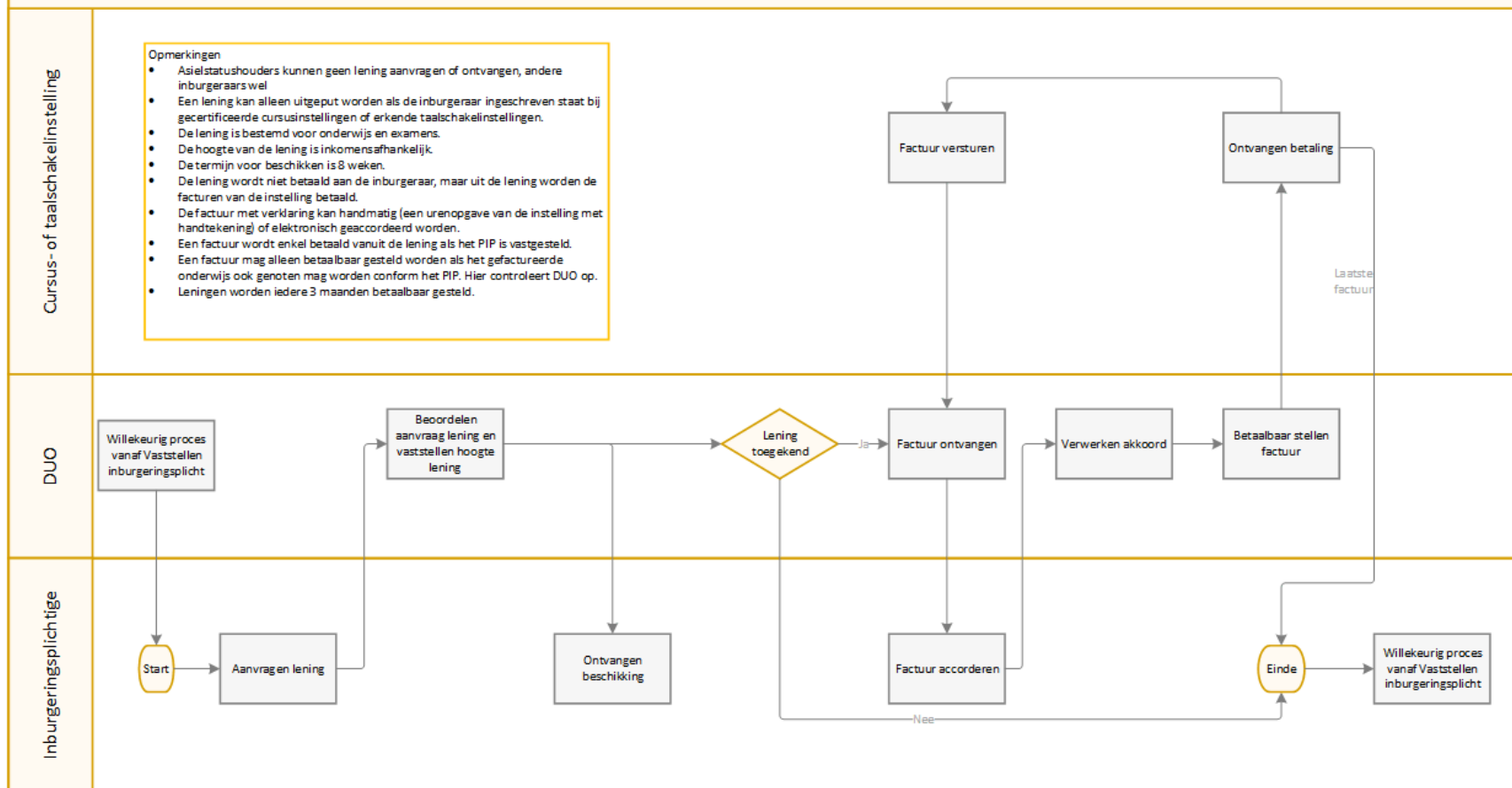
- De inburgeringsplichtige gezinsmigrant / overige migrant vraagt een lening aan bij DUO.
- DUO beoordeelt de aanvraag en stelt bij een toekenning de hoogte van het totale te lenen bedrag vast. DUO verstuurt de beslissing in de vorm van een beschikking naar de inburgeringsplichtige gezinsmigrant / overige migrant. Indien de lening niet is toegekend, eindigt het proces.
- De gecertificeerde instelling verstuurt de factuur elektronisch naar DUO⁵.
- Indien de lening wel is toegekend, kan de inburgeringsplichtige gezinsmigrant / overige migrant de factuur elektronisch goedkeuren of een papieren factuur met onderbouwing opsturen naar DUO.
- DUO controleert de factuur en onderbouwing (die eventueel op papier is ingediend).
- DUO stelt de factuur betaalbaar.
- De instelling ontvangt het betaalbaar gestelde bedrag van de factuur.

Belangrijk in dit proces is dat de inburgeringsplichtige pas een factuur in kan dienen wanneer het PIP is vastgesteld. De opleiding moet ook conform PIP zijn wat betreft de route en het niveau (eventueel hoger). Het proces van facturen indienen, controleren en betalen vindt iedere keer dat een factuur wordt ingediend plaats. Indien het gehele bedrag van de lening is gebruikt, stopt dit proces. Ook als er een einde is gekomen aan de inburgeringsplicht stopt dit proces.

---

⁵ Voor de facturatie vanuit de cursusinstellingen naar DUO bestaan onder de Wet inburgering 2013 al afspraken. Deze afspraken blijven ook van kracht voor de Wet inburgering 2021, ook voor taalschakelinstellingen

Leningen – beoordelen, vaststellen en betalen

Figuur 31 Leningen - beoordelen, vaststellen en betalen

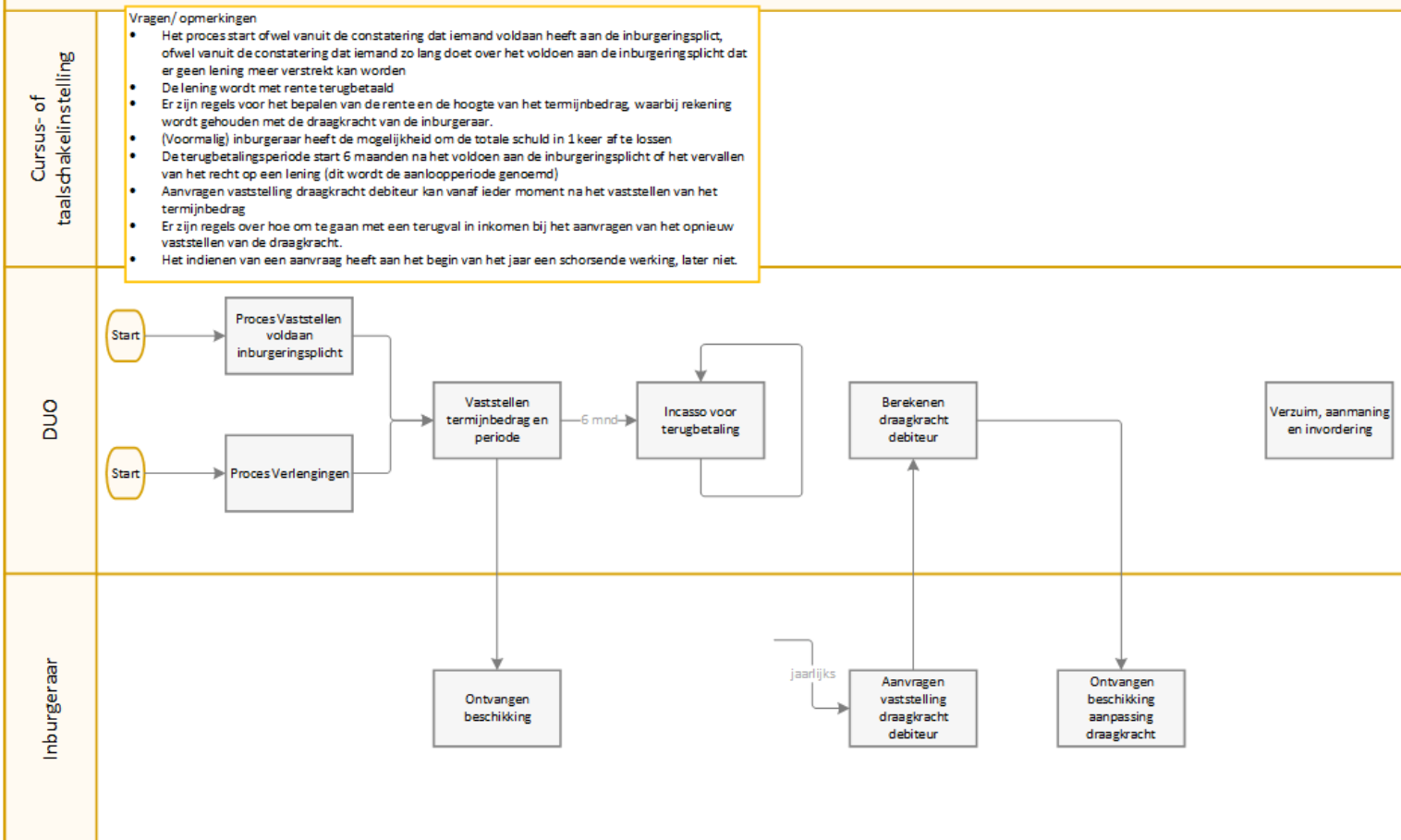
12.3 **Terugbetalen van de lening**

In Figuur 32 *Lening - terugbetalen* is het proces van het terugbetalen van de lening te zien. Het proces verloopt als volgt:

- Het proces start vanuit de constatering dat een vreemdeling ofwel niet meer inburgeringsplichtig is, ofwel niet binnen 6 jaar na verstrijken van de (eventueel verlengde) inburgeringstermijn heeft voldaan aan de inburgeringsplicht, waardoor het recht op de lening vervalt. De inburgeringsplichtige moet de lening dan terugbetalen.
- DUO stelt vast wat het termijnbedrag is en hoe lang de periode is waarin de vreemdeling als debiteur de lening moet terugbetalen. DUO verstuurt deze beslissing als beschikking naar de vreemdeling.
- Na 6 maanden start DUO met de incasso voor het terugbetalen van de lening.
- Indien de vreemdeling er aanleiding toe ziet – bv bij een inkomensdaling – kan de vreemdeling bij DUO een aanvraag doen tot (hernieuwde) vaststelling van de draagkracht.
- DUO berekent opnieuw de draagkracht van de vreemdeling als debiteur. DUO verzendt de beslissing als beschikking naar de vreemdeling.
- DUO heeft gedurende de incassoperiode mogelijkheden met betrekking tot verzuim van betalen, aanmaning en invordering.

Leningen – terugbetalen

Figuur 32 Lening - terugbetalen

13 Verhuizingen en andere wijzigingen

13.1 Inleiding

Een aantal wijzigingen in de situatie van de inburgeringsplichtige hebben invloed op de wijze waarop de ketenpartner invulling geven aan hun taken en verantwoordelijkheden. Deze wijzigingen moeten in de keten uitgewisseld worden. Het gaat dan om de volgende situaties:

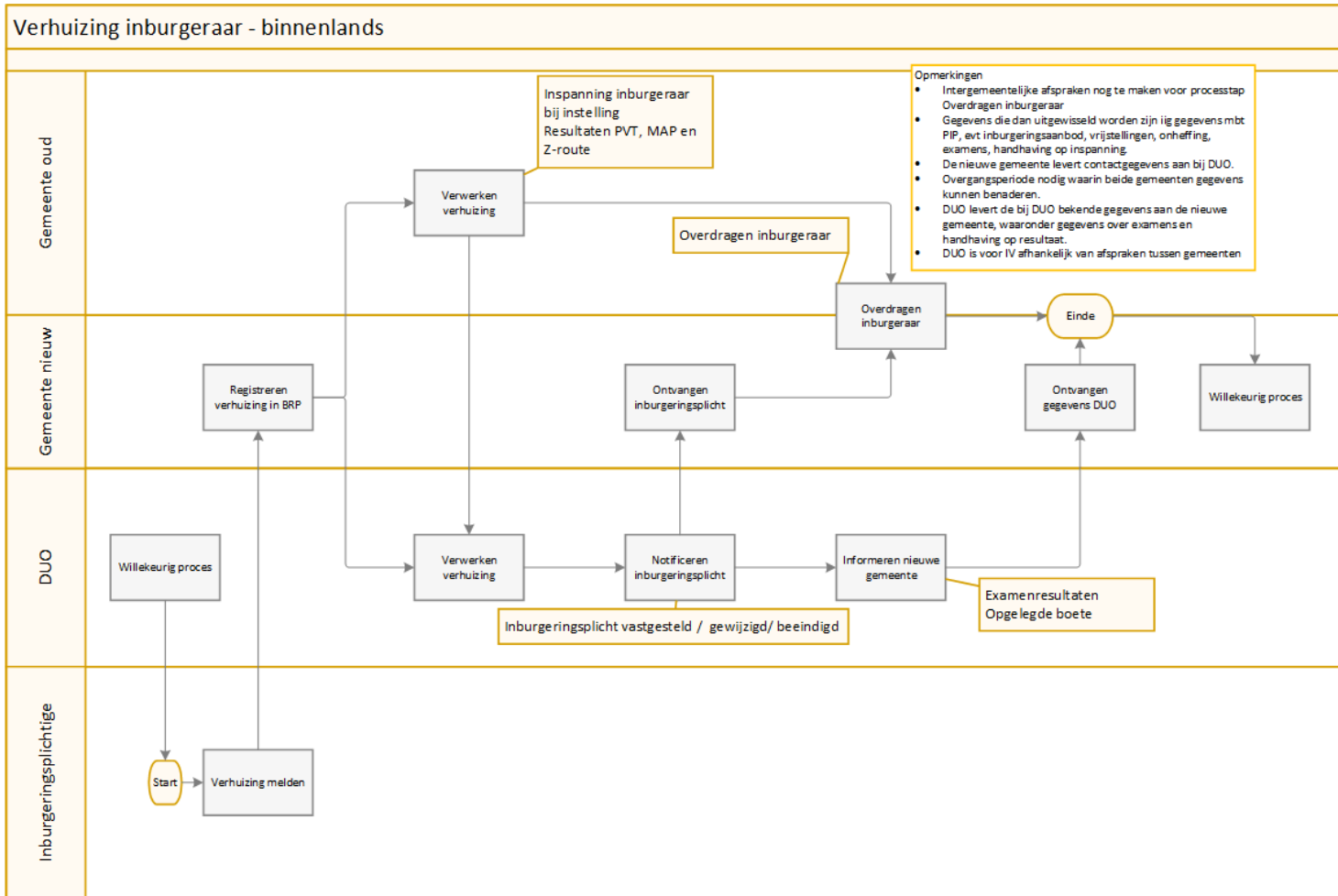
- De inburgeringsplichtige verhuist naar een andere Nederlandse gemeente
- De inburgeringsplichtige verhuist naar het buitenland
- Een vreemdeling die niet inburgeringsplichtig was, wordt wel inburgeringsplichtig of vice versa een inburgeringsplichtige wijzigt van verblijfsrecht waardoor de inburgeringsplicht vervalt.
- Een inburgeringsplichtige was als asielstatushouder inburgeringsplichtig, maar wordt gezinsmigrant / overige migrant en vice versa

Deze situaties worden besproken in de onderstaande paragrafen.

13.2 Inburgeringsplichtige verhuist naar een andere Nederlandse gemeente

In Figuur 33 *Verhuizing inburgeraar - binnenlands* is te zien wat er gebeurt bij een verhuizing naar een andere Nederlandse gemeente. Het proces verloopt als volgt:

- De inburgeringsplichtige meldt de verhuizing bij de nieuwe gemeente (de gemeente waar de inburgeringsplichtige naartoe verhuist)
- De nieuwe gemeente registreert de verhuizing in de BRP
- De oude gemeente actualiseert als gevolg van de verhuizing de geadministreerde gegevens. Dit is een uitzondering op de afspraak dat de gemeente gegevens zo snel mogelijk, maar maximaal na 10 werkdagen registreren, omdat de gegevens over inspanningen continu kunnen wijzigen. Een verhuizing is een van de gebeurtenissen die aanleiding zijn om deze gegevens te actualiseren. De gemeente levert hiermee de stelseldiensten "Resultaten PVT, MAP en Z-route" en "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO ontvangt vanuit de BRP de verhuizing en brengt de nieuwe gemeente van de inburgeringsplichtige op de hoogte van de inburgeringsplicht. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de nieuwe gemeente.
- De nieuwe gemeente initieert de overdracht. De oude gemeente draagt gegevens over de inburgeraar over aan de nieuwe gemeente. Hierbij levert de oude gemeente de stelseldienst "Overdragen inburgeraar" aan de nieuwe gemeente.
- DUO levert gegevens over examens en boetes aan de nieuwe gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldiensten "Examenresultaten" en "Opgelegde boete" aan de gemeente.

Figuur 33 Verhuizing inburgeraar - binnenlands

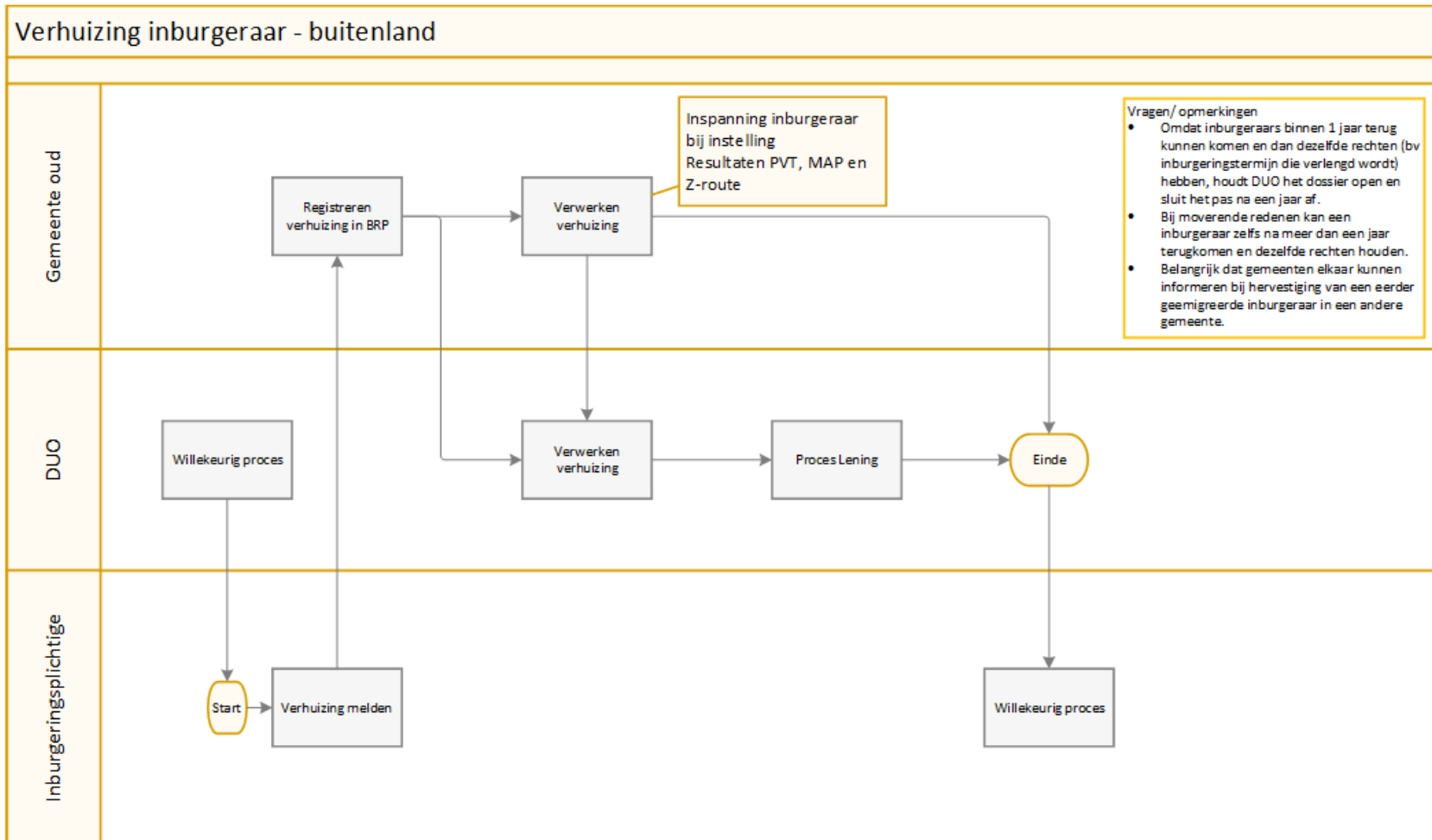
13.3

Verhuizing naar het buitenland

In figuur 34 *Verhuizing inburgeraar - buitenland* is het proces te zien voor verhuizingen naar het buitenland. Het proces verloopt als volgt:

- De inburgeringsplichtige meldt de verhuizing naar het buitenland bij de gemeente waar de inburgeringsplichtige op dat moment ingeschreven staat.
- De gemeente registreert de verhuizing in de BRP en verwerkt de verhuizing met betrekking tot het lopende inburgeringstraject. De gemeente actualiseert hierbij de gegevens over het inburgeringstraject (de inspanningen). Dit is een uitzondering op de afspraak dat de gemeente gegevens zo snel mogelijk, maar maximaal na 10 werkdagen registreren, omdat de gegevens over inspanningen continu kunnen wijzigen. Een verhuizing is een van de gebeurtenissen die aanleiding zijn om deze gegevens te actualiseren. De gemeente levert hiermee de stelseldiensten "Resultaten PVT, MAP en Z-route" en "Inspanning inburgeraar bij instelling" aan DUO.
- DUO actualiseert naar aanleiding van het signaal vanuit de BRP de gegevens over het lopende inburgeringstraject. In het geval van een gezinsmigrant / overige migrant met een lening heeft de verhuizing naar het buitenland gevolgen voor de lening.

Omdat er later sprake kan zijn van hervestiging met regels omtrent rechten die golden voor de verhuizing naar het buitenland, houdt DUO het dossier nog enige tijd open en is het van belang dat gemeenten elkaar onderling informeren in geval van hervestiging in een andere gemeente dan de oude gemeente.

Figuur 34 Verhuizing inburgeraar - buitenland

13.4 **Wijzigingen in doelgroep: van asielstatushouder naar gezinsmigrant en vice versa**

Een inburgeringsplichtige kan van doelgroep wijzigen: van asielstatushouder naar gezinsmigrant / overige migrant of van gezinsmigrant / overige migrant naar asielstatushouder. Het proces verloopt als volgt:

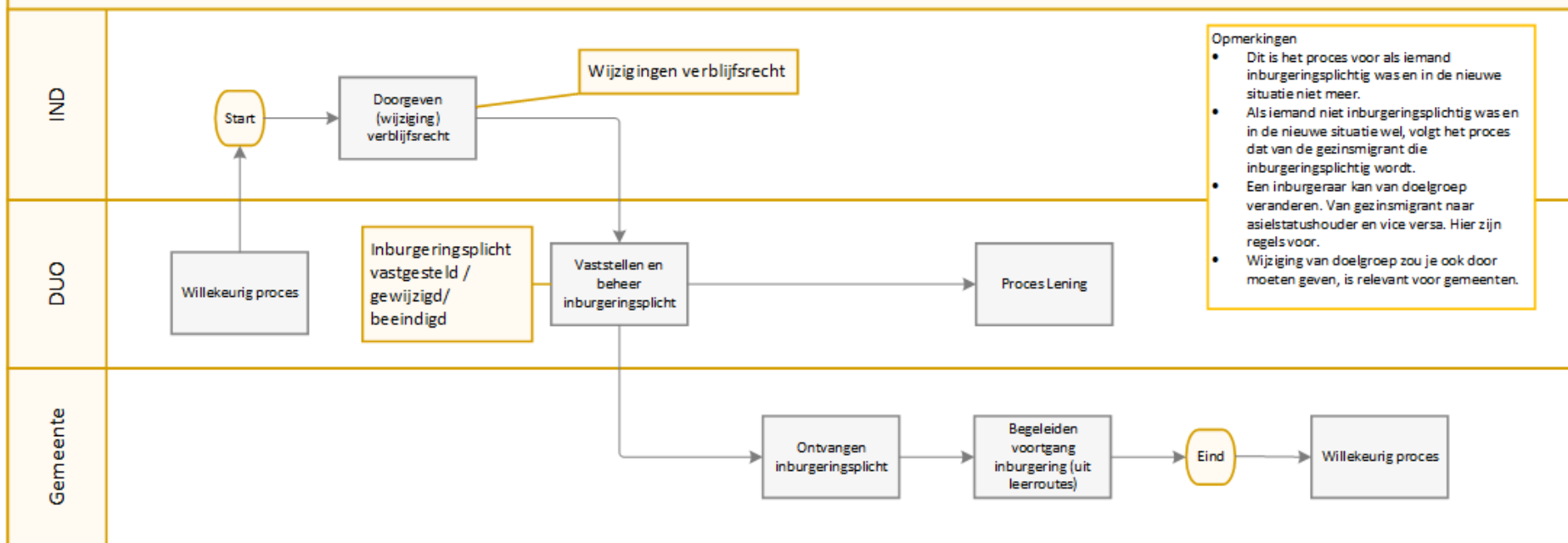
- IND geeft een wijziging in het verblijfsrecht door aan DUO. Hiermee levert IND de stelseldienst "Wijziging verblijfsrecht" aan DUO.
- DUO stelt de inburgeringsplicht inclusief doelgroep vast en levert die aan de gemeente waar de inburgeringsplichtige ingeschreven staat. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente.
- De gemeente bespreekt de wijziging met de inburgeringsplichtige.
- De uitkomst kan zijn dat de inburgeringsplichtige de rechten van de andere doelgroep verkrijgt dan die de inburgeringsplichtige hiervoor had. De gemeente stelt dan met de inburgeringsplichtige een nieuw PIP op. Hiermee levert de gemeente de stelseldienst "(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens PIP" aan DUO.
- Een andere uitkomst van deze bespreking kan zijn dat het in het belang van de inburgeringsplichtige is om toch verder in te burgeren alsof de inburgeringsplichtige nog tot de oude doelgroep behoort. De gemeente geeft dit door aan DUO.
- DUO bevestigt daarop de doorgave van de wijziging in doelgroep aan de gemeente. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente.

13.5 **Wijzigingen in inburgeringsplicht als gevolg van wijzigingen in verblijfsrecht**

Als gevolg van een wijziging in het verblijfsrecht kan een vreemdeling van niet-inburgeringsplichtig inburgeringsplichtig worden of kan de inburgeringsplicht vervallen. In figuur 35 *Wijziging verblijfsstatus / inburgeringsplicht* is het proces te zien voor de situatie waarin iemand inburgeringsplichtig was, maar vanwege een wijziging in het verblijfsrecht dat niet meer is. De andere situatie, waarin iemand niet inburgeringsplichtig was, maar in de nieuwe situatie wel, volgt het proces van de gezinsmigrant in hoofdstuk 3.2. Het proces voor iemand die inburgeringsplichtig was, maar in de nieuwe situatie niet meer, verloopt als volgt:

- IND geeft een wijziging in het verblijfsrecht door aan DUO. Hiermee levert IND de stelseldienst "Wijziging verblijfsrecht" aan DUO.
- DUO stelt de inburgeringsplicht van de vreemdeling vast en levert die aan de gemeente waar de vreemdeling ingeschreven staat. Hiermee levert DUO de stelseldienst "Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd" aan de gemeente.
- De gemeente ontvangt de beëindigde inburgeringsplicht en verwerkt deze.

Wijzigingen verblijfsstatus / inburgeringsplicht

Figuur 35 Wijziging verblijfsstatus / inburgeringsplicht

14 Afspraken

14.1 Inleiding

De ketenpartners leveren vanuit hun eigen verantwoordelijkheid diensten aan elkaar, zodat ze hun wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit kunnen voeren. Voor die dienstverlening zijn ook afspraken ten aanzien van tijdigheid. In dit hoofdstuk worden deze afspraken op een rij gezet. Het gaat hierbij om verschillende soorten afspraken:

- Algemene afspraken, specifiek die tussen de gemeenten en andere ketenpartners en dan met name DUO. Deze worden in paragraaf 14.2 behandeld.
- Afspraken specifiek voor een stelseldienst. Die worden in paragraaf 14.3 behandeld. Per stelseldienst worden de afspraken over gegevensverstrekking besproken.

Daarnaast bestaan er afspraken die hier expliciet niet inhoudelijk behandeld worden:

- Termijnen uit wet- en regelgeving zijn te vinden in de wet- en regelgeving,
- Afspraken tussen de overige ketenpartners en CBS voor de stelseldienst "Informatie tbv monitoring en evaluatie" worden voor DUO en COA in separate leveringsovereenkomsten beschreven. Voor gemeenten stelt het CBS richtlijnen en technische beschrijvingen op.

De afspraken in dit hoofdstuk houden wel rekening met deze zaken.

Specifieke afspraken tussen het COA en de gemeenten over betrokkenheid van gemeenten bij het inburgeringstraject gedurende de periode dat een asielstatushouder zich bevindt in het AZC, zijn te vinden in de procesbeschrijving in hoofdstuk 3.

14.2 Algemene afspraken tussen gemeenten en andere ketenpartners

Een belangrijke algemene afspraak is die tussen de gemeenten en andere ketenpartners. In de keten wordt hier met name DUO bedoeld, maar een gemeente kan ook bij een verhuizing gegevens verstrekken aan een andere gemeente. Er zijn meerdere stelseldiensten waarmee de gemeente een andere ketenpartner op de hoogte stelt van bepaalde gebeurtenissen. Dit doet de gemeente door gegevens te verstrekken aan die andere ketenpartner.

14.2.1 Uitwisseling zo snel mogelijk

De algemene afspraak is dat gemeenten gegevens bedoeld voor andere ketenpartners zo snel mogelijk registreren en uitwisselen met deze ketenpartner, ten hoogste tien werkdagen na optreden van de gebeurtenis die geregistreerd en uitgewisseld moet worden.

Op de termijn van 10 werkdagen zijn enkele uitzonderingen. Dan gaat het om gegevens waarover de gemeente nog niet noodzakelijkerwijs in de definitieve versie beschikt (omdat ze geregeld wijzigen) en de ontvangende ketenpartner de gegevens niet direct nodig heeft. De afspraak voor deze gegevens is dat de gemeente de gegevens zo snel mogelijk doorgeeft, maar uiterlijk op een moment dat belangrijk is voor de ontvangende ketenpartner. Daar wordt dan specifiek mee bedoeld:

- Het verlopen van de inburgeringstermijn voor handhaven op resultaat, waarna de gemeente tien werkdagen heeft om aan DUO de geactualiseerde gegevens door te geven waar de gemeente voor verantwoordelijk is. De gemeente gaat hiervoor na wat de actuele stand van zaken is op alle onderdelen van de inburgeringsplicht (resultaten en inspanning). De

gemeente wordt hier vier weken voor het verlopen van de inburgeringstermijn al op gewezen en ontvangt ook vier weken na het verlopen van de inburgeringstermijn een signaal.

- Een intergemeentelijke verhuizing, waarbij de oude gemeente de gegevens overdraagt aan de nieuwe gemeente. Ook hier gaat de oude gemeente na wat de actuele stand van zaken is op alle onderdelen van de inburgeringsplicht (resultaten en inspanning).
- Een verhuizing naar het buitenland.
- Een wijziging van leerroute van de inburgeringsplichtige.
- Een wijziging in 'doelgroep' van asielstatushouder naar gezinsmigrant / overige migrant en vice versa.
- Het ontvangen van een tijdelijke vrijstelling door de inburgeringsplichtige. De gemeente wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Voor al deze situaties geldt dat DUO de gemeente ook op de hoogte stelt, zodat de gemeente de gegevens tijdig door kan geven.

Dit geldt voor de volgende gegevens:

- Gegevens over de inspanning van een inburgeringsplichtige tijdens de brede intake, waarbij de inspanning mee mag tellen voor de geleverde inspanning bij handhaving op resultaat. Deze gegevens zijn een onderdeel van de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP en Z-route".
- Gegevens over participatie-uren in de Z-route, inclusief MAP en PVT. Ook deze gegevens zijn een onderdeel van de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP en Z-route".
- Gegevens over het aantal participatie-uren dat mee kan tellen als taallessen (in duale trajecten). Ook deze gegevens zijn een onderdeel van de stelseldienst "Resultaten PVT, MAP en Z-route".
- Gegevens over aanwezigheid en aantal gevolgde lessen bij een taal(schakel)instelling. Deze gegevens zijn een onderdeel van de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling".⁶

14.2.2 Alleen gegevens uitwisselen als er andere gegevens zijn ontstaan

Een andere algemene afspraak is dat gegevens over een gebeurtenis alleen doorgegeven hoeven worden als er ook daadwerkelijk andere gegevens zijn om uit te wisselen. Treedt een gebeurtenis op, maar leidt die niet tot nieuwe gegevens, dan hoeven er ook geen gegevens uitgewisseld te worden.

Een voorbeeld: indien bijvoorbeeld een PIP herzien wordt met afspraken over waar het participatiedeel wordt uitgevoerd in de Z-route, of met nieuwe afspraken over voortgangsgesprekken, ontstaan er geen nieuwe gegevens die relevant zijn voor DUO, ondanks dat het PIP herzien wordt. In zo'n situatie verstrekt de gemeente geen gegevens aan DUO.

14.3 Afspraken per stelseldienst

In de onderstaande tabel met stelseldiensten is per stelseldienst aangegeven wat de termijn is waarbinnen de ontvanger van de dienst mag verwachten dat de aanlevering plaatsvindt:

---

⁶ Voor al deze situaties is een tegenhanger in de communicatie tussen cursusinstelling / taalschakelinstelling en DUO te bedenken voor gezinsmigranten / overige migranten. Ook voor de instellingen geldt dat ze de gegevens aan moeten leveren in deze situaties en ook de instellingen worden daarvan op de hoogte gesteld door DUO.

Ketenpartner (verzender)	Levert stelseldienst	Aan andere ketenpartner (ontvanger)	Termijn
IND	Verblijfsdoelen asielstatushouder, gezinsmigrant en overige migranten	DUO	Direct na inschrijving in BRP van persoon met verblijfsrecht
	Wijzigingen verblijfsrecht		Direct na wijziging verblijfsrecht
DUO	Inburgeringsplicht vastgesteld/gewijzigd/beëin- digd	COA en gemeenten	1 werkdag na ontvangen triggerend signaal
	Recht op maatschappelijke begeleiding	Gemeenten	1 werkdag na ontvangen triggerend signaal
	Inburgeringstermijn vastgesteld/gewijzigd		Direct na vaststelling
	Uitkomst leerbaarheidstoets		2 dagen na afnemen toets
	Notificeren inburgeringsplichtige 4 weken voor einde termijn		Direct na 4 weken voor einde termijn
	Notificeren vooraankondiging boete	Gemeenten en IND	Per dagtekening vooraankondiging boete
	Opgelegde boete		Per datum beschikking
	Notificatie aanwezigheid aanvraag verlenging		Per datum volledige aanvraag
	Beoordeling aanvraag verlenging		Per datum beschikking
	Beschikking voldaan inburgeringsplicht	Gemeenten en IND	Direct na definitieve vaststelling
	Eindoordeel vrijstelling		Direct bij Datum afgifte beschikking
	Beslissing ontheffing (inclusief BIO)	Gemeenten en instelling(en)	Direct bij Datum afgifte beschikking
	Examenresultaten		1 werkdag na vaststellen definitieve uitslag
	COA	Notificatie inburgeraar gekoppeld aan gemeente	Gemeenten en DUO
Klantprofiel		Gemeenten	Op de 4 beschreven momenten, (ntb)
Gemeenten	(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens uit PIP	DUO	Zo snel mogelijk, maximaal 10 werkdagen na gebeurtenis
	Resultaten PVT, MAP, Z- route		Zo snel mogelijk, maximaal 10 werkdagen na gebeurtenis, met uitzonderingen
	Inspanning inburgeraar bij instelling		In ieder geval bij specifieke gebeurtenissen
	Overdracht inburgeraar	Gemeenten	1 maand
Instelling	Inschrijving inburgeraar bij instelling	DUO	Ntb
	Inspanning inburgeraar bij instelling	DUO en gemeenten	Ntb, in ieder geval bij specifieke gebeurtenissen.

15 Overwegingen

15.1 Inleiding

Op verschillende plaatsen in het proces zijn beargumenteerde keuzes gemaakt in hoe met situaties om te gaan. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste keuzes toegelicht met onderbouwende argumentatie.

Het gaat om de volgende situaties:

- De verhouding tussen het ketenproces en de ketenarchitectuur: het niet voldoen aan het architectuurprincipe "gegevens halen bij de bron" en het architectuurprincipe "tijdige informatie".
- De gemeente kan al eerder betrokken zijn bij het traject van een inburgeringsplichtige dan dat DUO weet dat de gemeente betrokken is.
- Op welke momenten informeert DUO de gemeenten over aanvragen die de inburgeringsplichtige doet?
- Hoe loopt de gegevensstroom vanuit de instellingen naar DUO, wel of niet via de gemeente?
- Uitreiken van het inburgeringscertificaat door de gemeente.

Deze onderwerpen worden uitgewerkt in de volgende paragrafen.

15.2 Verhouding ketenproces en ketenarchitectuur

In de ketenarchitectuur staan de kaders beschreven voor onder andere het uiteindelijke ketenproces. Het ketenproces zoals dat in dit document beschreven staat, valt niet geheel binnen deze kaders. De reden is dat het ketenproces niet aan architectuurprincipes VOI-2 en VOI-6 voldoet: in deze versie van het ketenproces worden niet alle gegevens direct bij de bron opgehaald op het moment dat ze nodig zijn. Hierdoor worden gegevens meervoudig beheerd, namelijk bij de bron (daar horen ze beheerd te worden) en bij de ontvanger (die bewaart ze voor later gebruik, dat is niet conform architectuurprincipes).

Achterliggende overweging is dat in het eerste plateau de gemeenten gegevens aan DUO aanleveren via een portaal. Gegevens ophalen op het moment dat ze nodig zijn, zou in dit plateau niet goed aansluiten op de werkprocessen van de gemeente: als DUO een gegeven nodig zou hebben, zou het betekenen dat DUO dat bekend maakt via het portaal en dat de gemeente dan op verzoek dat gegeven beschikbaar stelt. Voor het eerste plateau is hier niet voor gekozen. In plaats daarvan leveren de gemeenten gegevens in bijna alle gevallen aan op het moment dat de gegevens ontstaan (zie 14.2). In enkele gevallen geldt dat de gemeenten gegevens aanleveren op het moment dat ze actief gevraagd worden, zoals ook beschreven is in 14.2.

Voor de meeste stelseldiensten geldt in het huidige proces overigens dat uitwisseling van de gegevens een notificatie is voor de ontvanger van de gegevens, die dan direct de gegevens verwerkt in het eigen proces. In die gevallen is de impact van een aanpassing op het ketenproces om het conform architectuur te maken klein of niet aanwezig.

Op de volgende punten moet het ketenproces in een volgend plateau aangepast worden om wel te voldoen aan de architectuurprincipes van gegevens tijdig halen bij de bron (inclusief stelseldiensten):

- Wanneer een inburgeringsplichtige zich inschrijft voor een examen, zou DUO de actuele gegevens over het PIP bij de gemeente moeten gebruiken om de inschrijving te controleren (stelseldienst "Wijzigingen op vastgestelde gegevens PIP"),
- Wanneer een factuur betaald wordt uit de lening, zou DUO de actuele gegevens over het PIP moeten gebruiken om te controleren of de inschrijving voor de juiste route/niveau is (stelseldienst "Wijzigingen op

vastgestelde gegevens PIP"). Daarnaast zou DUO de actuele gegevens over het contract moeten opvragen bij de instelling (stelseldienst "Inschrijving inburgeraar bij instelling"),

- Wanneer DUO een resultaat (examen-, PVT-, MAP-, eindtermen taalschakeltraject of eindgesprek Z-route) ontvangt, zou het bij de gemeente en/of de instelling moeten opvragen wat de actuele stand van zaken is op de andere onderdelen van de inburgeringsplicht, om te bepalen of al voldaan is aan de inburgeringsplicht (stelseldiensten "Resultaten PVT, MAP, Z-route" en "Inspanning inburgeraar bij instelling").
- Wanneer DUO handhaaft op resultaat, zouden niet alleen de al benoemde stelseldiensten gebruikt moeten worden ("Resultaten PVT, MAP, Z-route", "Inspanning inburgeraar bij instelling", maar zou DUO ook moeten controleren wat de meest actuele gegevens uit het PIP zijn (stelseldienst "Wijzigingen op vastgestelde gegevens PIP").

Aanpassing van het ketenproces tbv architectuurconformering staat op de werklíjst voor volgende versies.

15.3 **Vaststellen inburgeringsplicht: moment van notificeren gemeente in geval van asielstatushouder**

Een asielstatushouder verblijft in een AZC tot aan het moment van daadwerkelijke huisvesting in een gemeente. DUO informeert COA over de inburgeringsplicht van een asielstatushouder, nog tijdens het verblijf in het AZC. COA koppelt de asielstatushouder aan een gemeente die de huisvesting van de asielstatushouder verzorgt. Als de asielstatushouder inburgeringsplichtig is, zou DUO dit pas aan de gemeente kunnen laten weten kort nadat de inburgeringsplichtige asielstatushouder zich ingeschreven heeft in de gemeente van vestiging. Pas op dat moment kan DUO in de BRP zien wat de gemeente van vestiging is. Hiermee start de werkrelatie tussen DUO en de gemeente van vestiging voor deze asielstatushouder.

Er zijn situaties waarin de gemeente van vestiging al snel na de koppeling met de inburgeringsplichtige het inburgeringstraject wil vormgeven. Dit is ook een van de intenties vanuit de Wet inburgering 2021 komen tot een doorlopende lijn vanuit het verblijf op het AZC naar de gemeente, zodat de inburgeringsplichtige snel aan de slag kan met de inburgering. Om dat voor elkaar te krijgen, kan de gemeente de regiewerkzaamheden al starten terwijl de asielstatushouder nog bij COA in het AZC verblijft. De brede intake (inclusief wellicht de leerbaarheidstoets) en eventueel ook het vaststellen van het PIP en het uitbrengen van een inburgeringsaanbod vinden dan plaats gedurende de tijd dat de asielstatushouder op het AZC verblijft. Ook kan de gemeente de inburgeringsplichtige al ondersteunen met het aanvragen van een vrijstelling of ontheffing.

Deze situatie levert wel een knelpunt op: DUO weet niets van de betrokkenheid van de gemeente bij het inburgeringstraject van de inburgeringsplichtige asielstatushouder. Dit heeft meerdere gevolgen:

1. Er is nog geen formele communicatie vanuit DUO als wettelijk verantwoordelijke partij naar de gemeente geweest over het inburgeringsplichtig zijn van deze asielstatushouder. Evenmin is de gemeente formeel op de hoogte van de verplichting om maatschappelijke begeleiding te leveren aan de asielstatushouder.
2. Er is nog geen werkrelatie tussen de gemeente en DUO. Dit betekent dat DUO niet weet naar welke gemeente vrijstellingen of ontheffingen gecommuniceerd moeten worden, indien ze toegekend worden.

De oplossing die beide onderdelen van het knelpunt oplost, is dat COA aan DUO doorgeeft aan welke gemeente een inburgeringsplichtige asielstatushouder gekoppeld is voor huisvesting. COA is de bron van dit gegeven, dus de lijn van de verantwoordelijkheid wordt in deze oplossing gevolgd. DUO kan vervolgens de

gekoppelde gemeente direct al op de hoogte stellen van de inburgeringsplicht en het recht op maatschappelijke begeleiding, zodat ook daar de gegevensuitwisseling de lijn van juridische verantwoordelijkheid volgt. Hiermee is de werkrelatie tussen DUO en de gemeente gelegd. Communicatie over PIP, inburgeringsaanbod, vrijstellingen en ontheffing kan daarop plaatsvinden.

15.4 **Op welke momenten informeert DUO de gemeenten over aanvragen die de inburgeringsplichtige doet?**

Er zijn meerdere onderdelen van het proces waarop de inburgeringsplichtige een aanvraag doet bij DUO, DUO die aanvraag beoordeelt en de uitkomst relevant is voor de gemeente:

1. Bij het aanvragen van een examen,
2. Bij het aanvragen van een verlenging van de inburgeringstermijn,
3. Bij het aanvragen van een vrijstelling,
4. Bij het aanvragen van een ontheffing.

Voor de opzet van de processen en de wijze van terugkoppelen naar de gemeente zijn de volgende uitgangspunten van belang:

1. De gemeente heeft een regiefunctie.
2. De gemeente en de inburgeringsplichtige zorgen voor een gezamenlijk vertrekpunt van het inburgeringstraject in de fase van de brede intake.
3. De inburgeringsplichtige heeft een eigen verantwoordelijkheid, Dit betekent dat de inburgeringsplichtige verantwoordelijk is voor het in gang zetten van de acties naar aanleiding van afspraken met de gemeente.

De regiefunctie van de gemeente vertaalt zich door naar dat op momenten dat de gemeente vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid een terugkoppeling vanuit DUO nodig heeft, die terugkoppeling er ook moet komen. Dat betekent dat de gemeente op de hoogte wordt gebracht van een aanvraag tot een verlenging van de inburgeringstermijn, signalering ontvangt op de momenten waarop de inburgeringstermijn overschreden dreigt te worden en op de hoogte wordt gesteld van de uitkomsten van het examen.

De combinatie van de uitgangspunten van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige en het belang van de brede intake als gezamenlijk vertrekpunt leiden ertoe dat de gemeente niet op de hoogte wordt gesteld van het indienen van een aanvraag tot vrijstelling of ontheffing door de inburgeringsplichtige. Wel moet voorkomen worden dat de gemeente wacht op dat de inburgeringsplichtige de uitkomst van het aanvraagtraject deelt, terwijl de inburgeringsplichtige dit vergeet te doen. Daarom wordt de gemeente door DUO wel geïnformeerd over de uitkomst van de aanvraag tot vrijstelling of ontheffing, zowel voor de positieve als de negatieve beoordeling van de aanvraag.

15.5 **Hoe loopt de gegevensstroom vanuit de instellingen naar DUO, wel of niet via de gemeente?**

DUO heeft voor verschillende doelen gegevens nodig vanuit de taal(schakel)instellingen:

1. Voor de lening en de kinderopvangtoeslag heeft DUO gegevens over de inschrijving bij de taal(schakel)instelling nodig. Deze gegevens worden direct door de taal(schakel)instellingen aan DUO geleverd met de stelseldienst "Inschrijving inburgeraar bij instelling".
2. Voor het handhaven op resultaat heeft DUO onder andere gegevens nodig over de inspanning van de inburgeringsplichtige bij de taal(schakel)instelling. Dit is de stelseldienst "Inspanning inburgeraar bij instelling" (zie 9.3).

Er zijn twee routes waarlangs DUO de gegevens tbv handhaven op resultaat kan ontvangen:

1. De taal(schakel)instellingen leveren de gegevens direct aan DUO,
2. De taal(schakel)instellingen leveren de gegevens alleen aan de gemeente, waarna de gemeente ze levert aan DUO.

Besloten is dat voor de contracten die de gemeente afsluit met de instellingen (dwz die voor asielstatushouders) de taal(schakel)instellingen de gegevens tbv handhaven op resultaat leveren aan de gemeenten, waarna de gemeenten de gegevens doorleveren aan DUO.

Voor de contracten die de gemeente niet afsluit (dwz voor de gezinsmigranten/ overige migranten) leveren de taal(schakel)instellingen de gegevens wel direct aan DUO.

De overwegingen hierbij waren:

- De juridische verantwoordelijkheid van de inkoop van taal(schakel)instellingen voor asielstatushouders ligt bij de gemeenten. Daarmee zijn ze ook verwerkingsverantwoordelijk. Dit in tegenstelling tot bij gezinsmigranten, die zelf hun traject inkopen.
- Voor asielstatushouders is het gewenst dat één partij de gegevens aanlevert aan DUO, om te voorkomen dat er verschillende beelden ontstaan in de keten.

15.6 **Uitreiken van het inburgeringscertificaat door de gemeente**

Het inburgeringscertificaat dat als slotstuk van de Z-route aan een vreemdeling wordt uitgereikt, wordt door de gemeente uitgereikt. Alternatief zou zijn dat DUO dit verzendt naar de vreemdeling, maar de gemeenten geven aan dat zij een extra contactmoment met de vreemdeling prefereren.

16 Openstaande punten

16.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de openstaande punten voor de huidige versie van dit document beschreven, als werklĳst.

16.2 Ketenproces

De volgende punten staan nog open met betrekking tot het ketenproces:

Omschrijving	Wacht op
Het proces rondom het doorgeven van uren MAP en PVT	Bespreking voor versie 1.3
De nadere invulling van de stelsendiensten waarmee IND gegevens aan DUO vraagt met betrekking tot de voortgang van het inburgeringstraject	Uitkomst EAUT van de IND
Signalen tbv operationele monitoring van termijnen in het proces	Agendering
Proces rondom versturen waardepapieren vanuit DUO naar de gemeente (bv voor certificaat Z-route)	Agendering
Afspraken tussen gemeenten omtrent verhuizingen	Agendering
Proces rondom overlijden	Agendering
Communicatie met inburgeringsplichtige opnemen	Uitkomst en afstemming met traject communicatie met inburgeringsplichtigen
Verder uitwerken procesgang voor vervolplateaus, zodat aan alle architectuurprincipes voldaan wordt.	Opname in versie 1.3
Procespatronen benoemen ihkv architectuur	Agendering
Wijzigingen wet- en regelgeving nav nieuwe versie	Beslissingen tav wijzigingen in wet- en regelgeving

17 Bijlage I: Stelsendiensten

17.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de stelsendiensten die de ketenpartners in de inburgeringsketen elkaar leveren. De beschrijving van de gegevens die uitgewisseld worden met de stelsendiensten is te vinden in het informatiemodel.

17.2 Totaaloverzicht stelsendiensten

In de onderstaande tabel is te vinden welke stelsendiensten een ketenpartner levert aan andere ketenpartners, gesorteerd op leverende ketenpartner:

Ketenpartner	Levert stelsendienst	Aan andere ketenpartner
IND	Verblijfsdoelen asielstatushouder, gezinsmigrant en overige migranten	DUO
	Wijzigingen verblijfsrecht	
DUO	Inburgeringsplicht vastgesteld / gewijzigd / beëindigd	COA en gemeenten
	Recht op maatschappelijke begeleiding	Gemeenten
	Inburgeringstermijn vastgesteld / gewijzigd	
	Notificeren inburgeringsplichtige 4 weken voor einde termijn	
	Notificeren vooraankondiging boete	
	Opgelegde boete	
	Notificatie aanwezigheid aanvraag verlenging	
	Beoordeling aanvraag verlenging	
	Uitkomst leerbaarheidstoets	
	Eindoordeel vrijstelling	Gemeenten en IND
	Beslissing ontheffing (inclusief BIO)	
	Beschikking voldaan inburgeringsplicht	
	Examenresultaten	Gemeenten en instelling(en)
COA	Notificatie inburgeraar gekoppeld aan gemeente	Gemeenten en DUO
	Klantprofiel	
Gemeenten	(Wijzigingen op) Vastgestelde gegevens uit PIP	DUO
	Resultaten PVT, MAP, Z- route	

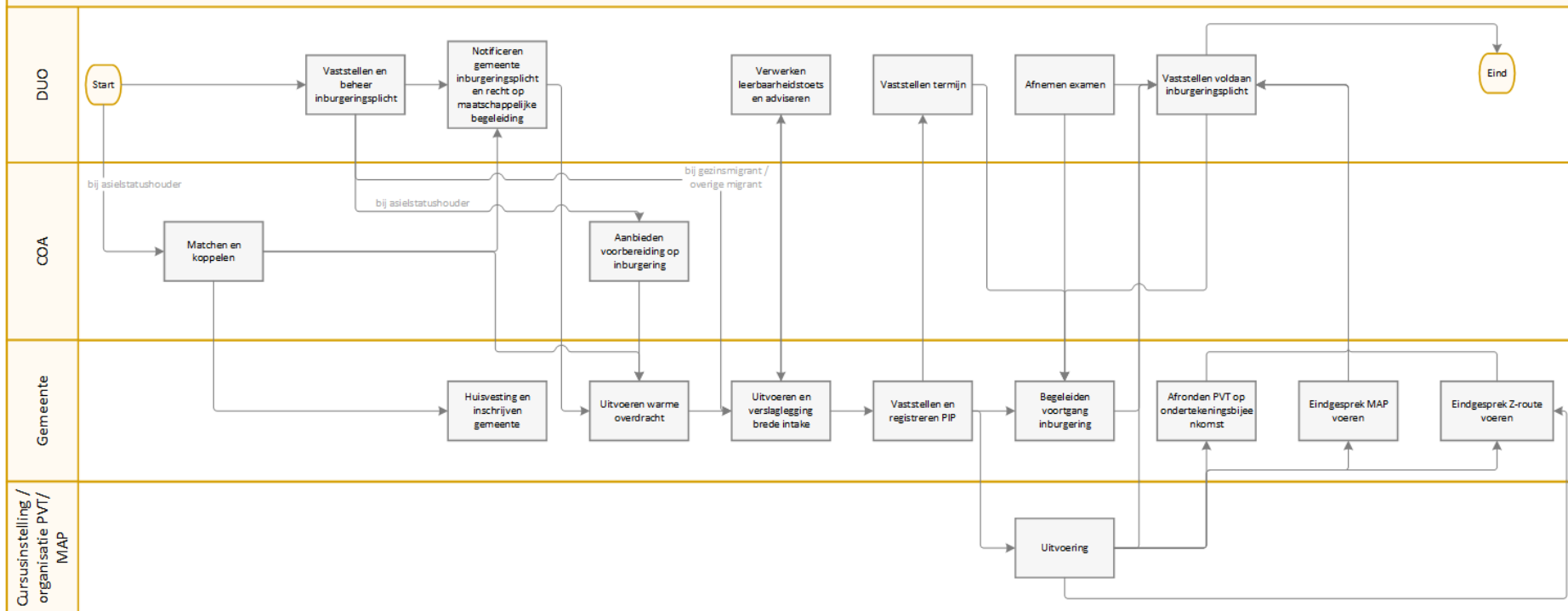

	Inspanning inburgeraar bij instelling	
	Overdracht inburgeraar	Gemeenten
Instelling	Inschrijving inburgeraar bij instelling	DUO
	Inspanning inburgeraar bij instelling	DUO en gemeenten
IND, COA, gemeenten, DUO	Informatie tbv monitoring en evaluatie	CBS

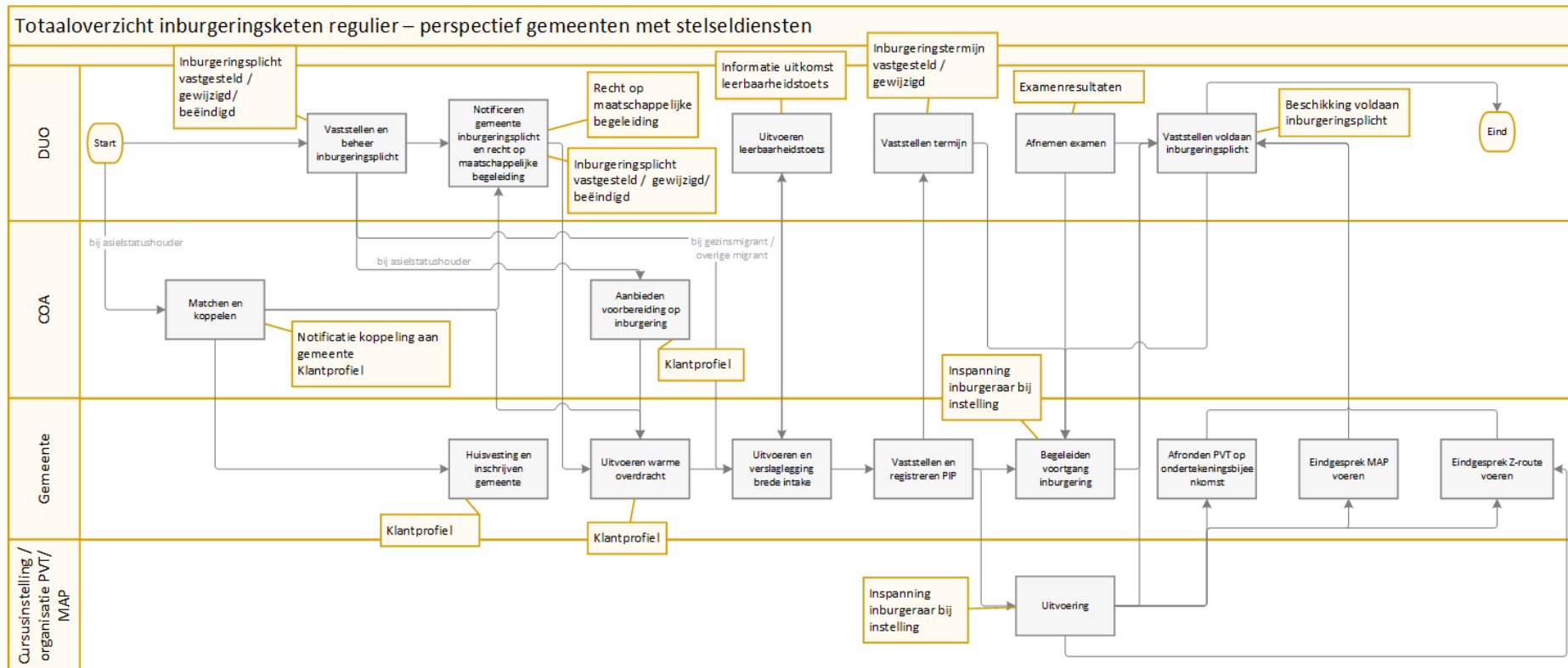
18 Bijlage II: Totaaloverzicht vanuit perspectief gemeenten

De gemeentelijke deelnemers in de werkgroep Ketenproces en gegevensuitwisseling gaven aan dat enkele specifieke procesmodellen meerwaarde boden in het verkrijgen van inzicht in het totale ketenproces, zoals geschetst in hoofdstuk 2.3. Het gaat dan om een procesmodel waarin het totale ketenproces is gevisualiseerd vanuit het gemeentelijk perspectief en een procesmodel waarin dat is aangevuld met de stelseldiensten. Beide procesplaten zijn hieronder te vinden. De procesmodellen voor de alternatieve stromen (zie hoofdstuk 2.3) zijn al zo vereenvoudigd als mogelijk is, zodat het geen meerwaarde heeft om die hier te herhalen.

Totaaloverzicht inburgeringsketen regulier – perspectief gemeenten

Figuur 36: Totaaloverzicht inburgeringsketen regulier - gemeentelijk perspectief

Figuur 37 Totaaloverzicht inburgeringsketen regulier - gemeentelijk perspectief - met stelseldiensten